

การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

นายเจตนา เมืองมูล
นางนงคราญ ปัญญาสิทธิ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพฐ. ปีงบประมาณ 2561

- ชื่อผลงาน : การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- ผู้รายงาน : เจตนา เมืองมูล และนงคราญ ปัญญาสิทธิ์
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- ปีพุทธศักราช : 2561

บทคัดย่อ

การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และเพื่อศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วยครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 254 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 254 ห้องเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างในธีรวิฑูฒิ เอกะกุล, 2543) และใช้วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561 แหล่งข้อมูลการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์งานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและประชากรที่ใช้ในการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา มี 3 กลุ่มประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 ศึกษานิเทศก์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 35 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 94 คน ครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 567 ห้องเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561 และการศึกษาผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพดีเยี่ยม

ทั้งรายด้านและภาพรวม ระดับโรงเรียนผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน และการศึกษาผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวม ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ให้ข้อมูลเป็นศึกษานิเทศก์ จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รายงานเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพของครู ด้านคุณภาพนักเรียน มีสภาพปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การจัดบรรยากาศห้องเรียนโดยใช้แนวคิดตามหลักการพัฒนาการทางสมอง (Brain-Based Learning : BBL การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และความสะอาดของห้องเรียน ด้านคุณภาพของครู มีรายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การใช้ ICT เพื่อการสอนและการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก และด้านคุณภาพนักเรียน รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น และความสามารถของนักเรียนในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น

2. การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทำให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ด้าน ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ มี 2 ประเด็นการพิจารณา ด้านที่ 2 คุณภาพของครู มี 9 ประเด็นการพิจารณา และด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มี 18 ประเด็นการพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ห้องเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ โดยการประเมิน

ของโรงเรียนมีผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งรายด้านและภาพรวมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผ่านเกณฑ์จำนวน 540 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.24 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด และผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินของโรงเรียนในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเชิงลึกซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน จำนวน 167 ห้องเรียน พบว่า ห้องเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ โดยมีผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งรายด้านและภาพรวมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผ่านเกณฑ์จำนวน 167 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด

จากการตรวจสอบผลของการประเมินของโรงเรียนและผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเพื่อยืนยันผลการประเมินของโรงเรียนในการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวมจำนวน 50 ห้องเรียน พบว่า ผลการประเมินและตรวจสอบ เป็นไปตามผลการประเมินของโรงเรียนจำนวน 50 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของห้องเรียนทั้งหมดในระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้าน โดยในด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ห้องเรียนมีการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐาน คือ ห้องเรียนมีความสะอาด มีการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี และมีการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 คุณภาพของครู พบว่า ครูมีการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐาน คือ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวกใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอนมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง จัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร ครูมีการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน และศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีความสามารถในการอ่านและมีการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้า

ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอรู้และป้องกันตนเองจากการล่อลวง ชมเหง รังแกไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม

กิตติกรรมประกาศ

การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้รายงานขอขอบพระคุณ ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง อาจารย์สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดร.บัณฑิต ชุนสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดร.วีระ สุขทอง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดร.วิชากร ลังกาฟ้า ข้าราชการบำนาญ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และ ดร.บุญสุข อินทองงาม ข้าราชการบำนาญ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลได้ครบถ้วนและสมบูรณ์ทำให้ การรายงานการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ผู้รายงานขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษานิเทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างดียิ่ง มา ณ โอกาสนี้

เจตนา เมืองมูล
นงคราญ ปัญญาสิทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามการวิจัย	3
ขอบเขตการรายงาน	3
ข้อตกลงเบื้องต้นในการรายงาน	5
นิยามคำศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	9
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการการศึกษา	31
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	33
มาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพครู	35
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงาน	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
กรอบแนวคิดการวิจัย	73
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	75
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1	76
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1	78
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียน ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1	86
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับ ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1	92
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1	107
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	121
สรุปผล	122
อภิปรายผล	124
ข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	134
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	134
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการรายงานเป็นแบบสอบถามและแบบประเมิน	139
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรายงาน	159
ภาคผนวก ง บันทึกการสนทนากลุ่ม และตัวอย่างบันทึกการสัมภาษณ์ครู	173
ภาคผนวก จ ข้อมูลประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป	195
ประวัติผู้รายงาน	208

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในภาพรวม	87
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	87
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านคุณภาพของครู	88
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านคุณภาพนักเรียน	90
4.5 แสดงข้อมูลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การจัดทำกรอบในการเตรียมยกร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา	93
4.6 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของคู่มือ	96
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา	98
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา	102
4.9 ผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินของโรงเรียน	107
4.10 ผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินตนเองของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.11	ผลการประเมินและตรวจสอบในการนิเทศเชิงลึกกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองในการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับ ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่มีผลต่อการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวม	111
4.12	ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียน คุณภาพ ระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม ด้านที่ 1 ด้าน การจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย	112
4.13	ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียน คุณภาพ ระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม ด้านที่ 2 ด้าน คุณภาพครู ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย	113
4.14	ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียน คุณภาพ ระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม ด้านที่ 3 ด้าน คุณภาพนักเรียน ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย	115

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นของการศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญ จึงได้ระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งความสำคัญดังกล่าว ได้ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถบริหารและจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการและเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี เป็นคนเก่งและอยู่ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขขององค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะสำคัญ 4 กลุ่ม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2557 : 82-84) คือ ทักษะในเชิงของกระบวนการคิดและสังเคราะห์ ทักษะในเชิงของเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์เชิงข้อมูล ทักษะในเชิงของการทำงานและก้าวหน้าในอาชีพ และทักษะในเชิงของการอยู่ร่วมกัน ทิศทางการจัดการศึกษาดังกล่าว เป็นการจัดการศึกษาเพื่อความก้าวหน้าของมนุษยชาติที่จะอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้เพื่อบรรลุศักยภาพของความเป็นมนุษย์ด้วยการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาเพื่อรองรับคุณภาพคนในศตวรรษที่ 21 และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี

(พ.ศ.2560-2579) (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 14) กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน คือ ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equality)

คุณภาพของการศึกษาย่อมเกิดขึ้นได้ถ้ามีระบบการบริหารจัดการที่ดี (สำนักนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 1) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงมีภารกิจสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีภารกิจหลักที่ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ได้คุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนด ภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1, 2561 : 5) มีสถานศึกษาในสังกัดที่จัดการเรียนการสอน จำนวน 94 โรงเรียน จากการนิเทศ ติดตามผลของศึกษานิเทศก์ พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูยังต้องได้รับการพัฒนา ส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งครู ทั้งการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนส่งผลให้นักเรียนยังมีผลการประเมินคุณภาพยังไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1, 2560 : 24, 38) คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระหลัก ทั้งภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในด้านมาตรฐานของครู และมาตรฐานนักเรียนยังต้องได้รับการพัฒนา

นอกจากนั้นเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 (2560 : 19) ยังมีโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม (พ.ศ.2554-2557) ระดับปฐมวัย จำนวนโรงเรียนที่ได้รับการประเมิน จำนวน 111 โรงเรียน ไม่รับรอง 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.70 และระดับขั้นพื้นฐาน จำนวนโรงเรียนที่ได้รับการประเมิน จำนวน 134 โรงเรียน ไม่รับรอง 10 โรงเรียน ร้อยละ 7.46 ทำให้มีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด คือ ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม โรงเรียนพร้อมรับการประเมินภายนอกรอบ 4 รวมทั้งทิศทางการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การส่งเสริมให้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จึงได้พัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ขึ้น เพื่อให้โรงเรียนโดยผู้อำนวยการโรงเรียน และครูได้เข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพของห้องเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทำให้ครูมีการปฏิบัติงานในหน้าที่การสอนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่ง ส่งผลต่อผู้เรียนในระดับประถมศึกษาให้มีคุณภาพและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
2. เพื่อพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
3. เพื่อศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นอย่างไร
2. มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นอย่างไร
3. ผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นอย่างไร

ขอบเขตการรายงาน

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากรในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- ประชากรในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาใน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นห้องเรียนระดับประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 567 ห้องเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 ครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 567 ห้องเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

1.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 94 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

2. ประชากรในการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ประชากรในการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 ท่าน

3. ประชากรในการศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ประชากรในการศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นห้องเรียนระดับประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 567 ห้องเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

3.1 ครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 567 ห้องเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

3.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 94 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น เป็นการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ตัวแปรตาม เป็นผลที่เกิดจากการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใน 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 คุณภาพของครู และด้านที่ 3 คุณภาพของนักเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาในการรายงานดังนี้

1. ส่วนที่นำมาพัฒนาเป็นคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา

ครอบคลุมใน 3 ส่วน คือ ส่วนประกอบต้น ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ ส่วนประกอบกลาง ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และส่วนประกอบท้าย ประกอบด้วย เอกสารอ้างอิง ภาคผนวก

2. ส่วนที่นำมาพัฒนาเป็นมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครู และด้านที่ 3 ด้านคุณภาพของนักเรียน

ขอบเขตระยะเวลา

กำหนดขอบเขตระยะเวลาในการศึกษา ตลอดปีการศึกษา 2561

ข้อตกลงเบื้องต้นในการรายงาน

ข้อตกลงเบื้องต้นในการรายงานการพัฒนาและใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มุ่งคำนึงถึงโรงเรียนและห้องเรียนเป็นฐาน จึงเน้นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนและห้องเรียนที่โรงเรียนเป็นอยู่ โดยเฉพาะข้อมูลสภาพของครูที่ปฏิบัติการสอนในแต่ละชั้นเรียน ที่มีความหลากหลายทั้งโรงเรียนที่มีครูครบชั้น และมีครูไม่ครบชั้น ดังนั้น ในบางห้องเรียนอาจมีครูที่ทำการสอนมากกว่า 1 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา** หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะสภาพที่พึงประสงค์ของห้องเรียนที่มีคุณภาพในห้องเรียน ระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในโรงเรียนทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คุณภาพของครู และคุณภาพนักเรียน

1.1 **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้** หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ในห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามประเด็นการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้

1.2 **คุณภาพของครู** หมายถึง คุณภาพของครูทุกคนที่จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนนั้น ๆ ครอบคลุมรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีผลการดำเนินงาน

เป็นไปตามประเด็นการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพด้านคุณภาพของครู

1.3 คุณภาพนักเรียน หมายถึง คุณภาพนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูทุกคนในห้องเรียนนั้น ๆ จนส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นไปตามประเด็นการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพด้านคุณภาพนักเรียน

2. คุณภาพของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาที่ยอมรับได้ หมายถึง คุณภาพของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ยอมรับได้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ต้องมีผลการประเมินในรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คุณภาพของครู คุณภาพนักเรียน และภาพรวม อยู่ในระดับดีขึ้นไป

3. คุณภาพของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง คุณภาพของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ต้องมีผลการประเมินในรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คุณภาพของครู คุณภาพนักเรียน และภาพรวม อยู่ในระดับดีเยี่ยม

4. การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา หมายถึง กระบวนการได้มาของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดมาตรฐานและการยกร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา 3) การประชุมสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณามาตรฐานและการจัดทำมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา 4) ปรับปรุงตามข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

5. สภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหาที่เป็นสภาพจริงของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใน 3 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ 2) ด้านคุณภาพของครู และ 3) ด้านคุณภาพของนักเรียน

6. คู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้กับผู้เกี่ยวข้องในการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพรายละเอียดของคู่มือประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนประกอบต้น

ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ ส่วนประกอบกลาง ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และ ส่วนประกอบท้าย ประกอบด้วย เอกสารอ้างอิง ภาคผนวก

7. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับ ประถมศึกษา หมายถึง การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเอกสาร รายละเอียดของ เอกสาร มาตรฐานและการพิจารณาประเด็นการพิจารณาในแต่ละรายการว่ามีความเหมาะสมกับ ห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาอย่างน้อยเพียงใด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ กับการใช้จริงในห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาอย่างน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ คุณภาพ 5 ระดับ ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ไม่ต้องมีการปรับปรุง หากมีผล การประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางถึงน้อยที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.51 ต้องทำ การปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษาใช้เป็นหลักในการนิเทศ ติดตาม กำกับ ตรวจสอบและประเมินผลห้องเรียนใน โรงเรียนที่อยู่ในสังกัด
2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีคู่มือการใช้ มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในโรงเรียนในสังกัด ทำให้มีแนวทางการพัฒนาห้องเรียนในโรงเรียนให้มี คุณภาพได้มาตรฐาน และใช้เป็นเครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม กำกับ ตรวจสอบและประเมินผล ห้องเรียนระดับประถมศึกษา
3. ครูผู้สอนทุกห้องเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีแนวทางการพัฒนาห้องเรียนในโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับประถมศึกษา
4. นักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1 ทุกห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพ เป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด

บทที่ 2

เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.1 แนวคิดห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.2 ความหมายของห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.3 ความหมายของมาตรฐานมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.4 องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.5 แนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.6 ลักษณะของห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.7 บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ
 - 1.8 ผลที่เกิดจากห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ
2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา
 - 2.1 มาตรฐานการศึกษา
 - 2.2 มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 3.1 หลักการ จุดมุ่งหมาย
 - 3.2 คุณภาพของนักเรียนที่เป็นจุดเน้นของหลักสูตรในระดับประถมศึกษา
4. มาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ และมาตรฐานวิชาชีพครู
 - 4.1 มาตรฐานตำแหน่งครู
 - 4.2 มาตรฐานวิชาชีพครู
5. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคู่มือการปฏิบัติงาน
 - 5.1 ความหมายของคู่มือการปฏิบัติงาน
 - 5.2 ความสำคัญของคู่มือการปฏิบัติงาน
 - 5.3 ลักษณะของคู่มือการปฏิบัติงานงานที่ดี
 - 5.4 องค์ประกอบของคู่มือการปฏิบัติงาน
 - 5.5 ขั้นตอนการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงาน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

แนวคิดห้องเรียนคุณภาพ

แนวคิดห้องเรียนคุณภาพเป็นแนวคิดทางการศึกษาที่สำคัญอีกแนวคิดหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งแนวคิดห้องเรียนคุณภาพ มีผู้ให้แนวคิดดังต่อไปนี้

นพวรรณ ปามุทา (2553 : 1) และ ศุภรัตน์ อุปะยะ (2555 : 1) ระบุว่า “ห้องเรียนคุณภาพ” (The Complete Classroom/Quality Classroom) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาบริหารจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพในระดับปฏิบัติ คือ “ระดับห้องเรียน” หมายถึงการจัดการเรียนการสอนระดับรายวิชาโดยครูผู้สอน รวมทั้งการปฏิบัติการพัฒนาหรือส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโดยอาจารย์ประจำชั้น โดยเชื่อว่า หากการจัดการเรียนการสอนระดับรายวิชาที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ห้องเรียนคุณภาพแล้วสถานศึกษาแห่งนั้น ก็น่าจะกลายเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพหรือมีความเป็นเลิศ (Excellence School) ในที่สุด

นพวรรณ ปามุทา (2553 : 2) ระบุว่า จุดเน้นสำคัญของแนวคิด “ห้องเรียนคุณภาพ” สรุปได้ว่า ครูผู้สอนทุกคนจะต้องมุ่งมั่น ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพในวิชาที่รับผิดชอบ ครูให้ความสำคัญกับการออกแบบการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานชั้นปี หรือช่วงชั้น ตามที่หลักสูตร 2551 กำหนด ครูทุกคนควรมีผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ที่สำคัญๆ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 รายการ วิจัย ที่สอดคล้องกับหลักสูตร 2551 ครูใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน ทั้งการสืบค้นข้อมูล องค์กรความรู้ การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ในระดับรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านจอภาพ หรือการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านจอภาพ ครูสร้างวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ควรมีการทดลองนำร่องกระบวนการสร้างวินัยเชิงบวก ที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สังเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูล Best Practice ในเรื่อง การสร้างวินัย หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นรูปธรรม

วิบูลย์ ธรรมสิทธิ์ (2553 : คำนำ) ห้องเรียนคุณภาพที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด เป็นแนวทางสำหรับครูโดยตรง ที่จะเป็นผู้จัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณภาพให้เกิดขึ้นในชั้นเรียนอย่างแท้จริง หากเมื่อครูสามารถทำให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ย่อมจะเป็นคุณูปการแก่ผู้เรียน ตนเอง และโรงเรียนเป็นอย่างมาก การใช้แนวพระราชดำรัสของในหลวง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาทบทวนในแต่ละข้อ ก็จะส่งผลให้งานสอนของครูมีคุณค่าที่สุด

ชาญณรงค์ ปานเลิศ (2554 : 1) ห้องเรียนคุณภาพ เป็นการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้

โดยสรุปแล้ว แนวคิดของห้องเรียนคุณภาพ เป็นแนวคิดให้มีการเปลี่ยนแปลงในระดับห้องเรียน มุ่งให้เกิดคุณภาพกับครูโดยตรง ครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณภาพให้เกิดขึ้นในห้องเรียน

ส่งผลให้นักเรียนในห้องเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตร

ความหมายของห้องเรียนคุณภาพ

ห้องเรียนคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1, 2556 : 51-52) หมายถึง ห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการดำเนินงานธุรการชั้นเรียนครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการรายงานพัฒนานักเรียนและมีระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในห้องเรียน

ห้องเรียนคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558 : 11 ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2, 2558 : 3) หมายถึง ห้องเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เอื้อที่เอื้อต่อคุณภาพนักเรียน เกิดขึ้นในชั้นเรียนอย่างแท้จริง มีครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน และนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สรุปแล้ว ห้องเรียนคุณภาพ หมายถึง ห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณภาพให้เกิดขึ้นในห้องเรียนและนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ความหมายของมาตรฐานมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน (2554 : 1) ได้ให้ความหมายของ มาตรฐาน หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องเป็นเกณฑ์ที่รับรองกันทั่วไป

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556 : 2) มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีแนวคิดที่ว่าต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับชั้น เน้นที่คุณภาพผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 2-14) คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่ประสิทธิผล

มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1, 2556 : 51-52) ได้กำหนดมาตรฐานไว้ 3 ด้าน เป็นมาตรฐานด้านการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการดำเนินงานธุรการชั้นเรียนครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบัน มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการรายงานพัฒนานักเรียนและมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในห้องเรียนมาตรฐานด้านคุณภาพครูที่ใช้หลักสูตรอิงมาตรฐานเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย มีความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน มีความสามารถในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2, 2558 : 20) ได้กำหนดมาตรฐานไว้ 10 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านที่ 2 ครูใช้จิตวิทยาการเรียนรู้อ และการเสริมแรงบวก ด้านที่ 3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 4 การใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน ด้านที่ 5 ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลาง ด้านที่ 6 ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร ด้านที่ 7 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ด้านที่ 8 ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักสูตร ด้านที่ 9 ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน และด้านที่ 10 ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง

มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา เกี่ยวข้องกับมาตรฐานตำแหน่งครู โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560 : 2-13) ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครู ไว้ 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การจัดการเรียนการสอนด้านที่ 2 การบริหารจัดการชั้นเรียนและด้านที่ 3 การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูครูสภา (2556 : 1-6) ระบุมาตรฐานวิชาชีพครูประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ มาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้านคือมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 70) ที่ครอบคลุมประเด็นด้านปัจจัยการใช้หลักสูตร เช่น ทักษะการถ่ายทอดของครู เทคนิคการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เป็นต้น ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร เช่น การออกแบบและการจัดการเรียนรู้ของครู การประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียนของครู เป็นต้น และด้านผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น

คุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นต้น

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐาน ห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1 ประกอบด้วยมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ มาตรฐานวิชาชีพครู คุณภาพของนักเรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การพัฒนามาตรฐานและประเด็น การพิจารณา การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการสังเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญ ได้ข้อมูล สารสนเทศที่สำคัญนำไปเป็นกรอบในการเตรียมกร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับ ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดังแสดงข้อมูล ผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในตาราง 2.1

ตาราง 2.1 แสดงข้อมูลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การจัดทำ กรอบในการเตรียมกร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา

หัวข้อหลัก	มาตรฐาน การ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษ าระดับ การศึกษา ขั้น พื้นฐาน (2556)	มาตรฐาน การศึกษา ขั้น พื้นฐาน เพื่อการ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษ าระดับ ชาาระดับ การศึกษา (2559)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษ าลำพูน เขต 1 (2556)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษ าลำพูน เขต 2 (2558)	สำนัก วิชาการ สำนักงาน คณะกรรมการ การ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ (2553)	สำนักงาน คณะ กรรมการ ข้าราชการ ครู และ บุคลากร ทางการ ศึกษา (2560)	สรุป ผล
การจัด บรรยากาศ และสภาพ แวดล้อม ภายใน	√		√	√	√	√	√

หัวข้อหลัก	มาตรฐาน การ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา ระดับ การศึกษา ขั้น พื้นฐาน (2556)	มาตรฐาน การศึกษา ขั้น พื้นฐาน เพื่อการ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา ระดับ การศึกษา (2559)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา ชาลําพูน เขต 1 (2556)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา ชาลําพูน เขต 2 (2558)	สำนัก วิชาการ สํานักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ (2553)	สํานักงาน คณะ กรรมการ ข้าราชการ การครู และ บุคลากร ทางการ ศึกษา (2560)	สรุป ผล
ห้องเรียนที่ เื้อื่อต่อการ เรียนรู้							
คุณภาพครู	√	√	√	√	√	√	√
คุณภาพของ นักเรียน -ด้านผล สัมฤทธิ์ ทางการ เรียน -ด้านทักษะ และ สมรรถนะ สําคัญของ ผู้เรียน -ด้าน คุณลักษณะ อันพึง ประสงค์	√ √	√ √	√ √		√ √	√ √	√ √

หมายเหตุ ใช้เกณฑ์การพิจารณาตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป

จากตาราง 2.1 ได้กรอบในการเตรียมยกร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านที่ 2 คุณภาพครู และด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกัผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

โดยสรุป มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะสภาพที่พึงประสงค์ของห้องเรียนที่มีคุณภาพในห้องเรียนระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในโรงเรียนทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คุณภาพของครู และคุณภาพนักเรียน

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ในห้องเรียนระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามประเด็นการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้

2. คุณภาพของครู หมายถึง คุณภาพของครูทุกคนที่จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนนั้น ๆ ครอบคลุมรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามประเด็นการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพด้านคุณภาพของครู

3. คุณภาพนักเรียน หมายถึง คุณภาพนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูทุกคนในห้องเรียนนั้น ๆ จนส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นไปตามประเด็นการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพด้านคุณภาพนักเรียน

องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 (2556 : 51-52) ได้กำหนดองค์ประกอบของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานคุณภาพในแต่ละด้าน ตัวชี้วัดความสำเร็จ และตัวชี้วัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 (2558 : 20-25) ได้กำหนดองค์ประกอบของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานคุณภาพใน

แต่ละด้าน ประเด็นการพิจารณา รายการพิจารณาให้คะแนน และเกณฑ์ระดับคุณภาพ รายงาน และภาพรวม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 2-14) ได้กำหนดองค์ประกอบของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานในแต่ละด้าน ประเด็นการพิจารณา รายการพิจารณาให้คะแนน หลักฐาน/ร่องรอย และเกณฑ์ระดับคุณภาพ รายงาน และภาพรวม

โดยสรุปองค์ประกอบของมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาประกอบด้วย มาตรฐานในแต่ละด้าน ประเด็นการพิจารณา รายการพิจารณาให้คะแนน หลักฐาน/ร่องรอย และเกณฑ์ระดับคุณภาพรายงาน และภาพรวม

แนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

สุפקตร์ พิบูลย์ (2552 : 3), ศุภรัตน์ อุปละ (2555 : 1-2), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2558 : 14-55) ได้ให้แนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพดังนี้

1. มุ่งนำการเปลี่ยนแปลงสู่ห้องเรียน : จะต้องเปลี่ยน/ยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมชัดเจน (ผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรจะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

2. ให้ความสำคัญกับออกแบบการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

สิ่งสำคัญของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน มีดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ต้องนำพาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปีที่ระบุในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ

2) การวัดและประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงานที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ควรเป็นการประเมินการปฏิบัติหรือการแสดงความสามารถผู้เรียน (Performance Assessment)

3) ชิ้นงานหรือภาระงานที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ ควรเชื่อมโยงมาตรฐานและตัวชี้วัด 2-3 มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

4) มีความยืดหยุ่นในกระบวนการ และขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เช่น อาจเริ่มต้นจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี หรืออาจเริ่มจากความสนใจของนักเรียนหรือสภาพปัญหาของชุมชนก็ได้

แนวคิดการออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานที่สำคัญคือ แนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) การออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) หมายถึง การสร้างหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ (Unit of Learning) ด้วยการเริ่มจากการประเมินสู่การจัดการจัดการเรียนรู้นักหลักสูตรเรียก Backward Design ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรด้วยการออกแบบย้อนกลับ (Backward development process) ซึ่งการออกแบบย้อนกลับในการพัฒนาหลักสูตรอิงมาตรฐาน

นั้น เริ่มมาจากการกำหนดเป้าหมาย (O) ว่าผู้เรียนต้องเรียนอะไร สามารถคิดและปฏิบัติเรื่องใด รวมทั้งต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อะไร โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แล้ว กำหนดการประเมินการเรียนรู้ (E) ที่เน้นหลักฐานที่แสดงความเข้าใจ (Evidence of Understanding) ตามมาตรฐานการเรียนรู้ จากนั้นจึงจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (L) ให้ได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดข้างต้น

3. วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research : CAR) ให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนหรือเนื้อหาวิชาเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยปฏิบัติการที่ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการวิจัย โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อนำผลไปปฏิบัติงานจริง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของผู้สอนและผู้เรียนเหตุและปัจจัยที่ทำให้ครูต้องทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีเหตุผลหลายประการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทางการศึกษาและข้อกำหนดของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครูและเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ในการประเมินตรวจสอบทบทวนคุณภาพภายในของ สพฐ. และการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.

4. ใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน

การนำ ICT ไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเรื่องที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในวงการศึกษานี้ เนื่องจาก ICT เป็นเครื่องมือที่ได้รับการยอมรับว่ามีศักยภาพสูงกว่าเครื่องมือการสอนอื่น ๆ เราสามารถใช้ ICT เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ คำว่า “ICT” ย่อมาจาก Information and Communication Technologies I ย่อมาจาก คำว่า Information คือ ระบบสารสนเทศ C ย่อมาจากคำว่า Communication คือ การสื่อสาร T ย่อมาจากคำว่า Technology คือ เทคโนโลยี ในที่นี้คือ คอมพิวเตอร์

ความสำคัญการใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน ดังนี้

1) การเรียนมิได้มีเฉพาะในห้องเรียน การเรียนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนและอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับของครูเท่านั้น ในโลกยุคปัจจุบันคนสามารถที่จะเรียนได้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะทางด่วนข้อมูล (Information Superhighway)

2) ผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะเด็กแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ และการมองโลกแตกต่างกันออกไป

3) การเรียนที่ตอบสนองความต้องการรายคน การจัดการศึกษาที่สอนเด็กจำนวนมาก (Mass Production Education) โดยรูปแบบที่จัดเป็นรายชั้นเรียนในปัจจุบัน ไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายคนได้ แต่ด้วยพลังอำนาจและประสิทธิภาพของเทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์การเรียนตามความต้องการของแต่ละคน (Tailor-made Education) สามารถจะเป็นจริงได้ โดยมีครูคอยให้การดูแลช่วยเหลือและแนะนำ

4) การเรียนโดยใช้สื่อประสม ในอนาคตห้องเรียนทุกห้องจะมีสื่อประสม (Multimedia) จากเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เด็กสามารถเลือกเรียนเรื่องต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ ซึ่งในปัจจุบันได้มีบริษัทธุรกิจต่างๆ ผลิตสื่อประสมไว้มากมายหลายรูปแบบ และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียน สื่อประสมจะเข้ามาในรูปแบบของซีดีรอม (CD-Rom) บนทางด่วนข้อมูลโดยต่อเชื่อมโยงเข้ากับ Internet ที่เป็นระบบ World Wide Web ช่วยให้เด็กสามารถเห็นภาพ ฟังเสียง ดูการเคลื่อนไหว ฯลฯ และมีสถานการณ์สมมติต่างๆ ที่ช่วยให้เด็กเรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

5) บทบาทของทางด่วนข้อมูลกับการสอนของครู ปัจจุบันครูต้องทำงานหนัก เพื่อเตรียมการสอนตลอดเวลา แต่ด้วยระบบเครือข่ายทางด่วนข้อมูลจะทำให้ได้ครูที่สอนเก่งจากที่ต่าง ๆ มากมายมาเป็นต้นแบบ และสิ่งที่ครูสอนนั้นแทนที่จะใช้กับเด็กเพียงกลุ่มเดียวก็สามารถสร้าง Web Site ของตนหรือของโรงเรียนขึ้นมาเพื่อเผยแพร่ออกไปให้โรงเรียนอื่นได้ใช้ด้วย ทางด่วนข้อมูลที่ทำให้สื่อสารระหว่างกันได้ (interactive network) จะช่วยปฏิวัติเรื่องการเรียนการสอน

6) บทบาทของครูที่เปลี่ยนไป ครูจะมีหลายบทบาทหน้าที่คือบทบาทที่ 1 ทำหน้าที่เหมือนกับผู้ฝึก (Coach) ของนักศึกษา คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำบทบาทที่ 3 เป็นทางออกที่สร้างสรรค์ (Creative Outlet) ให้กับเด็กบทบาทที่ 4 เป็นสะพานการสื่อสารที่เชื่อมโยงระหว่างเด็กกับโลก ซึ่งอันนี้ก็คือบทบาทที่ยิ่งใหญ่ ของครู ถ้าครูทำบทบาทอย่างนี้ได้ การเรียนการสอนจะมีความสุขสนุกสนานขึ้นอย่างมาก

7) คอมพิวเตอร์กับความเป็นมนุษย์ ในการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้นั้น ครูและนักเรียนสามารถอยู่กับคอมพิวเตอร์ได้โดยไม่ทำลายศักดิ์ศรีหรือความเป็นมนุษย์ เพราะบทบาทของครูก็ยังคงอยู่ และจะมีความสำคัญยิ่งขึ้นถ้าเราสามารถปรับบทบาทของครูให้เข้าใจในเรื่องนี้ได้

5. สร้างวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมหรือคุณลักษณะด้วยกระบวนการเสริมแรงเชิงบวก

“วินัยเชิงบวก” หมายถึง การอบรมสั่งสอนเด็กโดยปราศจากความรุนแรงและเคารพศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของเด็กในฐานะผู้เรียนรู้ เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ ได้รับข้อมูลที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเด็ก

บางครั้งการสร้างวินัยมักเป็นคำที่ใช้กันมาอย่างผิด ๆ โดยเอาไปสับสนกับการลงโทษ สำหรับครูหลายคน คำว่าสร้างวินัยก็คือการลงโทษนั่นเอง เช่นที่ครูบอกว่า “เด็กคนนี้ต้องเอามาฝึกวินัย” มักจะหมายความว่า “เด็กคนนี้ต้องตีเสียให้เซ็ด” หรือเอามาลงโทษด้วยวิธีรุนแรงอื่น ๆ นั่นเอง แต่ความจริงแล้ว การสร้างวินัยเป็นการขัดเกลาพฤติกรรมของเด็ก และช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การควบคุมตนเองไปพร้อม ๆ กับการให้กำลังใจ ไม่ใช่วิธีการอื่นที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งการสร้างวินัยจะมุ่ง

พัฒนาพฤติกรรมมากกว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการมีความประพฤติที่เหมาะสม และเคารพกฎระเบียบในสังคม โดยเน้นที่พฤติกรรมที่เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ ปฏิบัติต่อเด็กโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงและให้ความเคารพในศักดิ์ศรี สิทธิของตนเองและผู้อื่นการสร้างวินัยเชิงบวก เป็นเรื่องของการแก้ปัญหาในระยะยาวเพื่อพัฒนาการสร้างวินัยในตนเองของเด็ก มีการสื่อสารอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความคาดหวัง กฎระเบียบและการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมอย่างมีเป้าหมาย การสร้างวินัยเชิงบวกที่ได้ผลดีต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กให้ความเคารพซึ่งกันและกัน เสริมสร้างความสามารถและความมั่นใจ ให้เด็กสามารถที่จะจัดการกับสถานการณ์ที่ท้าทาย สอนให้รู้จักมีมารยาท การไม่ใช้ความรุนแรง การเข้าถึงจิตใจผู้อื่น การเคารพในศักดิ์ศรีของตนเอง สิทธิมนุษยชน และเคารพผู้อื่น มีทักษะการดำรงชีวิตที่ดีให้เด็กได้ใช้ไปตลอดชีวิตการสร้างวินัยเชิงบวกในห้องเรียน เด็กจำเป็นต้องได้รับการอบรมสั่งสอน เพื่อให้เข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบของสังคม แต่ไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องเขียนตีหรือทารุนทำร้ายเด็กเพราะจะเกิดความเสียหายต่อเด็กเป็นอย่างมาก หลักฐานจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กทั้งหญิงและชายจะตอบสนองต่อวิธีการเชิงบวกได้ดีกว่า ซึ่งหมายรวมถึงการตอรอง และการสร้างระบบการให้รางวัลมากกว่าการลงโทษด้วยการทำร้ายร่างกายหรือใช้วาจาทำร้ายจิตใจ

หลัก 7 ประการของการสร้างวินัยเชิงบวก

- 1) เคารพศักดิ์ศรีของเด็ก
- 2) พยายามพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การมีวินัยในตนเอง และบุคลิกลักษณะที่ดี
- 3) พยายามให้เด็กมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4) คำนึงถึงความต้องการทางพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของเด็ก
- 5) คำนึงถึงแรงจูงใจและโลกทัศน์ของเด็ก
- 6) พยายามให้เกิดความยุติธรรม เท่าเทียมกัน และไม่เลือกปฏิบัติ
- 7) เสริมสร้างความสามัคคีกลมเกลียวในกลุ่ม

กระบวนการสร้างวินัยเชิงบวก 4 ขั้นตอน คือ

- 1) มีการบรรยายถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม
- 2) มีการให้เหตุผลที่ชัดเจน
- 3) ขอให้นักเรียนแสดงอาการรับรู้
- 4) มีการให้รางวัลหรือแสดงความชื่นชมต่อพฤติกรรมที่เหมาะสม

กล่าวโดยสรุปแนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ เกี่ยวข้องกับครู มี 5 ด้าน คือ 1) นำการเปลี่ยนแปลงสู่ห้องเรียน 2) ออกแบบการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน 3) การวิจัยในชั้นเรียน (CAR) 4) การใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน 5) การสร้างวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ในส่วนของการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ใช้กระบวนการพัฒนา มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ด้วยขั้นตอนที่เป็นระบบมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดมาตรฐานและการยกร่าง มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา 3) การประชุมสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิใน การพิจารณามาตรฐานและการจัดทำมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา 4) ปรับปรุงตาม ข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ลักษณะของห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2555 : 53-54) ระบุว่า ตัวชี้วัดของห้องเรียนคุณภาพ ที่เกี่ยวข้องกับครู มี ดังนี้

1. ครู ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1.1 สามารถพัฒนาหลักสูตรอิงมาตรฐาน

1.1.1 สามารถร่วมมือสร้างหลักสูตรสถานศึกษาอิงมาตรฐาน

1.1.2 สามารถร่วมมือสร้างหลักสูตรระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.1.3 สามารถสร้างรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม

1.1.4 สามารถสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการอิงมาตรฐานเน้นท้องถิ่น

1.1.5 สามารถสร้างแผนรายหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้รายวันอิงมาตรฐาน

1.2 สามารถออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.2.1 สามารถออกแบบการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยการใช้ยุทธศาสตร์ การสอนต่าง ๆ

1.2.2 สามารถเขียนสาระ/เนื้อหาที่จะใช้สอนได้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเน้นแก่น ความรู้อย่างชัดเจน

1.2.3 สามารถเขียนวัตถุประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ การคิด ทักษะปฏิบัติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.2.4 สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered)

1) เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วม

2) เน้นให้ใช้กระบวนการเรียนรู้

3) เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่/สิ่งประดิษฐ์ใหม่ด้วยตนเอง

4) เน้นให้ผู้เรียนประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ได้ผลงาน/ชิ้นงาน/ภาระงาน

1.2.5 สามารถเลือกใช้สื่อการเรียนรู้รวมทั้งแหล่งเรียนรู้

1.2.6 สามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเน้นการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและขวา

1.3 สามารถสร้างวินัยเชิงบวก

1.3.1 สามารถจัดแบบผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1.3.2 สามารถสร้างบรรยากาศชั้นเรียนทางกายภาพ

1.3.3 สามารถสร้างบรรยากาศชั้นเรียนทางจิตใจ

- 1) เน้นบุคลิกภาพของครู
- 2) เน้นการควบคุมชั้นเรียน
- 3) เน้นการสร้างความสัมพันธ์ในตัวครู
- 4) เน้นการสร้างแรงจูงใจ
- 5) เน้นการเสริมแรง
- 6) เน้นการกำกับตนเอง
- 7) เน้นการสร้างความท้าทาย

1.3.4 สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน

1.3.5 สามารถใช้การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

1.4 สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน

1.4.1 สามารถสืบค้นและให้ผู้เรียนสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์

1.4.2 สามารถกลั่นกรองข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้อินเทอร์เน็ต (Internet)

1.4.3 สามารถใช้ ICT-Based Learning ในแบบต่าง ๆ

1.5 สามารถใช้การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

1.5.1 สามารถวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนเพื่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.5.2 สามารถวิจัยเพื่อรู้จักผู้เรียน

1.5.3 สามารถสืบค้นวิธีการแก้ปัญหาและวิธีเสริมสร้างความสามารถของผู้เรียนเพื่อใช้

ในการวิจัย

1.5.4 สามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้จากการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.5.5 สามารถเผยแพร่งานวิจัยนวัตกรรมการเรียนรู้จากการวิจัยในชั้นเรียน ในระดับ

โรงเรียนในระดับชุมชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 (2556 : 4-5) ระบุห้องเรียนคุณภาพต้องมีตัวชี้วัดความสำเร็จดังนี้

1. มีสภาพของห้องเรียนที่เหมาะสมมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

- 1.1 สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสม
- 1.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
- 1.3 มีป้ายนิเทศแสดงข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและนำไปใช้ได้
- 1.4 มีมุมและป้ายนิเทศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่จัดไว้อย่างเหมาะสมเป็นระเบียบและนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้
- 1.5 มีบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ดี
2. การดำเนินงานธุรการชั้นเรียนครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
 - ตัวชี้วัด
 - 2.1 การจัดทำบัญชีเรียกชื่อนักเรียน
 - 2.2 มีเอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดจัดทำเป็นปัจจุบัน
 - 2.3 มีเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดจัดทำเป็นปัจจุบัน
 - 2.4 มีเอกสารการนิเทศหรือเยี่ยมชั้นเรียน
 - 2.5 มีเอกสารหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจัดทำเป็นปัจจุบัน
3. สื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้
 - ตัวชี้วัด
 - 3.1 มีสื่อการเรียนรู้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในห้องเรียน
 - 3.2 มีการใช้สื่อการเรียนรู้ตามกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.3 มีสื่อ ICT ในการเรียนรู้ในห้องเรียน
 - 3.4 ใช้สื่อ ICT ในห้องเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
 - 3.5 นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้
4. มีรายงานการพัฒนานักเรียนในห้องเรียน
 - ตัวชี้วัด
 - 4.1 มีบันทึกการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 4.2 มีรายงานการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและสามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างที่ดีได้
 - 4.3 มีรายงานการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้
 - 4.4 มีรายงานการวิจัยที่สามารถเผยแพร่เป็นแบบอย่างได้
 - 4.5 มีรายงานการพัฒนาตนเองของนักเรียน
5. มีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - ตัวชี้วัด
 - 5.1 มีข้อมูลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างรอบด้าน
 - 5.2 มีสื่อเครื่องมือและนวัตกรรมที่ใช้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.3 มีการจัดระบบงานหรือกิจกรรมแนะแนวที่ส่งเสริมให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็งมากขึ้น

5.4 มีการสร้างเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.5 มีการพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

วิบูลย์ ธรรมสิทธิ์ (2552 : 3) โรงเรียนมีบทบาทโดยตรงในการจัดการศึกษา และพัฒนาสู่ห้องเรียนคุณภาพ โรงเรียนมีส่วนประกอบสำคัญที่จะขาดไม่ได้คือ บุคลากรครู นักเรียน หลักสูตร และสถานที่เรียน ในด้านบุคลากรประกอบด้วยบุคลากรหลักคือผู้บริหารและครู ที่จะเป็นผู้ปฏิบัติหลักในการนำแนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพไปปรับใช้ ดังนี้

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน

อยู่ในฐานะผู้บริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Manager) มี 3 บทบาทที่ต้องพิจารณาในการเดิน คือ 1) การสร้างหลักสูตร 2) การใช้หลักสูตร และ 3) การประเมินหลักสูตร

1.1 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหาร เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรมาใช้จริง ต้องการศึกษาวเคราะห์สภาพข้อมูล การมีส่วนร่วม การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบหลักสูตร การเรียนรู้กลุ่มสาระ การวัดและประเมินผลหลักสูตร ตลอดจนการอนุมัติใช้หลักสูตรและประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาแก่สาธารณชนผู้มีส่วนได้เสีย

1.2 การใช้หลักสูตรสถานศึกษา

เป็นการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องพิจารณาและตัดสินใจมอบหมายให้ครูได้รับผิดชอบในรายวิชาหรือชั้นเรียนตามหลักสูตรอย่างครบถ้วน เพื่อครูจะได้มีสภาพสมบูรณ์ในฐานะเจ้าภาพรับผิดชอบสาระรายวิชาหรือชั้นเรียนที่จะต้องทำการบริหารจัดการต่อไป

สำหรับการใช้หลักสูตรนั้น มีเงื่อนไขความสำเร็จ หรือแนวทาง มีดังนี้

1) วางแนวทางการบริหารจัดการ ได้แก่ การกำหนดเงื่อนไข นโยบาย ปฏิทินการทำงาน (School Agenda) การส่งงาน กำหนดระเบียบและข้อตกลงร่วมกัน (House Rules) ที่จะทำให้ครูและบุคลากรต้องทำแนวทางเดียวกัน ที่สำคัญคือ ผู้บริหารได้รับทราบและส่งเสริมความเคลื่อนไหวในการเดินของครูแต่ละก้าวที่มั่นคงต่อเนื่อง

2) กำหนดโครงการพัฒนาการทำงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ การวิจัยองค์กร (สถานศึกษา) การวิจัยหลักสูตร โครงการงาน กิจกรรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การจัดระบบนิเทศภายใน เป็นระบบการนิเทศการศึกษาที่มีคุณค่าที่สุด ด้วยการวางระบบการนิเทศภายใน กำหนดโครงสร้าง ภารกิจขอบข่าย กิจกรรมการเยี่ยม การให้คำปรึกษาหารือ การกำกับ โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ที่คอยให้กำลังใจ ดูแล สร้างเสริม พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการรายวิชาของครูสู่การพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ และการประเมินจึงไม่ควรมีห้องทดลองหรือนำร่องห้องเรียนคุณภาพ สร้างโอกาสเกิดให้ขึ้นกับทุกห้องเรียนอย่างเท่าเทียม

1.3 ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

การประเมินหลักสูตร เป็นการสรุปรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา มีการวิเคราะห์ผลสำเร็จและความล้มเหลวของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในรอบปี แล้วนำข้อเด่นและข้อด้อยมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาใหม่ และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและประกาศใช้ในปีการศึกษาต่อไป เป็นการต่อยอดองค์ความรู้จากหลักสูตรเดิมสู่รอบปีการศึกษาใหม่ (Spiral) ต่อไป

2. ครู

เมื่อครูได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบวิชาหรือชั้นใด ครูก็มีบทบาททางการบริหารทันที คือ การเป็นผู้บริหารจัดการรายวิชา (Course Manager) เมื่อได้รับผิดชอบสาระรายวิชา หรือผู้จัดการชั้นเรียน (Class Manager) เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนทั้งชั้น

ชาญณรงค์ ปานเลิศ (2554 : 1-2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ผู้สร้างและวางแนวทางการพัฒนาผ่านกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้เก่งและดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข การจัดกิจกรรมพัฒนาภายในและภายนอกห้องเรียนเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างให้ห้องเรียนมีคุณภาพ โดยระบุงค์ประกอบการพัฒนาของโรงเรียนต้นแบบในสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 42 ดังนี้

1) ผู้บริหารสร้างความตระหนักถึงความจำเป็นในการนำการเปลี่ยนแปลงสู่ห้องเรียน โดยให้ความรู้ความเข้าใจจุดเน้นการพัฒนาเหตุผลความจำเป็นในการปฏิรูปการศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน

2) จัดส่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าสู่การอบรมพัฒนาเพื่อสร้างเสริมความรู้ ต่อการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนผู้บริหารเป็นผู้นำและผู้ร่วมงานโครงการโดยผู้มีส่วนร่วมทางการศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมเป็นทีมงานมีการนิเทศติดตามกำกับส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการพัฒนาการศึกษาด้านตaylorสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

3) นำสู่การปฏิบัติด้วยกระบวนการหลักทฤษฎีการบริหารการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยวงจรเครมมิ่ง P-D-C-A มีการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ/กิจกรรมเป็นลำดับดังนี้

3.1) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนยุทธศาสตร์แผนกลยุทธ์ แผนงานโครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการจัดทำ SWOT โดยการทำการวิเคราะห์ด้านปัจจัยและองค์ประกอบโดยการทำการ SWOT วิเคราะห์ปัจจัยด้านต่าง ๆ ขององค์ประกอบการพัฒนาและสร้างห้องเรียนคุณภาพเช่น

- องค์ประกอบด้านครู/หลักสูตร/กระบวนการเรียนการสอนทั้งระบบ
- องค์ประกอบด้านนักเรียน/ผู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล/ระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน

- องค์ประกอบด้านผู้บริหาร/การบริหารจัดการ/ภาวะผู้นำ
- องค์ประกอบด้านสภาพของโรงเรียน/ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้/ปัจจัยส่งเสริม

สนับสนุน

- องค์ประกอบด้านผู้ปกครอง/การมีส่วนร่วม
- องค์ประกอบด้านชุมชน/การส่งเสริมการเรียนรู้

3.2) การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น

3.3) นำหลักสูตรมาวิเคราะห์แล้วจัดทำเป็นกำหนดการสอน

3.4) คณะครูนำกำหนดการสอนมาออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน

3.5) นำกำหนดการสอนมาใช้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้/ประเมินผลการจัดการเรียนรู้/ปรับปรุงพัฒนา/ ประเมินผลการใช้หลักสูตร

3.6) ใช้สื่อ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอนห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกสถานศึกษา ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3.7) คณะครูจัดทำคลังข้อสอบเพื่อนำมาใช้ในการวัดผลประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองจุดมุ่งเน้นเป้าหมายการศึกษา คือ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.8) จัดให้คณะครูดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ วิจัยในชั้นเรียน CAR โดยวิจัยแก้จุดอ่อนวิจัยเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนานักเรียนองค์ประกอบด้านพัฒนาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.9) สร้างวินัยเชิงบวกให้แก่นักเรียนเป็นผู้ที่มีเหตุ-มีผล รู้จักผิดชอบชั่วดีด้วยปัญญา ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมค้นหาจุดด้อย/จุดเด่นของตนเองแล้วได้รับการแก้ไขและพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการ

4) จัดบรรยากาศห้องเรียนให้สะอาดเรียบร้อยสวยงามตอบสนองต่อการเรียนรู้ทั้งแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียนที่เป็นประโยชน์ด้านต่างๆ

5) จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นระบบเป็นรูปธรรมและเป็นมาตรฐานเพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาส่งเสริม/สนับสนุนผู้เรียนด้านต่าง ๆ

6) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบเพื่อการตรวจสอบ/ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการเรียนรู้การสอนของครูให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

7) สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยมอบหมายให้คณะครู/บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบงานพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตนเอง ชุมชนการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพ

8) ดึงความมีส่วนร่วมของชุมชนองค์กรส่งเสริมสนับสนุนเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำร่วมพัฒนาแก้ไขปัญหาร่วมกันรวมถึงการร่วมภูมิใจในความสำเร็จด้านต่าง ๆ

ศุภรัตน์ อุปะ (2555 : 5), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2558 : 14-19) ระบุว่า สิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างห้องเรียนคุณภาพก็คือทำอย่างไรให้ครูที่เป็นผู้ปฏิบัติและเป็นผู้จัดการเรียนการสอนได้มีแนวทางที่ถูกต้องง่ายเป็นธรรมชาติมีความสุขกับการทำงาน

ครูในฐานะเป็นผู้บริหารจัดการรายวิชา (Course Manager) เมื่อได้รับมอบหมายให้รับสาระวิชาใด ๆ ก็ จะบริหารจัดการรายวิชานั้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพคือผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานและผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรจึงเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญที่สุดต่อการทำให้เกิดห้องเรียนคุณภาพครูจึงต้องมีจังหวะก้าวเดินที่ตรงตามมั่นคงและมีคุณค่าการไม่เดินตามจังหวะหรือ เดินผิดก้าวย่อมหมายถึงความผิดพลาดและล้มเหลวการจัดการเรียนการสอนครูเกิดจากการวางแผนการเดินทางตามแผนที่มีการกำหนดระยะเวลาความสำเร็จไว้อย่างชัดเจนถือว่าเป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่มีคุณค่าและเป็นงานวิชาชีพทางเดินวิชาชีพควรเดินด้วย 4 ก้าวคุณภาพมีดังนี้

ก้าวที่ 1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้สาระรายวิชา (Course Syllabus)

“บอกการเป็นนักวางแผนชั้นครู”

การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ (Syllabus) เป็นงานวางแผนที่ครูต้องวางแผนด้วยตนเองต่อบริบทที่มีอยู่จริงคือหลักสูตรนักเรียนวิถีชีวิตท้องถิ่นตลอดจนทรัพยากรการบริหารอื่น ๆ ซึ่งต้องดำเนินการให้สมบูรณ์ก่อนปีการศึกษาใหม่จะเริ่มขึ้นเพื่อจะได้ใช้เป็นแผนที่เดินทาง (Roadmap) ประจำตัวตลอดปี

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยกลุ่มสาระต่างๆและแต่ละสาระวิชาจะมาถึงขั้นสุดท้ายที่“คำอธิบายรายวิชา” (Course Description) หมายถึงการพรรณนาขอบข่ายสาระของวิชานั้นตามมาตรฐานกำหนดไว้คำอธิบายรายวิชาก็คือ “หลักสูตร” ที่ครูจะนำไปวางแผนบริหารจัดการ (Course Management)

รูปแบบและองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้โดยทั่วไปประกอบด้วยข้อมูลผู้สอน คำอธิบายรายวิชาจุดมุ่งหมาย (วัตถุประสงค์) หัวข้อเรื่องที่จะสอนหรือหน่วยการเรียนรู้วันเดือนปี จำนวนสัปดาห์หรือชั่วโมงที่ต้องใช้กิจกรรมการเรียนรู้สื่อหนังสือคู่มือต่าง ๆ การวัดและประเมินผล และอื่น ๆ

การกำหนดวันเวลาและเนื้อหาให้เป็นไปตามปฏิทินวันทำการปกติของทางราชการของ สพท.ของโรงเรียนที่เว้นวันหยุดต่าง ๆ วันสำคัญทางศาสนาและประเพณีท้องถิ่นและเหตุการณ์ที่คาดว่าจะมีความสำคัญเกิดขึ้นเป็นต้นย่อมสอดคล้องกับธรรมชาติของท้องถิ่นและระดับการศึกษา เวลาตลอดทั้งปีการศึกษาประมาณ 200-230 วันหรือ 40 สัปดาห์ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาโดยปกติจะพบครูได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานคือการสอนประจำชั้นโดยครูได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเป็นชั้นเรียนบทบาทครูจะมีความแตกต่างจากครูที่ต้องรับผิดชอบรายวิชาเพราะต้องรับผิดชอบทั้งชั้นเรียนและสอนทุกกลุ่มสาระกรณีอย่างนี้ ครูจึงอยู่ในบทบาทเป็น “ผู้บริหารจัดการชั้นเรียน” (Class Manager)

หน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดต้องเป็น “แบบบูรณาการ” คือการรวมทุกสาระมาจัดไว้เรียนร่วมกัน ครูจะต้องนำคำอธิบายรายวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้จากทุกสาระมากำหนดเป็นหน่วยแบบบูรณาการหน่วยต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะตามบริบทของชั้นเรียนนั้น ๆ

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ของครูประจำชั้นนี้จึงมีความยุ่งยากซับซ้อนครูต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการบูรณาหลายสาระการเรียนรู้เข้าด้วยกันมีการเชื่อมโยงแนวคิด (Mind Map) และกิจกรรมไปยังสาระต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน

ก้าวที่ 2 วางแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) (บอกความเป็นนักออกแบบชั้นครู)

เป็นขั้นของการนำหน่วยการเรียนรู้ (Syllabus) มาเตรียมการสอน เป็นการถอดหน่วยการเรียนรู้มาทำการวางแผนการจัดการเรียนรู้รายบทเรียน (Lesson Plan) ด้วยตนเอง ด้วยการจัดทำบทเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน เอกสารคู่มือ สื่อ แบบวัดประเมินผลการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนสัด ที่ออกแบบเพื่อการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าและใช้แต่ละครั้งไป โดยออกแบบไว้ในวันนี้เพื่อการสอนในสัปดาห์หน้าเสมอ เป็นการเตรียมความพร้อมของครูตามหลักที่ว่า “จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน จะกินต้องเตรียมอาหาร” รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้อย่างน้อยสิ่งที่จะต้องระบุไว้อย่างชัดเจนคือ สาระการเรียนรู้ตามมาตรฐาน วัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้การทำรายละเอียดมากเท่าใดยิ่งมีประโยชน์ต่อการทำงานของครูมากเท่านั้น การออกแบบการสอนที่ดีต้องตอบคำถามได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับผู้เรียน การใช้วิธีการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) ก็เป็นเทคนิคที่ได้อย่างหนึ่งที่มีบทบาทมากในปัจจุบัน การสอนที่มีประสิทธิภาพย่อมมาจากการเตรียมการที่ดีเสมอ

ก้าวที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (บอกความเป็นนักบริหารจัดการห้องเรียนชั้นครู)

เป็นขั้นของการจัดการเรียนรู้ของครูตามแผนที่ได้กำหนดไว้ครูได้แสดงบทบาทการเป็นนักบริหารจัดการอย่างเต็มที่ คือ การใช้ทักษะผู้นำ (Leadership) และความรู้ความสามารถทุกอย่างได้แก่ การบริหารชั้นเรียน การบริหารเวลา ทักษะการใช้สื่อ การตัดสินใจ การวัดและประเมินผลของครู เพื่อที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสิ่งที่สำคัญที่สุดในขั้นนี้คือ การบันทึกร่องรอยผลการจัดการเรียนรู้ให้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการทำงาน สิ่งที่คุณควรมีการบันทึกผลหลังสอน ได้แก่

1. ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยการตอบวัตถุประสงค์ของแผน แต่ละข้อมีผลสำเร็จอย่างไร ด้วยวิธีใด จำนวนเท่าใด และมีค่าสถิติอย่างไร มีข้อสังเกต และข้อพิจารณานำไปปรับปรุงต่อและใช้ในครั้งต่อไปอย่างไร

2. บันทึกบรรยากาศการเรียนรู้จริง เช่น ความสนุกสนาน ความสนใจร่วมมือ เจตคติ พฤติกรรม สื่อ แบบวัดประเมิน เหตุการณ์ที่ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ปัจจัยเสริม ข้อขัดข้องข้อสังเกตต่าง ๆ ควรเก็บบันทึกอย่างครบถ้วนการบันทึกก็เป็นสิ่งง่าย ๆ ที่ครูจะเกิดทักษะและประสบการณ์ใน

การบันทึก ให้เป็นหมวดหมู่เป็นประเด็น เป็นสมุดปฐม (Log Book) บันทึกเหตุการณ์ประจำวันของชั้นเรียน ในขั้นตอนนี้ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเข้าไปกำกับการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในฐานะผู้นิเทศ คือ การให้กำลังใจ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ (ละเว้นการตำหนิ การกล่าวโทษ) การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรง ส่งเสริมและช่วยเหลือให้ครูได้รับความสำเร็จ โรงเรียนควรจัดระบบนิเทศภายใน (Internal Supervisory System) ผู้ทำหน้าที่นิเทศที่มีคุณค่าที่สุดก็คือผู้บริหารสถานศึกษา อาจกำหนดคณะนิเทศภายในสถานศึกษาและแสวงหาความร่วมมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ห้องเรียนคุณภาพ 5 เคล็ดลับการจัดการเรียนรู้ให้สนุกสนาน

1. ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม (Involve Everyone) นักเรียนบางคนถูกลืมเพราะพวกเขาไม่มีโอกาสได้พูดในชั้นไม่เคยถูกเรียกหาและทำการบ้านไม่เสร็จนี้เป็นสิ่งที่ไม่แก้ไขได้ง่าย ๆ ด้วยการเปิด โอกาสการมีส่วนร่วมของแต่ละคนและทุกคนในชั้นมันมีความสุขสนุกสนานในการได้มีส่วนร่วมมากกว่าการให้นั่งอยู่กับที่ถ้านักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมในงานที่เรียนเขาจะรู้สึกสนุกและงานสำเร็จ

2. ใช้การเรียนทั้งกาย (Involve the Entire Body) การที่จะทำการเรียนรู้สนุกต้องให้เขาได้ใช้ทั้งร่างกายให้นักเรียนได้เคลื่อนที่ไปรอบ ๆ ห้องได้เล่นเกมที่สนุกถ้าคุณต้องการบรรยายก็ให้ใช้สัก 5 นาที ในการไต่ยืนแล้วยกมื่อยกเท้าการเคลื่อนไหวรอบ ๆ เป็นเรื่องง่าย ๆ

3. ใช้การเสริมแรงเชิงบวก (Positive Reinforcement) เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดอย่างหนึ่ง ที่เพิ่ม ความสนุกให้แก่ชั้นเรียนคือการเสริมแรงทางบวกชมแม้จะเป็นความดีเล็กน้อยไม่สนใจพฤติกรรมที่ไม่ดีสร้างความสำเร็จให้นักเรียนมองในแง่บวกเสมอหาทางออกให้พวกเขาจะพบความสำเร็จได้มากกว่าถ้าเด็ก ๆ มีความรู้สึกสบาย ๆ ไม่เครียด

4. ใช้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม (Working in Groups) การให้เด็กทำงานเป็นกลุ่มตามโครงการเป็นที่สร้างความสนุกสนานให้แก่เด็กถ้าปล่อยให้เขาพูดคุยและหารือกันในกลุ่มเพื่อหาคำตอบ เด็กๆทำร่วมกัน 3 หรือ 4 คน ไม่เพียงแต่จะสนุกกับการเปลี่ยนแปลงของวิธีคิดแล้วแต่ยังได้เรียนรู้จากกันและกันการเรียนรู้เป็นกลุ่มจึงเป็นการยิงนกสองตัวด้วยกระสุนนัดเดียว

5. ใช้วิธีการหลากหลายแปลกใหม่ (School Day Variety) ไม่มีการเรียนใดจะสนุกหากมีการเรียนแบบเดิม ๆ วันแล้ววันเล่าให้เปลี่ยนตารางและเพิ่มความแปลกใหม่ในชั้นนักเรียนต่างก็รักที่จะใช้ความพยายามกับสิ่งใหม่ ๆ จัดให้เด็กสามารถทำใบงานให้เสร็จในวันเดียวและวันต่อไปให้มีการศึกษาภาคนอกห้องเรียนการใช้สื่อต่าง ๆ มีสีสันเคลื่อนไหวได้เป็นสิ่งที่ดีในการสร้างความหลากหลายมันช่วยให้นักเรียนได้ละเว้นจากการเรียนแบบเก่า ๆ

ก้าวที่ 4 การประเมินการสอนรายวิชา (บอกความเป็นนักวิจัยชั้นครู)

เป็นขั้นที่บอกความสำเร็จในการทำงานของครูจากการจัดการเรียนรู้ตามแผนตั้งแต่แผนแรกจนถึงแผนสุดท้ายมาวิเคราะห์ประมวผล เพื่อตอบหน่วยการเรียนรู้ (Syllabus) และ

วัตถุประสงค์หน่วยการเรียนรู้ ว่าแต่ละข้อมีผลสำเร็จอย่างไร เท่าใด มีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะและการแก้ไขไว้อย่างไร ทุกคำตอบหาได้จากบันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้บันทึกไว้แล้ว สิ่งที่ควรดำเนินการในขั้นนี้ คือ

1. การสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาประจำวิชาและของสถานศึกษา

2. สรุปรายงานผลการใช้หลักสูตรรายวิชา/หรือชั้น ในรูปแบบรายงานการวิจัย 5 บท ซึ่งได้ข้อมูลจากผลการแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นผลงานสิ่งทีทุกฝ่ายปรารถนาเพราะเป็นงานการวิจัยสูตรสถานศึกษา จะพบองค์ความรู้ที่มีคุณค่าของครูอยู่ที่นี้ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการขอรับวิทยฐานะความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

สรุปการทำให้เกิดห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพนั้น ผู้บริหารและครู จะเป็นบุคลากรหลักในการนำการเปลี่ยนแปลงสู่ห้องเรียนคุณภาพ โดยดำเนินการตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียน มี 3 บทบาทที่ต้องพิจารณา คือ 1) การสร้างหลักสูตร 2) การใช้หลักสูตร และ 3) การประเมินหลักสูตร และบทบาทของครู เป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดต่อการจัดการเรียนรู้และสร้างคุณภาพ ควรได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหารให้มีจังหวะก้าวเดินที่มีคุณค่า และสร้างคุณภาพให้กับครูก่อนที่จะไปสร้างห้องเรียนคุณภาพ อย่างน้อย 4 ก้าว คือก้าวที่ 1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้สาระรายวิชา ก้าวที่ 2 วางแผนการจัดการเรียนรู้ก้าวที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และก้าวที่ 4 การประเมินการสอนรายวิชา

ผลที่เกิดจากห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ

ศุภรัตน์ อุปละ (2555 : 2) หากพิจารณาความเปลี่ยนแปลงระดับครูผู้สอนจะต้องมองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. Effective Syllabus : กำหนดหน่วยการเรียนรู้/หลักสูตรระดับรายวิชาที่มีประสิทธิภาพ
2. Effective Lesson Plan : จัดทำแผนการสอน/แผนจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
3. Effective Teaching : จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเนื้อหาสาระ
4. Effective Assessment : จัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพให้ความสำคัญกับการประเมินตามสภาพจริงภายใต้แนวคิด “ห้องเรียนคุณภาพ”

นพวรรณ ปามทา (2553 : 3) สรุปการที่ห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพส่งผลให้

1. ทำให้สามารถแก้ปัญหานักเรียนได้ในระดับที่น่าพอใจนักเรียนมีพัฒนาการที่ดีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม

3. นักเรียนเป็นผู้มีวินัย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจิตสำนึกที่ดี เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงเคร่งครัด

4. ครูมีแผนพัฒนาตนเองมีทักษะในการใช้สื่อ ICT ในกระบวนการเรียนรู้เพื่อการสอนและสร้างสรรค์ผลงาน

5. มีการประเมินการดำเนินงาน ขั้นตอนและสรุปผล ปัญหาอุปสรรค ครูมีงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2558 : 12-13) ห้องเรียนคุณภาพมีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. เด็ก ได้รับการเรียนรู้ตามมาตรฐาน มีแบบแผน ไม่อยู่ในภาวะเสี่ยง เรียนเก่ง เป็นคนดีมีความสุขและได้รับบริการอย่างทั่วถึง

2. ครู ได้มีระบบการทำงานที่สอดคล้องกับวิชาชีพ ไม่ทิ้งชั้นเรียน มีความสุขกับการศึกษาค้นคว้าทดลองด้วยวิธีการของตน สร้างผลงาน พอกพูนประสบการณ์และความเชี่ยวชาญให้เกิดขึ้นตามระยะเวลาในการทำงาน มีเกียรติได้รับการยอมรับในระดับมืออาชีพ

3. ผู้บริหาร มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากผลงานการวิจัยของครูทุกคน และต่อยอดความสมบูรณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า มีบุคลากรที่มีคุณค่า แต่ละสถานศึกษาได้สร้างองค์ความรู้ที่หลากหลายตามบริบทที่มีอยู่

4. โรงเรียน กล้าประกาศตนเป็นโรงเรียนคุณภาพ เป็นสถาบันที่มีคุณค่าแก่ชุมชน เป็นแบบอย่างและได้รับความเชื่อมั่นเชื่อถือ

5. ชุมชนและผู้ปกครอง ได้สถานศึกษาของชุมชนที่มีคุณภาพในการบริหารจัดการ มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา สร้างเชื่อถือและสร้างความเชื่อมั่นในครูและระบบการศึกษา

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดได้อย่างมีทิศทาง สามารถควบคุมระดับคุณภาพและมาตรฐานได้ลดความเสี่ยงด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษามีความหลากหลายในแนวทางปฏิบัติ (Best Practices) เป็นองค์ความรู้สู่การแลกเปลี่ยนต่อยอดให้ยั่งยืนต่อไป

สรุปผลที่เกิดจากห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพส่งผลให้เด็กได้รับการเรียนรู้ตามมาตรฐานครูมีระบบการทำงานที่สอดคล้องกับวิชาชีพ ผู้บริหาร มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากผลงานการวิจัยของครูทุกคนโรงเรียน กล้าประกาศตนเป็นโรงเรียนคุณภาพชุมชนและผู้ปกครอง ได้สถานศึกษาของชุมชนที่มีคุณภาพในการบริหารจัดการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดได้อย่างมีทิศทาง สามารถควบคุมระดับคุณภาพและมาตรฐานได้

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 2) เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556 : 2-4) มาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์รวมการกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพเพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ คือ

1. สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด นอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานยังเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมมือร่วมพลังเพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (accountability)

มาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้เรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด
2. ครู ใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้
3. ท้องถิ่นและสถานศึกษา ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้
4. พ่อแม่ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้นำชุมชน ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้นักไทยในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

5. ประเทศชาติใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์กรประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกัน และทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 2-3) ระบุว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง กระจับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพ ผู้เรียน คุณภาพครูคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา และให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกตามที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

คำอธิบายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีพัฒนาการ ในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารและจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้าน วิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านข้อมูลสารสนเทศ และ ด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และ ความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ เกิดการเรียนรู้ เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มี การตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การวางระบบ การจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมรับผิดชอบและรับชอบ ต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักการ จุดมุ่งหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 4-5) ระบุหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

คุณภาพของนักเรียนที่เป็นจุดเน้นของหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 4-5) คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ (หมายถึงสุขกายสุขใจ) สติปัญญาความรู้ (หมายถึงเป็นคนเก่ง) และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึงเป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” และในมาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” นอกจากนี้ เพื่อให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการ ในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้ประกาศวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ว่าคนไทยยุคใหม่ต้องได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทันมีปัญญารู้คิด มีสมรรถนะ และมีคุณธรรมรับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติ และเป็นพลเมืองดีของโลก ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ

ดังนั้น ในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา จึงยังคงยึดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรเป็นหลัก โดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็น 6 ส่วน คือ มีสุขภาพที่ดี และมีสุนทรียภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานตำแหน่ง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560, 2-13) ได้กำหนดมาตรฐาน สายงานการสอน มีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน พัฒนาผู้เรียน อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน และหรือสถานประกอบการเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ พัฒนาตนเองและวิชาชีพ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายโดยกำหนดตำแหน่ง เป็นครูผู้ช่วย และครู โดยทั้งตำแหน่งครูผู้ช่วย และครู มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ ครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และ 3) ด้านการพัฒนาตนเอง ดังนี้

1. ชื่อตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

หน้าที่และความรับผิดชอบ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียนพัฒนาผู้เรียนอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม พัฒนาตนเอง และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1) นำผลการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ มาใช้ในการจัดทำรายวิชาและออกแบบหน่วยการเรียนรู้

1.2) ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่สำคัญ ตามหลักสูตร

1.3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4) เลือกลงและใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้

1.5) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้

2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

2.1) จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กระบวนการคิด ทักษะชีวิต และพัฒนาผู้เรียน

2.2) ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยมีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

2.3) อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมที่ดีงาม

3) ด้านการพัฒนาตนเอง

พัฒนาตนเองเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู และมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง

1) มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่น ที่ ก.ค.ศ. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้

2) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือหลักฐานที่ใช้แสดงในการประกอบวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน ก่อนการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การให้ได้รับเงินเดือน

ให้ได้รับเงินเดือนอันดับครูผู้ช่วย

2. ชื่อตำแหน่ง ครู

หน้าที่และความรับผิดชอบ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียนพัฒนาผู้เรียน อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน และหรือสถานประกอบการเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ พัฒนาตนเองและวิชาชีพ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1) สร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร โดยจัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร

1.2) ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่สำคัญ ตามหลักสูตร

1.3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4) สร้างและหรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียนรู้

1.5) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้อง กับมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้

1.6) ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และหรือวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

2.1) สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กระบวนการคิด ทักษะชีวิต และพัฒนา ผู้เรียน เสริมแรงให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ เกิดแรงบันดาลใจ มีความสุขมีความปลอดภัย และการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.2) ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ ผู้เรียนรายบุคคลและประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

2.3) อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ ค่านิยม ที่ดีงาม

2.4) จัดทำข้อมูลสารสนเทศ เอกสารประจำชั้นเรียนหรือเอกสารประจำวิชา เพื่อใช้ในการ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

3.1) จัดทำแผนพัฒนาตนเอง และดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3.2) มีส่วนร่วมและหรือเป็นผู้นำทางวิชาการในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3.3) นำความรู้ ความสามารถ ทักษะที่ได้จากการพัฒนาตนเองและวิชาชีพมาพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู และ มีจรรยาบรรณของวิชาชีพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง

1) มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่น ที่ ก.ค.ศ. กำหนดเป็น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้

2) ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี และผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อม และพัฒนาอย่างเข้มตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เที่ยงเท่า

3) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทำให้ได้รับเงินเดือนให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ.1 ผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้ใดผ่านการประเมิน ให้มีวิทยฐานะครูชำนาญการ หรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ หรือครูเชี่ยวชาญพิเศษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดให้ได้รับเงินเดือนอันดับ คศ.2 คศ.3 คศ.4 หรือ คศ.5 ตามลำดับ

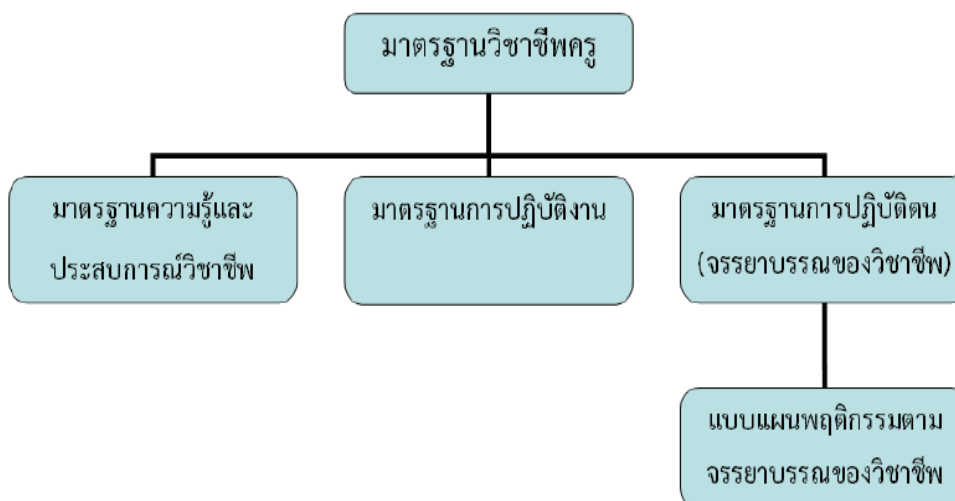
โดยสรุปมาตรฐานตำแหน่งสายงานการสอน กำหนดตำแหน่งเป็นครูผู้ช่วย และครู โดยทั้งตำแหน่งครูผู้ช่วย และครู มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ ครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และ 3) ด้านการพัฒนาตนเอง

มาตรฐานวิชาชีพครู

คุรุสภา (2556 : 1-6) ระบุมาตรฐานวิชาชีพครูประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

มาตรฐานวิชาชีพครูประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้านคือมาตรฐานความรู้และประสบการณ์ วิชาชีพมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

โดยจรรยาบรรณของวิชาชีพได้มีการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติประกอบด้วยพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้	มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ
มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้ 1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2. การพัฒนาหลักสูตร 3. การจัดการเรียนรู้ 4. จิตวิทยาสำหรับครู 5. การวัดและประเมินผลการศึกษา 6. การบริหารจัดการในห้องเรียน 7. การวิจัยทางการศึกษา 8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9. ความเป็นครู	ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้ 1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	1. ภาษาไทยสำหรับครู 2. ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับครู 3. เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	1. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาไทย เพื่อ การสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อ การสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ ขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
2. การพัฒนาหลักสูตร	1. ปรัชญา แนวคิดทฤษฎีการศึกษา 2. ประวัติความเป็นมาและระบบการจัดการศึกษาไทย 3. วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษาไทย 4. ทฤษฎีหลักสูตร 5. การพัฒนาหลักสูตร 6. มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร 7. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 8. ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร	1. สามารถวิเคราะห์หลักสูตร 2. สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย 3. สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร 4. สามารถจัดทำหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้	1. ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน 2. รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 3. การออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4. การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5. การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม 6. เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้ 7. การใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ 8. การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 9. การประเมินผลการเรียนรู้	1. สามารถนำประมวลรายวิชา มาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาค และตลอดภาค 2. สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และ สร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4. สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล
4. จิตวิทยาสำหรับครู	1. จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการมนุษย์ 2. จิตวิทยาการศึกษา 3. จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา	1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน 2. สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน 3. สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 4. สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา	1. หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2. การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผล และประเมินผลการศึกษา 3. การประเมินตามสภาพจริง 4. การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 5. การประเมินภาคปฏิบัติ 6. การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม	1. สามารถวัดและประเมินผลได้ ตามสภาพความเป็นจริง 2. สามารถนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน	1. ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ 2. ภาวะผู้นำทางการศึกษา 3. การคิดอย่างเป็นระบบ 4. การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร 5. มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร 6. การติดต่อสื่อสารในองค์กร 7. การบริหารจัดการชั้นเรียน 8. การประกันคุณภาพการศึกษา 9. การทำงานเป็นทีม 10. การจัดทำโครงการทางวิชาการ 11. การจัดโครงการฝึกอาชีพ 12. การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา 13. การจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ 14. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน	1. มีภาวะผู้นำ 2. สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน 3. สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ 4. สามารถในการประสานประโยชน์ 5. สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ
7. การวิจัยทางการศึกษา	1. ทฤษฎีการวิจัย 2. รูปแบบการวิจัย 3. การออกแบบการวิจัย 4. กระบวนการวิจัย 5. สถิติเพื่อการวิจัย 6. การวิจัยในชั้นเรียน 7. การฝึกปฏิบัติการวิจัย	1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
	8. การนำเสนอผลงานวิจัย 9. การค้นคว้า ศักยภาพงานวิจัย ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 10. การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา 11. การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย	
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	1. แนวคิดทฤษฎี เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 2. เทคโนโลยีและสารสนเทศ 3. การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4. แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ 5. การออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม	1. สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรม เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี 2. สามารถพัฒนาเทคโนโลยี และสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี 3. สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน
9. ความเป็นครู	1. ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาทหน้าที่ ภาระงานของครู 2. พัฒนาการของวิชาชีพครู 3. คุณลักษณะของครูที่ดี 4. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 5. การเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถภาพความเป็นครู 6. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และการเป็นผู้นำทางวิชาการ 7. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 8. จรรยาบรรณของวิชาชีพครู 9. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	1. รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน 2. อุดทนและรับผิดชอบ 3. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และ เป็นผู้นำทางวิชาการ 4. มีวิสัยทัศน์ 5. ศรัทธาในวิชาชีพครู 6. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

มาตรฐานประสบการณ์ วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. การฝึกปฏิบัติ วิชาชีพระหว่างเรียน	1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา 2. ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา 3. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ 4. ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา 5. ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา 6. การจัดทำโครงการทางวิชาการ	1. สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน 2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ 3. สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผลและปรับปรุง 4. สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ
2. การปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาใน สาขาวิชาเฉพาะ	1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การจัดกระบวนการเรียนรู้ 4. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ 5. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ 6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 7. การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน 8. การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 9. การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ 10. การสัมมนาทางการศึกษา	1. สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ 2. สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 3. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4. สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน มี 12 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

หมายถึง การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

1) ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน

2) เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรมนั้น ๆ

3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน

4) ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

หมายถึง การแสดงออกการประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่าเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามี การยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาส ในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหาแล้วผันมุมมองของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ ต่าง ๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่ลบแบบตรงตัว ครูสามารถมองห้กมุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำไปสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

7) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ “ครู”

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้น การประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี 2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย 3. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด 4. ศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ 5. ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์	1. เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติด จนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม 2. ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ 3. ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ 4. ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ 5. ขัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดผลเสียหาย

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ 2. รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ 3. ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้สาธารณชนรับรู้ 4. อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ 5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ 6. เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ 7. ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติ	1. ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพ 2. ดุหมั่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพศาสตร์ในวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ 3. ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา 4. ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบต่อ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย 5. คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน 6. ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิด

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
หน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร 8. เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์	ความเสียหาย 7. ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาชีพ องค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

7. ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค	1. ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม
2. สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส	2. ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการจนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ
3. ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล	3. ดุหมั่นเหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ
4. ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4. เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการ เป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง
	5. จูงใจ โน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ
	6. ชักชวนใช้จ้างวานศิษย์หรือผู้รับบริการให้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
5. ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผน การเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง 6. เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชยและให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติดหรือเข้าไปเกี่ยวข้อง กับอบายมุข 7. เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2. มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา	1. ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2. ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิ ให้อภัยผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น 3. สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้ง ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย 4. เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5. วิพากษ์ วิจาร์ณผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม
2. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	2. ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	3. ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม
4. เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม	4. ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงาน

ความหมายของคู่มือการปฏิบัติงาน

มีผู้ให้ความหมายของคู่มือการปฏิบัติงานไว้หลายท่าน ดังนี้

สามารถ ประจักษ์ (2545 : 76) ให้ความหมายของคู่มือไว้ว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือเอกสารแนะนำ หรือเป็นสื่อที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีเนื้อหาสาระสั้น ๆ ซึ่งผู้อ่านหรือผู้ใช้สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

เครือวัลย์ เผ่าผึ้ง (2548 : 25) สรุปความหมายของคู่มือไว้ว่า เป็นหนังสือหรือเอกสารที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตอบข้อสงสัย หรือแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ โดยมีรูปเล่มกะทัดรัด เหมาะแก่การพกพา สวยงาม มีภาพประกอบ อ่านเข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบข้าราชการ (2549 : 12) สรุปความหมายของคู่มือการปฏิบัติงานไว้ว่า เป็นแผนที่บอกเส้นทางของการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของกระบวนการระดับขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการต่างๆขององค์กรและวิธีการควบคุมกระบวนการนั้น มักจัดทำขึ้นสำหรับงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อน และเกี่ยวข้องกันหลายคน สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน

เสถียร คามีสักดิ์ (2553 : 4) ได้สรุปความหมายของคู่มือการปฏิบัติงานไว้ว่า หมายถึง เอกสาร ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง ที่กำหนดภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบไว้ในมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง มีคำอธิบายงานที่ปฏิบัติ ประวัติความเป็นมา มีแผนกลยุทธ์การปฏิบัติ กำหนดตัวชี้วัด การประเมินผล ซึ่งแต่ละบท/เรื่อง/หัวข้อ ต้องมีความคิดหลัก วัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่มีความสมบูรณ์ มีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละเรื่อง มีกฎ ระเบียบ พระราชบัญญัติ หนังสือเวียนมติต่าง ๆ เอกสารที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และวิชาการ เทคนิคหรือแนวทางการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ต้องใช้ประกอบการปฏิบัติงานมาแล้ว และต้องจัดทำเป็นรูปเล่ม

เรืองชัย จรุงศิริวัฒน์ (2554 : ออนไลน์) ให้ความหมายของคู่มือการปฏิบัติงานไว้ว่า หมายถึง เอกสารที่แต่ละหน่วยงานสร้างขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น และใช้เป็นคู่มือสำหรับศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน อีกทั้งยังสามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบ วิธี และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปในอนาคต

จากความหมายของคู่มือข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คู่มือ หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความรู้ความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน โดยมีการระบุถึงขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุดของการปฏิบัติงาน รวมถึงเทคนิคหรือแนวทางการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ความสำคัญของคู่มือการปฏิบัติงาน

ปรีชา สัจจากุล (2550 : 44) กล่าวว่า คู่มือการปฏิบัติงานที่จัดทำขึ้น จะต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ต่อองค์กร ดังนี้

- 1) เป็นบรรทัดฐานสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีเกณฑ์ โดยไม่ว่าใครจะเป็นผู้ปฏิบัติก็ตาม ทำให้เกิดเป็นแบบแผนที่ดี
- 2) ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
- 3) ใช้สำหรับฝึกบุคลากรใหม่ ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องและรวดเร็ว
- 4) ช่วยลดเวลา ลดความบกพร่อง และความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน
- 5) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

6) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

เสถียร คามิศักดิ์ (2553 : 4-5) ให้ความสำคัญกับการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และประโยชน์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

- 1) เพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- 2) ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจว่าควรทำอะไรก่อนหลัง
- 3) ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อใดกับใคร
- 4) เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร
- 5) เพื่อให้ผู้บริหารติดตามงานได้ทุกขั้นตอน
- 6) เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม
- 7) ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงาน
- 8) ใช้เป็นสื่อในการประสานงาน
- 9) ได้งานที่มีคุณภาพตามกำหนด
- 10) ผู้ปฏิบัติงานไม่เกิดความสับสน
- 11) แต่ละหน่วยงานรู้งานซึ่งกันและกัน
- 12) บุคลากร หรือเจ้าหน้าที่สามารถทำงานแทนกันได้
- 13) สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เมื่อมีการโยกย้ายตำแหน่งงาน
- 14) ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน
- 15) ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ
- 16) ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน
- 17) ช่วยให้เกิดความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน
- 18) ช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในการทำงาน
- 19) ช่วยลดการตอบคำถาม
- 20) ช่วยลดเวลาการสอนงาน
- 21) ช่วยให้การทำงานเป็นมืออาชีพ
- 22) ช่วยในการออกแบบระบบงานใหม่และปรับปรุงงาน
- 23) ผู้ปฏิบัติงานทราบรายละเอียด
- 24) ทราบถึงตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ
- 25) ทราบถึงเทคนิคในการทำงาน

จากความสำคัญและประโยชน์คู่มือการปฏิบัติงานข้างต้น สามารถสรุปเป็นความสำคัญของคู่มือได้ดังนี้

- 1) ช่วยให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน

2) ช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ว่าใครจะเป็นผู้ปฏิบัติก็รู้และเข้าใจว่าควรทำอะไรก่อนหลัง ควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อใด กับใคร ไม่เกิดความสับสน บุคลากรสามารถทำงานแทนกันได้

3) ช่วยให้บุคลากรตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

4) สามารถลดค่าใช้จ่าย ลดเวลา ลดความบกพร่อง และความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

5) ช่วยใช้ฝึกบุคลากรใหม่ หรือเมื่อมีการโยกย้ายตำแหน่งงาน บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องและรวดเร็ว

6) ใช้เป็นเครื่องมือในการประสานงานระหว่างบุคลากรในโรงเรียน

7) ช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน และลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในการทำงาน

8) ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ และความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน

9) ทำให้ทราบถึงเทคนิคในการปฏิบัติงาน

10) ทำให้ผู้บริหารสามารถติดตามงานได้ทุกขั้นตอน

ลักษณะของคู่มือการปฏิบัติงานที่ดี

ในการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงลักษณะของคู่มือเป็นสำคัญว่า สร้างความสนใจหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้หรือไม่ ดังนั้นส่วนประกอบของคู่มือต้องน่าสนใจตามลักษณะของคู่มือที่ดี ซึ่งมีผู้ให้หลักการของลักษณะของคู่มือที่ดีไว้หลายท่าน ดังนี้

กันทิมา เอมประเสริฐ (2542 : 34-35) กล่าวถึงลักษณะของคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1) ด้านความสามารถในการใช้งาน

1.1) ในคู่มือควรมีเนื้อหาที่บรรจุสาระหรือรายละเอียดที่ตรงกับเรื่องที่ศึกษา และเนื้อหาไม่ยากจนเกินไป จนทำให้ไม่มีผู้สนใจที่จะหยิบอ่าน

1.2) การนำเสนอเนื้อหาควรให้เหมาะสมกับพื้นความรู้ของผู้ที่จะศึกษา

1.3) ข้อมูลที่มีในคู่มือ ผู้อ่านสามารถประยุกต์ใช้ได้

1.4) เนื้อหาควรเหมาะสมที่จะนำไปอ้างอิงได้

1.5) ควรมีกรณีตัวอย่างประกอบในบางเรื่องเพื่อจะได้ทำความเข้าใจง่าย และควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือให้ทันสมัยเสมอ

1.6) ตัวอักษรที่ใช้ควรมีตัวโต และมีรูปแบบที่ชัดเจน อ่านง่าย และเหมาะกับผู้ใช้คู่มือ

1.7) ควรมีภาพและตัวอย่างประกอบเนื้อหา

1.8) ลักษณะการจัดรูปแบบควรทำให้น่าสนใจ

1.9) การใช้ภาษาควรให้เข้าใจง่าย

1.10) ควรระบุขั้นตอน วิธีการใช้คู่มือให้ชัดเจน

- 1.11) มีแผนภูมิ ตาราง ตัวอย่างประกอบให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
 - 2) ด้านความเที่ยงตรงในการใช้งาน
 - 2.1) ครูที่ศึกษาคู่่มือสามารถจัดการเรียนรู้แล้วได้โครงการจริง
 - 2.2) ผู้เชี่ยวชาญอ่านแล้วเห็นว่าเนื้อหาถูกต้อง มีความเหมาะสม
 - 3) ด้านความเชื่อมั่นในการใช้งาน
 - 3.1) ครูทุกคนศึกษาคู่่มือแล้วปฏิบัติได้จริง
 - 3.2) ครูสามารถใช้คู่มือจากการเรียนรู้โดยใช้โครงการได้ในทุกวิชา หรือทุกกลุ่มประสบการณ์
 - 3.3) ครูทุกคนอ่านคู่มือแล้วเข้าใจตรงกัน
 - 4) ด้านประสิทธิภาพต่อนักเรียน
 - 4.1) นักเรียนที่เรียนจากคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานมีความรู้
 - 4.2) นักเรียนมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
 - 4.3) ผลงานที่ได้เป็นโครงการที่ดี คือ สอนองแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์ (2542:17-18) ได้แยกลักษณะของคู่มือที่ดีเป็น 3 ด้าน คือ
- 1) ด้านเนื้อหา
 - 1.1) เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือควรตรงกับเรื่องที่ศึกษา และไม่ยากจนเกินไปจนทำให้ไม่มีผู้สนใจจะหยิบอ่าน
 - 1.2) การนำเสนอเนื้อหาควรเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ที่จะศึกษา
 - 1.3) ข้อมูลที่มีในคู่มือ ผู้อ่านสามารถประยุกต์ใช้ได้
 - 1.4) เนื้อหาควรเหมาะสมที่จะนำไปอ้างอิงได้
 - 1.5) ควรมีกรณีตัวอย่างประกอบในบางเรื่อง เพื่อจะได้ทำความเข้าใจง่าย
 - 1.6) ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือให้ทันสมัยอยู่เสมอ
 - 2) ด้านรูปแบบ
 - 2.1) ตัวอักษรที่ใช้ควรมีตัวโต และมีรูปแบบที่ชัดเจน อ่านง่าย เหมาะกับผู้ใช้คู่มือ
 - 2.2) ควรมีภาพหรือตัวอย่างประกอบเนื้อหา
 - 2.3) ลักษณะการจัดรูปเล่มควรทำให้น่าสนใจ
 - 2.4) การใช้ภาษาควรให้เข้าใจง่าย เหมาะกับผู้ใช้คู่มือ
 - 2.5) ระบบการนำเสนอควรเป็นระบบจากง่ายไปยาก หรือเป็นเรื่องๆให้ชัดเจน
 - 3) ด้านการนำไปใช้
 - 3.1) ควรระบุขั้นตอน วิธีการใช้คู่มือให้ชัดเจน

- 3.2) มีแผนภูมิ ตาราง ตัวอย่างประกอบให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
- 3.3) มีข้อมูลเพื่อสามารถใช้เพื่อประสานงานต่างๆได้สะดวกรวดเร็ว
- 3.4) บอกสิทธิประโยชน์ และข้อควรปฏิบัติให้เข้าใจง่าย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (2549: 24) สรุปลักษณะของคู่มือที่ดีดังนี้

- 1) กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
- 2) เป็นประโยชน์สำหรับการทำงานและการฝึกอบรม
- 3) เหมาะสมกับองค์กรและผู้ใช้งาน
- 4) มีความน่าสนใจ น่าติดตาม
- 5) ความเป็นปัจจุบัน ไม่ล้าสมัย
- 6) แสดงหน่วยงานที่จัดทำ วันที่เริ่มใช้ ถ้อยปฏิบัติ
- 7) มีตัวอย่างประกอบ

จากลักษณะของคู่มือที่ดีข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คู่มือที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ มีการจัดรูปแบบที่น่าสนใจ ตัวอักษรอ่านง่าย มีแผนภูมิ ตาราง ภาพและตัวอย่างประกอบ มีการนำเสนอเนื้อหาถูกต้อง กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย มีการระบุขั้นตอนและวิธีการใช้คู่มือชัดเจน การนำเสนอเนื้อหาควรเริ่มจากง่ายไปหายากหรือแยกเป็นเรื่อง ๆ ให้ชัดเจน และเนื้อหาตรงกับเรื่องที่ศึกษา มีความเหมาะสม สามารถอ้างอิงหรือประยุกต์ใช้ได้ ความเป็นปัจจุบัน ไม่ล้าสมัย ผู้ใช้มีความเข้าใจตรงกัน สามารถปฏิบัติได้จริงหลังจากศึกษาคู่มือ

องค์ประกอบของคู่มือการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานที่ดีนั้นต้องมีความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นประโยชน์สำหรับการทำงาน เหมาะสมกับองค์กรและผู้ใช้งาน มีความน่าสนใจ น่าติดตาม ความเป็นปัจจุบัน ไม่ล้าสมัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ. 2549 : 24) สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งช่วยในการประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลา และบุคลากร ตลอดจนผลงานมีคุณภาพตามเป้าหมาย โดยผู้ศึกษาได้ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เกี่ยวกับองค์ประกอบของคู่มือการปฏิบัติงาน จากนักวิชาการศึกษา และจากหลายองค์กร (ไพสณฑ์ มโนยานะ, 2560; พิสิฐ เทพไกรวัล2554; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561; กระทรวงวัฒนธรรม, 2552; กระทรวงสาธารณสุข,ม.ป.พ.; กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์,2558ก; สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553) ดังแสดงในตาราง 2.4

ตาราง 2.4 องค์ประกอบของคู่มือการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบของคู่มือ	พจนานุกรม (2560)	พิธีกร (2554)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	กระทรวงวัฒนธรรม (2552)	กระทรวงสาธารณสุข (รพ.)	กระทรวงพัฒนาสังคมฯ (2558)	สรุปการสังเคราะห์
ส่วนประกอบต้น							
ปก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
คำนำ	✓	✓	✓	✓		✓	✓
สารบัญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ส่วนประกอบกลาง							
1. บทนำ							
ความเป็นมาและความสำคัญ	✓	✓		✓	✓		✓
วัตถุประสงค์	✓	✓		✓	✓	✓	✓
เป้าหมายของคู่มือ	✓		✓		✓		✓
นิยาม		✓	✓		✓		✓
2. ส่วนรายละเอียดเนื้อหาของคู่มือ ปฏิบัติงาน							
ความหมาย	✓		✓	✓			✓
หลักการ แนวคิด ทฤษฎี	✓		✓		✓		✓
องค์ประกอบของเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ลักษณะของเนื้อหา			✓	✓	✓		✓
แนวทางการดำเนินงาน	✓		✓	✓	✓	✓	✓
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ		✓		✓		✓	✓
ส่วนประกอบท้าย							
เอกสารอ้างอิง	✓	✓		✓	✓	✓	✓
ภาคผนวก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ ใช้เกณฑ์การพิจารณาตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป

จากตาราง 2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบคู่มือการปฏิบัติงาน จากนักวิชาการศึกษา และจากหลายองค์กร โดยภาพรวมแล้วจะเห็นว่า คู่มือการปฏิบัติงาน ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนประกอบต้น ส่วนประกอบกลาง และส่วนประกอบท้าย โดยองค์ประกอบของคู่มือที่ได้วิเคราะห์นี้ ผู้ศึกษาได้นำไปปรับ และประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคู่มือมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และบรรลุตามเป้าหมาย ประกอบด้วย

1) ส่วนประกอบต้นในส่วนนี้ประกอบด้วย ปก คำนำ และสารบัญ

2) ส่วนประกอบกลางประกอบด้วย

2.1) บทนำ คือ ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนิยามศัพท์

เฉพาะ

2.2) ห้องเรียนคุณภาพสู่คุณภาพการศึกษา

2.3) เกณฑ์ห้องเรียนคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4) การดำเนินงานห้องเรียนคุณภาพ

2.6) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

3) ส่วนประกอบท้ายประกอบด้วย เอกสารอ้างอิง ภาคผนวก

ขั้นตอนการพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงาน

ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานต้องคำนึงถึงคู่มือการปฏิบัติงานที่สร้างขึ้นมานั้นมีความจำเป็นอย่างไร โดยคู่มือการปฏิบัติงานเป็นแหล่งของความรู้ เป็นตัวช่วยให้มีความเข้าใจมากขึ้น และสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องมากขึ้น

เสถียร คามีสักดิ์ (2553 : 22-23) ได้สรุปถึงแนวทางการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์งานที่ปฏิบัติ

1) นำเอางานที่ได้รับมอบหมายมาพิจารณาว่ามีงานอะไรบ้าง แยกออกเป็นงานๆ งานอะไรเป็นงานหลัก งานอะไรเป็นงานรอง เพื่อให้เห็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่เป็นรูปธรรม

2) นำงานที่แยกไว้แล้วตามข้อ 1 มาเขียนเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานว่าต้องมีขั้นตอนอย่างไร ก็ขั้นตอน ต้องผ่านการพิจารณาตัดสินใจใครบ้าง จนถึงการส่งมอบงานให้ผู้รับบริการ

3) ปัจจัยที่ใช้ในการทำงานแต่ละขั้นตอน พิจารณาว่า แต่ละขั้นตอนต้องใช้ปัจจัยการผลิตผลงานอะไร กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน มติ ทั้งกำหนดจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง หรือที่กำหนดขึ้นภายในหน่วยงานเอง แยกแยะปัจจัยในการผลิตงานแต่ละขั้นงานให้ชัดเจนที่สำคัญ 3 ประการ คือ

3.1) มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้อย่างไร

3.2) มีวิธีการกำหนดไว้อย่างไร

3.3) มีเงื่อนไขอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ

วิเคราะห์หาปัญหาในการปฏิบัติว่ามีอะไรบ้าง แล้วนำปัญหามาจัดหมวดหมู่ว่าปัญหาเหล่านี้เกิดจากตรงไหน โดยแยกปัญหาออกเป็นขั้นตอน ดำเนินการ 3 ขั้น ดังนี้

1) แยกปัญหาออกเป็น 2 ระดับ คือ ปัญหาที่เกิดจากระดับคน (ผู้ปฏิบัติ ผู้รับบริการ ผู้มีอำนาจหรือองค์คณะ) หรือ ปัญหาที่เกิดจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน

2) นำเอาปัญหาที่แยกตามข้อ 1 มาแยกจัดระดับโดยแยกเป็น 2 ระดับเป็นรอบที่ 2 ว่าอะไรเป็นปัญหาที่มาจากภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ หรือปัญหาอะไรที่เกิดจากภายในที่สามารถบริหารจัดการได้

3) นำเอาปัญหาที่แยกออกตามข้อ 2 มาแยกย่อยเป็น 4 เงื่อนไข เป็นรอบที่ 3 ว่า

3.1) อะไรคือปัญหาของขั้นตอน

3.2) อะไรคือปัญหาของหลักเกณฑ์

3.3) อะไรคือปัญหาของวิธีการ

3.4) อะไรคือปัญหาของเงื่อนไข

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์แนวทางแก้ไข

เมื่อเรารู้ชัดเจนจากการวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น ว่า

1) ปัญหามีอะไร

2) ปัญหาเกิดจากคน หรือกฎ ระเบียบฯ

3) ปัญหามาจากภายนอกหรือภายใน

4) ปัญหาเกิดตรงไหนเป็นอะไร ขั้นตอน, หลักเกณฑ์, วิธีการ, เงื่อนไข

การวิเคราะห์เสนอแนวทางแก้ไขต้องเสนอวิธีการแก้ไขตามหัวข้อ 4 ก่อน แล้วจึงมาแยกออกว่า ถ้าเป็นกฎระเบียบภายในจะแก้ไขอย่างไร ถ้าเป็นกฎระเบียบภายนอกจะแก้ไขอย่างไร ถ้าเป็นคนภายนอกจะแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้การเสนอวิธีการแก้ไข ต้องระลึกลูกอยู่เสมอว่าจะพัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงานอย่างไร จะพัฒนางานในหน้าที่อย่างไร หรือจะพัฒนาเชิงระบบอย่างไร หรือจะประยุกต์นวัตกรรมมาใช้แก้ปัญหาอย่างไร หรือจะต้องใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างไร โดยอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างผสมผสานกันเพื่อแสดงความเป็นผู้ชำนาญหรือผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 4 ขึ้นวางแผนกำหนดโครงสร้าง

1) จัดทำสารบัญญัตินี้โครงสร้าง

2) สอดแทรกเนื้อหาสาระ 7 ประการ คือ

2.1) ความถูกต้องและความทันสมัยของเนื้อหา

- 2.2) ความสมบูรณ์และความลึก
- 2.3) รูปแบบ
- 2.4) การจัดเรียงลำดับเนื้อหา
- 2.5) ความเหมาะสมและความถูกต้องในการใช้ภาษา
- 2.6) การเสนอแนวคิดของตนเอง
- 2.7) คุณค่าของคู่มือปฏิบัติงาน

พัชรพร สันติวิจิตรกุล (2553: 46-47) ได้สรุปถึงขั้นตอนของการพัฒนาคู่มือว่าประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นการพัฒนาคู่มือ
 - 1.1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
 - 1.2) สร้างโครงร่างคู่มือ
 - 1.3) ตรวจสอบโครงร่างคู่มือ
- 2) ขั้นการหาคุณภาพของคู่มือ
 - 2.1) สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์และแบบวัดเจตคติ
 - 2.2) ทดลองใช้คู่มือ

สนิท สัตโยภาส (2551 : 14-15) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการสร้างเอกสารประกอบการเรียน จากเอกสาร ตำรา และตัวอย่างเอกสารประกอบการเรียนที่มีผู้อื่นเขียนไว้

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชาและแบ่งย่อยเป็นหน่วยการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ศึกษาค้นคว้าสาระที่จะเขียนของแต่ละหน่วย จากตำรา หนังสือ วารสาร งานวิจัย อินเทอร์เน็ต และหนังสือเรียนที่มีสาระเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังจะเขียน

ขั้นที่ 4 วางโครงเรื่อง โครงร่างเป็นสิ่งที่จำเป็นในการผลิตงานเขียน เพราะโครงร่างจะช่วยให้การเรียบเรียงดำเนินไปตามลำดับ และครอบคลุมเนื้อหาอย่างครบถ้วน โครงร่างประกอบด้วยหัวข้อหรือประเด็นที่แสดงความสำคัญมาก และสำคัญรองลงมาตามลำดับ ดังนั้น ก่อนที่จะลงมือ เรียบเรียงเรื่องที่จะเขียน ผู้เขียนจะต้องวางโครงร่างก่อน โดยปฏิบัติดังนี้

4.1) ประมวลความคิดพิจารณาขอบข่ายของเรื่องราว มีสาระสำคัญอะไรบ้าง เขียนรวบรวมไว้ทุกประเด็น

4.2) นำประเด็นทั้งหมดมาพิจารณาว่า มีประเด็นใดบ้างที่ไม่อยู่ในขอบข่ายของเนื้อหาเรื่องที่จะเขียน ให้ตัดทิ้งไป

4.3) นำประเด็นที่อยู่ในขอบข่ายเนื้อหาทั้งหมด มาแบ่งกลุ่มเข้าพวกที่มีเนื้อหาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันอยู่กลุ่มเดียวกัน พร้อมกับจัดประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อย ตามระยะเวลา สถานที่ หรือจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย ตามความเหมาะสม

4.4) ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่งว่า โครงร่างที่จัดไว้มีความสมบูรณ์ถูกต้องหรือมีข้อบกพร่องตรงไหน จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 ลงมือเขียนขยายโครงร่างให้เป็นเอกสารฉบับสมบูรณ์ ในขั้นตอนนี้มีความสำคัญมาก ผู้เขียนจะนำเอาสาระที่เกี่ยวข้องที่ค้นคว้าทั้งหมดมาจัดลำดับตามหัวข้อในโครงร่าง แล้วลงมือเขียนเนื้อหาแต่ละหน่วยแต่ละตอน ตามลำดับอย่างต่อเนื่องด้วยสำนวนภาษาของผู้เขียนเอง ควรใช้ประโยคสั้นๆ เข้าใจง่าย อ่านได้ใจความไม่วกวน และมีเอกภาพ เช่น

5.1) กล่าวถึงเรื่องที่จะเขียนด้วยสำนวนภาษาของเราเองโดยอาศัยแนวคิดจากหนังสืออ้างอิง

5.2) ยกข้อความของบุคคลอื่นที่คิดว่าดี สำคัญ น่าเชื่อถือ มานำเสนอก่อนแล้ว ตามมาด้วยข้อความที่เป็นความรู้ ความคิดของเราในตอนท้าย

5.3) กล่าวนำด้วยความเชื่อ ความรู้ ความคิดของเราก่อน แล้วยืนยันความถูกต้องและความน่าเชื่อถือด้วยคำพูดของคนอื่น

5.4) ต่อเสริมด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้เป็นอัตลักษณ์ของเรา

5.5) เชื่อมหรือร้อยความ ให้แต่ละหัวข้อกลมกลืนกันสนิทกลายเป็นเรื่องเดียวกัน

5.6) พิจารณาตกแต่งให้ประณีต งาม น่าอ่าน ด้วยภาพแผนภูมิกราฟ หรือการเว้นช่องว่าง ฯลฯ

5.7) กำหนดและเขียน “คำถามท้ายหน่วย (บท)” หรือ “กิจกรรมประจำหน่วย (บท)” หรือจะใช้ชื่อว่า “กิจกรรมทบทวน” ก็ได้ เพราะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เอกสารประกอบการเรียนพึงมี เพื่อวัดผลหลังการใช้เอกสารนี้แล้ว

เมื่อเรียบเรียงเสร็จ ควรได้อ่าน ตรวจสอบให้ละเอียดถี่ถ้วนหลาย ๆ ครั้ง เพื่อดูว่ามีเนื้อหาครบถ้วนหรือไม่ ดูความถูกต้องของภาษา ดูการเสนอเนื้อหาและอธิบายในแต่ละตอนว่ามีความสม่าเสมอหรือไม่ อธิบายรายละเอียดของตอนใดมากไปหรือน้อยไป ถ้าพบสิ่งใดบกพร่องจะแก้ไขได้ทัน

ขั้นที่ 6 จัดเวทีวิพากษ์โดยผู้เขียนและผู้เชี่ยวชาญ กิจกรรมนี้ถ้าผู้เขียนจัดให้มีได้จะดีมาก เพราะงานเขียนในใด ๆ ก็ตาม ถ้าผ่านการตรวจสอบและวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เขียนแล้ว จะทำให้มีความเชื่อมั่นเชิงเนื้อหาสูง ความผิดพลาดของเนื้อหาจะมีน้อยมากหรือไม่พบเลย ถ้าจัดเวลาสัมมนาเป็นทางการไม่ได้ ก็ควรใช้แบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมแทน จากนั้นผู้เขียนควรได้

รวบรวมข้อสังเกต คำแนะนำ จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงเอกสารให้ถูกต้อง เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 7 ทดลองใช้ ตามหลักการของการพัฒนานวัตกรรมแล้ว การทดลองใช้จะมี 3 ระยะ คือ แบบ 1:1 แบบกลุ่มเล็ก และทดลองภาคสนาม ตามลำดับ

ขั้นที่ 8 จัดทำเอกสารฉบับสมบูรณ์

ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์ (2542 : 14) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการพัฒนาคู่มือ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) การวางแผนร่างคู่มือ โดยคำถามต่อไปนี้จะเป็ข้อมูลในการตัดสินใจการวางแผนร่างข้อมูล

1.1) จุดมุ่งหมายของคู่มือคืออะไร นั่นคือต้องการให้ผู้ใช้เป็นอย่างไร เช่น คู่มือในการแก้ปัญหาใช้คู่มือกำกับการปฏิบัติ

1.2) ใครเป็นผู้ใช้เครื่องมือเหล่านี้ ถ้ากำหนดผู้ใช้คู่มือเราจะทราบถึงความต้องการเฉพาะบางประการของผู้ใช้ทันที พยายามสร้างคู่มือที่มีผู้ใช้ประเภทเดียวกันเท่านั้น เป็นการยากที่จะจัดทำคู่มือสำหรับผู้ใช้หลายประเภท เพราะผู้ใช้อาจมีระดับการศึกษาต่างกัน ดังนั้นความต้องการในแต่ละระดับจึงแตกต่างกัน เป็นการยากที่จะทำคู่มือให้ครอบคลุมความต้องการทั้งหมดในแต่ละระดับได้ การสร้างคู่มือที่มีผู้ใช้ประเภทเดียวจะทำให้คู่มือนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3) การสอบถามผู้ใช้งานว่าเขาต้องการคู่มือแบบไหน เช่น ไม่ต้องการเนื้อหาหมาก หรือต้องการรูปภาพประกอบ การสร้างต้องพยายามสร้างให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ให้มากที่สุด

1.4) คู่มือนี้จะใช้ที่ไหน

1.5) คู่มือนี้จะใช้อย่างไร เช่น ถ้าผู้ใช้ต้องการใช้เพื่อประกอบขั้นตอนในการปฏิบัติ ผู้สร้างคู่มือควรมีการร่างขั้นตอนการทำงานประกอบ

1.6) การนำข้อมูลมาใช้ในคู่มือ ก่อนอื่นผู้สร้างต้องสามารถชี้ชัดถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้ใช้ปฏิบัติ จากนั้นมาพิจารณาความถนัด ทักษะ และความรู้ที่ผู้ใช้ต้องการในการปฏิบัติ

1.7) กำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน จะได้ทราบว่าผู้ใช้ต้องทำอะไร

1.8) การกำหนดข้อมูลในแต่ละขั้นตอน

1.9) การลำดับเนื้อหาในการเรียน

2) การเตรียมข้อมูลในการพัฒนาคู่มือ

2.1) การเขียนหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย

2.2) จัดลำดับหัวข้อเหล่านั้น

2.3) วางแนวการนำข้อมูลใส่ในแต่ละหัวข้อ

2.4) เริ่มต้นเขียนเนื้อหา โดยการใช้คำง่าย ๆ และสั้น ๆ อธิบายความหมายศัพท์เฉพาะ มีการยกตัวอย่าง มีความต่อเนื่องของลำดับเนื้อหา เป็นต้น

2.5) วางแผนการสาธิตตัวอย่าง

3) การทดสอบคู่มือโดยทดสอบคู่มือในเรื่องต่อไปนี้

3.1) เนื้อหาคู่มือ

3.2) รูปแบบ

3.3) ผลกระทบ

ในการทดสอบนั้น เราควรเป็นผู้กำหนดการทดสอบและวิธีการทดสอบ หลังจากนั้นนำคู่มือไปตรวจสอบ และนำผลที่ได้มาทำการแก้ไข

สภานา ยวงทอง (2542 : 29) กำหนดขั้นตอนการพัฒนาคู่มือ ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จากเอกสาร ตำรา หลักสูตร งานวิจัยต่าง ๆ

2) วิเคราะห์ผู้ใช้คู่มือ

3) กำหนดวัตถุประสงค์ และกำหนดขอบข่ายเนื้อหากว้างๆของคู่มือ

4) เขียนเนื้อหาของคู่มือตามวัตถุประสงค์ และขอบข่ายเนื้อหากว้างๆของคู่มือ

5) ออกแบบรูปเล่ม ภาพประกอบ จัดพิมพ์ ทดลองใช้ ตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพคู่มือ

แก้ไขปรับปรุง

6) นำไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ฉลอง น้อยฉิม (2542 : 109-110) สรุปขั้นตอนในการผลิตคู่มือสื่อความหมายธรรมชาติและประวัติศาสตร์ได้ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารข้อมูลเบื้องต้นอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

2) สำรวจและกำหนดแหล่งนันทนาการที่ต้องการใช้สื่อความหมาย

3) ประเมินความคาดหวังของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการในแหล่งนันทนาการ

4) เดินสำรวจและบันทึกข้อมูล รายละเอียดต่างๆในบริเวณแห่งนันทนาการ

5) ศึกษาเอกสารและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งนันทนาการในแต่ละแห่งเพื่อใช้สำหรับการสร้างแหล่งเนื้อหา

6) กำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตของเนื้อหา

7) เขียนเนื้อหา กำหนดรูปแบบและองค์ประกอบของคู่มือ และการจัดทำต้นฉบับโดยการปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิเป็นระยะๆ

8) พัฒนาคู่มือ และประเมินคุณภาพคู่มือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

9) จัดพิมพ์คู่มือ

จากขั้นตอนการพัฒนาคู่มือที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษานำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการพัฒนาคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์งานที่ปฏิบัติ และศึกษาเอกสาร หนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคู่มือขั้นตอนที่ 2 การวางโครงสร้างคู่มือโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ของคู่มือ การกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา โดยการกำหนดหัวข้อหรือประเด็นที่แสดงความสำคัญมาก และความสำคัญรองลงมาตามลำดับ เรียบเรียงดำเนินไปตามลำดับอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมเนื้อหาอย่างครบถ้วนและตรวจสอบความสมบูรณ์โครงสร้างที่จัดไว้แล้วนั้นว่ามีความสมบูรณ์ ถูกต้องหรือมีข้อบกพร่องตรงไหน เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาคู่มือ โดยการกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบของคู่มือเขียนเนื้อหาในแต่ละหัวข้อหรือประเด็นด้วยสำนวนของผู้เขียนเองพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง และจัดทำคู่มือต้นฉบับ และขั้นตอนที่ 4 การหาคุณภาพและจัดพิมพ์คู่มือการปฏิบัติงานฉบับสมบูรณ์ โดยการประเมินคุณภาพคู่มือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์คู่มือฉบับสมบูรณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ดวงตา ประทุมชาติ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ห้องเรียนคุณภาพในโรงเรียนบ้านคลองมะละกอ โดยนำแนวคิดห้องเรียนคุณภาพทดลองใช้ในโรงเรียนบ้านคลองมะละกอ การดำเนินการประกอบด้วย องค์ประกอบการพัฒนาดังนี้ คือ

1. ผู้บริหารสร้างความตระหนัก ถึงความจำเป็นในการนำการเปลี่ยนแปลงสู่ห้องเรียน ตามหลักการของ พ.ร.บ. การศึกษา 2542 โดยให้ความรู้ความเข้าใจจุดเน้นการพัฒนา เหตุผลความจำเป็นในการปฏิรูปการศึกษา จัดกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน

2. จัดส่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าสู่การอบรมพัฒนาเพื่อสร้างเสริมความรู้ ต่อการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารเป็นผู้นำและผู้ร่วมงานโครงการโดยผู้มีส่วนร่วมทางการศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมเป็นทีมงานมีการนิเทศติดตามกำกับ ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการพัฒนาการศึกษา ด้านตาย การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

3. นำสู่การปฏิบัติด้วยกระบวนการหลักทฤษฎีการบริหารการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวงจรเครมมิ่ง p-d-c-a มีการวางแผนพัฒนา การดำเนินงานตามแผนงานโครงการ/กิจกรรม

ผลการดำเนินงานการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ

ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาห้องเรียนคุณภาพมีความจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กันจึงจะส่งผลถึงคุณภาพโดยรวม พอสรุปได้ดังนี้

1. บุคลากร ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน มีความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองมะละกอเป็นอย่างดี

ครูมีขวัญและกำลังใจ มีความรับผิดชอบทุ่มเท, เสียสละต่อการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างดี ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณธรรมจริยธรรม สุขภาพอนามัย,คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เกิดหรือมีขึ้นพัฒนาขึ้นในตัวผู้เรียน จนเป็นที่ยอมรับของชุมชน, ผู้ปกครอง,หน่วยงาน ได้รับการประเมินคุณภาพ การสอบ O-net, NT, LAS และผลการสอบของสถานศึกษาอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

2. ผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน จากสถาบันประเมินมาตรฐานการศึกษา รอบที่ 2 ผลการประเมินด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับดีและดีมาก

3. นักเรียนมีความรู้/ความสามารถ/มีทักษะกระบวนการ เพื่อสามารถนำไปแสดงออกในการแข่งขันกิจกรรมต่าง ๆ ได้รับการยอมรับและมอบรางวัลในความสามารถของผู้เรียนด้านต่าง ๆ เช่น

การแข่งขันผลงานทางวิชาการในระดับกรมฯ

การแข่งขัน ได้รับรางวัลในระดับเขตการศึกษา

นักเรียนมีส่วนร่วมพัฒนาตนเองและสังคม

นักเรียนมีผลงาน/ชิ้นงาน ที่สะท้อนมาตรฐานและคุณภาพการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น นักเรียนใช้ ict เป็น

นักเรียนมีการพัฒนาอย่างรอบด้าน เช่น ด้านทักษะ ด้านความรู้คุณธรรม กิจกรรมส่งเสริมฯ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

4. ด้านกายภาพ คุณภาพของห้องเรียน สถานศึกษา คณะครูมีการผลิต การใช้สื่อ สภาพของสื่อ มีอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้สภาพห้องเรียน/ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ (ห้องปฏิบัติการ) ที่มีคุณภาพ บรรยากาศห้องเรียน ครูจัดบรรยากาศได้ดีมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

5. ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนแนวใหม่ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพครูมีการประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยวิธีประเมินที่หลากหลายครูนำเสนอการรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนด้วยระดับคุณภาพ ครูมีการนำ ict มาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ โดยครูมีทักษะในการใช้สื่อ ict ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ ict ในกระบวนการเรียนรู้

6. ครูมีการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจนได้รับรางวัลจากผู้เข้ามาประเมินผล มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล

7. ครูมีการส่งเสริม ป้องกันปัญหานักเรียน ด้วยการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก ใช้หลักเหตุผล แทนการดุด่า เข้มย่นดี

8. ครูนำผลการประเมินการเรียนการสอนไปวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

9. ครูมีการศึกษาอบรมพัฒนาตนเอง ด้วยการรับการนิเทศจากผู้รู้ ด้วยการยอมรับ, ศึกษาดูงาน สนใจใฝ่รู้ด้วยตนเองอยู่เสมอตลอดเวลา ครูมีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนสำหรับนักเรียน

10. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางบริหาร สามารถมีความรู้ไปนิเทศ แนะนำกำกับแก่ครู ได้ครุมีความรู้ความสามารถและนำความรู้ไปพัฒนาการเรียนการสอน ส่งผลต่อการเรียนผ่านการประเมินผลการประเมินผลรับต่าง ๆ ได้เป็นที่น่าพอใจ

เจตนา เมืองมูล (2557) ได้ศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตตามโครงการ ในตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ สามารถแก้ปัญหาจนสำเร็จลุล่วงได้

สุภชัย จันปุม (2558) ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานในครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับห้องเรียนโดยตรง โดยรูปแบบการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) หลักการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน 2) กระบวนการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน 3) ตัวชี้วัดห้องเรียนมาตรฐาน และ 4) บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์เป็นภาพประกอบ พร้อมทั้งรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน

การพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน มีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1) หลักการกระจายอำนาจ การบริหารงานที่มีการถ่ายโอนอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจไปยังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยตรง

2) หลักการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นพฤติกรรมการสอนที่ครูสร้างและคงสภาพเงื่อนไขของการเรียนรู้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลขึ้นในห้องเรียนมาตรฐาน

3) หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน

2. กระบวนการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน

กระบวนการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน มี 5 ขั้นตอน คือ 1) วางแผนเป็นระบบ เป็นกระบวนการวางแผนพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน วางแผนการจัดการเรียนรู้ และวางแผนประเมินผลการจัดการเรียนรู้ 2) ครบถ้วนข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน และการจัดกระทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน 3) เพิ่มพูนความรู้ เป็นการพัฒนา

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ 4) นำสู่การปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามแผนที่กำหนด ตามบทบาทหน้าที่ เต็มตามกำลังความสามารถ และศักยภาพในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน และ 5) ตรวจสอบประเมิน คือ การดำเนินงานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน โดยการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

3. ตัวชี้วัดห้องเรียนมาตรฐาน

ตัวชี้วัดห้องเรียนมาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน โดยแยกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

3.1 ระดับปฐมวัย

3.1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน (นักเรียนคุณภาพเยี่ยม)

คุณภาพผู้เรียน หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ 1) เด็กมีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง 2) เด็กสามารถดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองได้ 3) เด็กมีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก 4) เด็กมีความร่าเริงสดชื่น แจ่มใส 5) เด็กมีวินัยและรับผิดชอบ เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู 6) เด็กให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและแบ่งปัน 7) เด็กเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 8) เด็กมีมารยาทในการพูด การฟัง 9) เด็กมีมารยาทในการรับประทานอาหาร 10) เด็กแสดงความเคารพต่อผู้อื่น 11) เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ และ 12) เด็กสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3.1.2 ด้านคุณภาพครู (เต็มเปี่ยมคุณภาพครู)

คุณภาพครู หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านคุณภาพครู ได้แก่ 1) ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและผู้ปกครอง 2) มีการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล 3) มีแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาเด็ก 6) มีการประเมินพัฒนาการของเด็กทุกด้าน 7) มีการจัดทำเอกสารธุรกิจการชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 8) มีการนิเทศติดตามการจัดประสบการณ์ประจำชั้นเรียน 9) มีการสร้างวินัยเชิงบวกกับเด็ก 10) มีการรายงานพัฒนาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาเด็ก 11) ครูใช้สื่อ ICT เพื่อสอนและสนับสนุนการสอน และ 12) ครูมีลักษณะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3.1.3 ด้านสภาพแวดล้อม (บรรยากาศแห่งการเรียนรู้)

สภาพแวดล้อม หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) จัดอุปกรณ์ภายในห้องเรียน

อย่างเป็นระเบียบ 4) จัดมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก 5) จัดระบบสาธารณูปโภคที่เหมาะสม และ 6) จัดอุปกรณ์กลางแจ้งอย่างเหมาะสมและปลอดภัย

3.1.4 ด้านปัจจัยสนับสนุน (เคียงคู่ปัจจัยสนับสนุน)

ปัจจัยสนับสนุน หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของระบบบริหาร และระบบการสนับสนุนในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านคุณภาพปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 2) มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 3) สถานศึกษาให้การสนับสนุนสื่อ ICT เพื่อใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4) มีระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กที่มีประสิทธิภาพ และ 5) ชุมชนมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการศึกษา

3.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน (นักเรียนคุณภาพเยี่ยม)

คุณภาพผู้เรียน หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีกิริยา วาจาเรียบร้อย 2) ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของห้องเรียนและโรงเรียน 3) ผู้เรียนแต่งกาย เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ 4) ผู้เรียนเคารพและเชื่อฟังครู 5) ผู้เรียนมีความตั้งใจ เอาใจใส่ ขยัน และเพียรพยายามในการเรียน 6) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร 7) ผู้เรียนรู้จักการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมและเพื่อผู้อื่น 8) ผู้เรียนดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติ สิ่งแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน และ 9) ผู้เรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยอย่างเหมาะสม

3.2.2 ด้านคุณภาพครู (เต็มเปี่ยมคุณภาพครู)

คุณภาพครู หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านคุณภาพครู ได้แก่ 1) ครูมีเอกสารประกอบหลักสูตรของสาระการเรียนรู้ที่สอน 2) มีสมุดบันทึกการสอนซ่อมเสริมและสอนแทน 3) มีสมุดนิเทศ และมีการติดตามการจัดการเรียนการสอนประจำชั้น 4) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนและผู้ปกครอง 5) มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 6) มีหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 7) จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล 8) มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน 9) มีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนที่หลากหลายและเหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา 10) มีการจัดทำเอกสารธุรการชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 11) มีการสร้างวินัยเชิงบวกกับผู้เรียน 12) มีการรายงานพัฒนาการ และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาผู้เรียน 13) ครูใช้สื่อ ICT เพื่อสอนและสนับสนุนการสอน 14) และ ครูมีลักษณะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3.2.3 ด้านสภาพแวดล้อม (บรรยากาศแห่งการเรียนรู้)

สภาพแวดล้อม หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) จัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) จัดอุปกรณ์ภายในห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ 4) จัดมุมภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) มีสื่อประเภทเอกสารตำราต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และ 6) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตกแต่งห้องเรียน

3.2.4 ด้านปัจจัยสนับสนุน (ปัจจัยสนับสนุน) ปัจจัยสนับสนุน หมายถึง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงคุณภาพของระบบบริหาร และระบบการสนับสนุนในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน ตัวชี้วัดด้านปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 2) มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 3) สถานศึกษาให้การสนับสนุนสื่อ ICT เพื่อใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4) มีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และ 5) ชุมชนมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการศึกษา

4. บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน

ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ส่งผลให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการทดลอง มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2556 สูงขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา และเกิดพัฒนาการของคุณภาพห้องเรียน กล่าวคือ ผลการประเมินพัฒนาการในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานหลังการใช้รูปแบบระดับปฐมวัยมีคะแนนคุณภาพของห้องเรียนภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก และมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ภาพรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.35 ส่วนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนคุณภาพของห้องเรียนภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก และมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ภาพรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 57.78 ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ยืนยันประสิทธิผลของการใช้รูปแบบได้ระดับหนึ่ง ปัจจัยสำคัญในการนำรูปแบบการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ความตระหนักและเห็นความสำคัญของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานอย่างแท้จริง ส่วนการลงมือปฏิบัติควรใช้คู่มือเป็นแนวทางในการนำรูปแบบมาใช้เพื่อให้กระบวนการใช้เป็นไปตามขั้นตอนและปฏิบัติจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยการนิเทศกำกับติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

อมรรัตน์ เจริญหอม และคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาองค์ประกอบของการบริหาร

โรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ นักเรียน (2) พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน (3) ยืนยันความเหมาะสม ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน การดำเนินการวิจัย มี 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีการบริหาร หน้าที่การบริหาร เกณฑ์คุณภาพด้านนักเรียน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบ โดยสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน และระยะ ที่ 3 ยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 471 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 157 คน ครูผู้สอน 314 คนในโรงเรียนประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า (1) องค์ประกอบ ของการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา และด้านวิธีการบริหาร องค์ประกอบของคุณภาพนักเรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านทักษะการคิด ด้าน ทักษะการทำงาน และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) รูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ เกี่ยวเนื่องกันอย่างเป็นระบบระหว่างองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้เกิดคุณภาพของนักเรียน (3) รูป แบบการบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ชนิดา ยอดสาลี และกาญจนา บุญสง (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 353 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับปัจจัยที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร ตามลำดับ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามลำดับ 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร มีประสิทธิภาพในการทำนวยร้อยละ 48.30

สุทธิชัย ผ่านสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพครูที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียนในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพครูที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียนในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 และ 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพครูที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียนในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิจัยแบ่งเป็นสองระยะ คือ ระยะแรกเป็นการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ระยะที่สองเป็นการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปีการศึกษา 2558 จำนวน 380 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ใช้โปรแกรมลิสรอส (LISREL) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะของนักเรียนในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ การมุ่งมั่นพัฒนาของครู คุณลักษณะส่วนตัวของครู คุณธรรมและจรรยาบรรณของครู และทักษะการสอนของครู และ 2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และปัจจัยคุณภาพครูด้านการมุ่งมั่นพัฒนาของครู มีอิทธิพลรวมต่อคุณลักษณะของนักเรียนมากที่สุด เมื่อพิจารณาจาก ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R²) ของปัจจัยคุณภาพครู พบว่า สามารถร่วมกันอธิบายคุณลักษณะของนักเรียนในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 31

ศิริวรรณ ธีรญากรณ์ และคณะ (2561) ได้วิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ สร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2 การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดย ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนรางวัลพระราชทาน โรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม และโรงเรียนที่ได้รับการประเมินประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 25 คน เลือกแบบ

เจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
 ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน
 ประธานนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 40 คน เลือกรูปแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้การสนทนา
 กลุ่ม (Focus Group) 2 ครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า
 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ประกอบด้วย 1. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย
 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน
 มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรง
 จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น
 ทำเป็นและจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2. ด้านคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู
 และประสิทธิภาพของครู ประกอบด้วยคุณครูหรือครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็น
 สำคัญและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล 3. ด้านคุณลักษณะของ
 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารมีการจัดการบริหารจัดการบุคลากร มีการจัดการบริหารงาน
 งบประมาณ และมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ 4. ด้านประสิทธิภาพของ
 การพัฒนาสถานศึกษา ประกอบด้วยสถานศึกษามีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ
 บังเกิดประสิทธิผลตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนด ดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็น
 ระบบและเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
 ดำเนินงานโดยใช้หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 5. ด้านการบริหารอาคาร
 สถานที่ ประกอบด้วยสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็ม
 ศักยภาพ บำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้คงสภาพดีและสนองต่อความต้องการได้เพียงพอ และ 6. ด้าน
 การมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา

งานวิจัยในต่างประเทศ

Brain (1995) ได้ทำการวิจัยเรื่อง A Quality Classroom : Quality teaching tools that
 facilitate student successโดยปรับใช้เครื่องมือคุณภาพสำหรับนักการศึกษาโดยอิงการวิจัยในชั้น
 เรียน และปรับใช้ทฤษฎีแรงจูงใจ, การเรียนรู้, การเรียนรู้เชิงลึก, ระบบการคิด ตามทฤษฎีของ Karl
 Albrecht, William Glasser and W. Edwards Deming โดยแนะนำวิธีคุณภาพและเครื่องมือ
 คุณภาพแก่ผู้สอนที่จะจูงใจและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ได้
 ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในชั้นเรียนธุรกิจโดยใช้เครื่องมือคุณภาพหลายเครื่องมือดังนี้ 1) แผนภาพที่
 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และความคาดหวัง 2) แผนภาพที่เกิดจากการระดมความคิดของ

กลุ่ม การสังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ที่ช่วยให้กลุ่มหาทางแก้ปัญหาและสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุได้ 3) แผนภาพที่แสดงลักษณะของผู้เรียนที่เป็นที่คาดหวังของผู้สอนและผู้เรียนเอง 4) แผนภาพแสดงขั้นตอนการพัฒนาในชั้นเรียนถัดไป 5) แผนภาพสรุปความเข้าใจและข้อตกลง เป็นต้น ผลการทดลองสรุปว่าหลังจากใช้เครื่องมือต่างๆ แล้ว พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับสูง นอกจากนั้นพบหลักฐานว่าการปรับใช้เครื่องมือทำให้นักเรียนมีศักยภาพ มีความสามารถในการทำงานมากขึ้น

Wright, Horn and Sanders (1997) ได้ศึกษา เรื่อง Teacher and classroom context effects on student achievement: Implications for teacher evaluation การศึกษานี้มุ่งเน้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีสมมติฐานที่ว่าครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผลลัพธ์ของนักเรียนต่างกัน วิธีการศึกษาใช้แบบจำลองจากปัจจัยต่างๆ เช่น ครู ขนาดห้องเรียน และปัจจัยอื่น ๆ ด้วยวิธี The Tennessee Value-Added Assessment System (TVAAS) ในระหว่างปี 1994-1995 จากผลการทดสอบ TCAP score ของวิชา คณิตศาสตร์ การอ่าน ภาษา สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมากที่สุด คือ ครู ส่วนปัจจัยอื่น เช่น ขนาดห้องเรียน สภาพแวดล้อมห้องเรียน และปัจจัยอื่นมีผลกระทบน้อยกว่าครู

Heck (2009) ได้ศึกษา เรื่อง Teacher effectiveness and student achievement วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อแสดงผลการของการเพิ่มประสิทธิภาพครูเป็นสิ่งสำคัญที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มุ่งเน้นจะศึกษาผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยต่อเนื่องกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งหลายห้องในโรงเรียนเดียวกันและหลายโรงเรียน วิจัยดำเนินการศึกษามุ่งศึกษาผลกระทบต่อผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม เช่น แบ่งตามประสิทธิภาพของห้องเรียน แบ่งตามคุณสมบัติของครู มีประชากรตัวอย่าง นักเรียน 9,196 คน ห้องเรียนจำนวน 527 ห้องเรียน ในโรงเรียน 156 โรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิภาพครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ 2) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 3) ความแน่นอนของผู้สอน คุณภาพการจัดองค์กร และกระบวนการสอน มีผลเชิงบวกต่อระดับผลสัมฤทธิ์ 4) ความแตกต่างของระดับคุณภาพครูมีผลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลการศึกษายืนยันถึงแนวทางการจ้างครูที่มีคุณภาพสูง และการปรับปรุงกระบวนการศึกษาสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียนได้

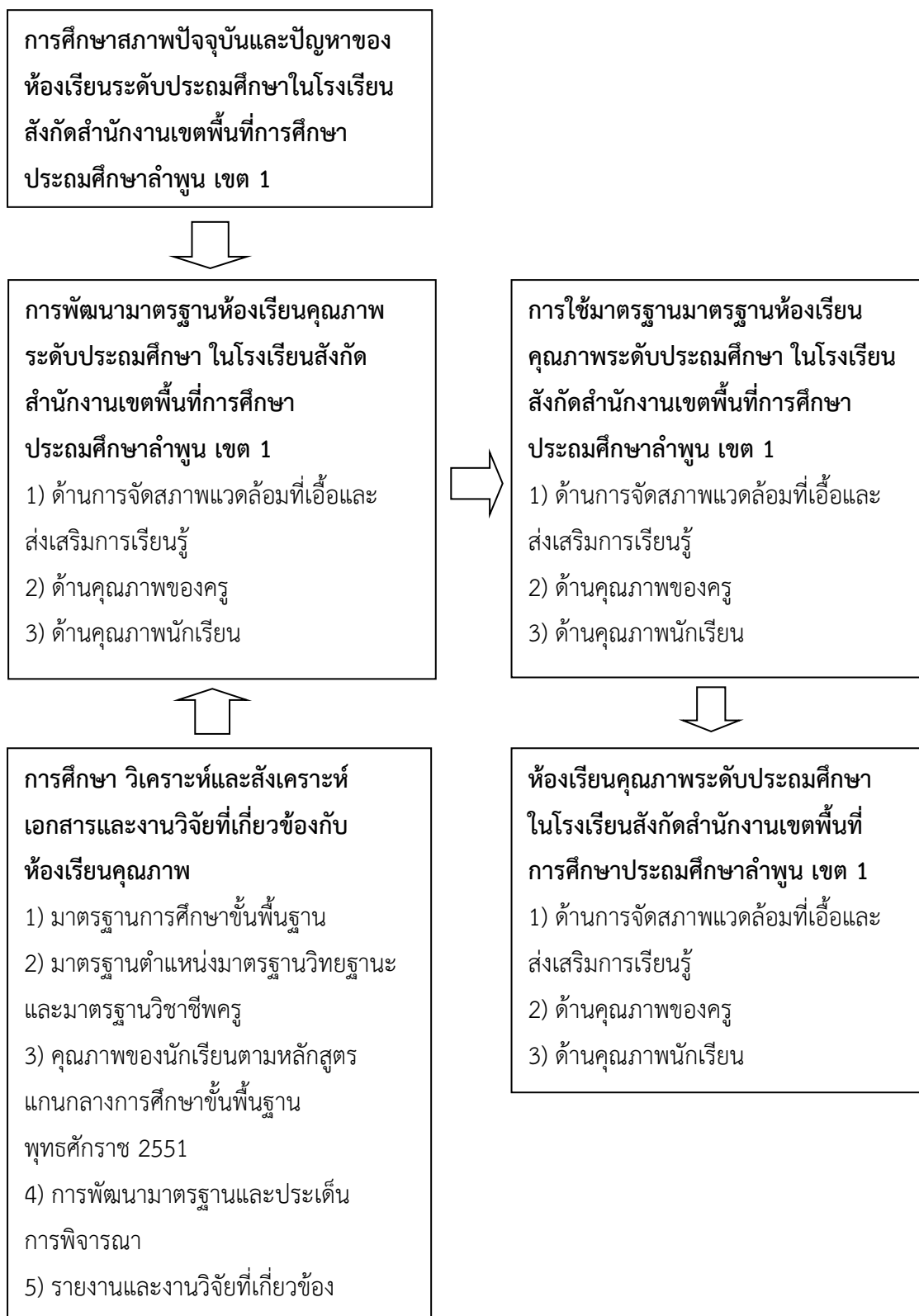
Somayeh et al. (2013) ได้ทำวิจัย เรื่อง Investigating the effect of positive discipline on the learning process and its achieving strategies with focusing on the students' abilities โดยศึกษาผลกระทบของการสร้างวินัยเชิงบวกในกระบวนการเรียนรู้ต่อทักษะของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ผู้สอน 321 คน และผู้บริหารการศึกษาของโรงเรียน 105 คน ที่ได้จากการสุ่ม ในเมือง Ahwaz ระหว่างปีการศึกษา 2011-2012 ขั้นตอนการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติพรรณนา ความถี่ เปอร์เซ็นต์ ค่าเฉลี่ย t-test Friedman test และ structural equation modeling in Amos ก็ได้ถูกปรับใช้ด้วย ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์

ระหว่างวินัยเชิงบวกและกลยุทธ์ที่ใช้มีความสัมพันธ์กัน และพบความสัมพันธ์กันในระดับสูงของวินัยเชิงบวกในมุมมองของผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

Linda Darling-Hammand (2000) ได้ศึกษาเรื่อง Teacher quality and student achievement ใช้ข้อมูลที่ได้มีการสำรวจจากใน 50 รัฐ ศึกษาจากกรณีศึกษาต่างๆ สำรวจจากโรงเรียนในระหว่างปี 1993-1994 โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเกี่ยวข้องของคุณสมบัติของครูและสิ่งที่โรงเรียนลงทุนกับครูที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลที่ได้จากการวิจัยมีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ พบว่าสิ่งที่โรงเรียนลงทุนต่อครูมีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลในเชิงปริมาณ พบว่า การเตรียมตัวในการสอนของครูและใบอนุญาตต่างๆ มีผลอย่างชัดเจนต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในความสามารถด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ การดำเนินการศึกษาได้ควบคุมระดับการเรียนรู้และระดับการใช้ภาษาทั้งก่อนและหลังการศึกษา นอกจากนี้ พบว่า ผลจากนโยบายของรัฐมีผลต่อคุณสมบัติของครู เช่น การศึกษาใบอนุญาต การจ้างงาน และการพัฒนาตนเองของผู้เชี่ยวชาญเป็นปัจจัยสำคัญของคุณสมบัติและความสามารถที่ครูที่จะถูกจ้าง

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา (2559) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 (2556) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 (2558) สำนักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดังแผนภาพ

แผนภาพ 2.1 กรอบแนวคิดการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วย

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ และมาตรฐานวิชาชีพครู คุณภาพของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การพัฒนามาตรฐานและประเด็นการพิจารณาและการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

2. การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ข้อ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

3. การตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ชัดเจน

4. การจัดทำร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

5. การประชาสัมพันธ์ร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู วิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนระดับประถมศึกษา การปรับปรุงร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

6. การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

7. การปรับปรุงแก้ไขร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จัดทำเป็นมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วย

1. การศึกษาผลการใช้จากการประเมินตนเองของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

2. การศึกษาผลการใช้เชิงลึก ในห้องเรียนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อศึกษาเชิงลึก โดยเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 11 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 8 โรงเรียน

รายละเอียดของการดำเนินการแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดกรอบมาตรฐานมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ดำเนินการดังนี้

1. วิธีดำเนินการ คณะผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนระดับประถมศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ระหว่างเดือนเมษายน 2561

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล

2.1 ประชากร ห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1) ครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 567 ห้องเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561

2) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 94 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 254 คน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

1) ครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 254 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 254 ห้องเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างในธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) และใช้วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน

2) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียน ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561

3. เครื่องมือและการพัฒนาหาคุณภาพของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

3.2 วิเคราะห์นิยามสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จากนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการร่างข้อคำถาม

3.3 สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมในแต่ละด้านโดยใช้ระดับของสภาพปัจจุบันปัญหา 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.4 หาความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องและนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ และหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นครูผู้สอน 20 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 10 คน รวม 30 คน

3.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้โรงเรียน โดยมีหนังสือจากผู้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ไปโรงเรียน และทำการรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามกลับคืนมา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ กรณีข้อมูลเป็นระดับคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์เป็นความเรียง

6. การแปลความหมายของการวิเคราะห์ภาพรวม (บุญชม ศรีสะอาด : 2556) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ และมาตรฐานวิชาชีพครู คุณภาพของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การพัฒนามาตรฐานและประเด็นการพิจารณา การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการสังเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญ ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญนำไปเป็นกรอบในการเตรียมร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

2. การกำหนดกรอบมาตรฐาน

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยพิจารณาจากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยในขั้นตอนที่ 2.1 แล้วนำผลการวิเคราะห์เหล่านั้น นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นสำคัญหรือองค์ประกอบของมาตรฐาน กำหนดเป็นร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยด้าน มาตรฐานแต่ละด้านและ ประเด็นการพิจารณา

3. การตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้องของกรอบมาตรฐาน มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษา โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 15 คน พิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้องของร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 วันที่ 2 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมจามจุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย นักวิชาการด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศ การศึกษาและด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 15 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก)

3.3 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบบันทึกตามประเด็นข้อคำถามในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ซึ่งคณะผู้วิจัยจัดทำขึ้น

3.4 แบบบันทึกตามประเด็นข้อคำถามในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 หาความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามใน ภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องและนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ ได้ค่า ความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การสนทนากลุ่ม โดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา ชักถามตามประเด็นที่กำหนดไว้ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยมี คณะทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 3 คน เป็นผู้ช่วย ทำหน้าที่บันทึกการสนทนาและสรุปประเด็น

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล นำประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่มทั้งหมดมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรียบเรียงเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยสรุป และนำมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขร่าง กรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การจัดทำร่างคู่มือมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

4.1 คณะผู้วิจัยได้นำร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มาจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานและประเด็นการพิจารณา พร้อมจัดทำคำอธิบายและแนวทางการประเมินเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาความเหมาะสม และเป็นไปได้ของมาตรฐาน นำไปสู่การประชาพิจารณ์

4.2 การประชาพิจารณ์ร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

คณะผู้วิจัยได้นำร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่ปรับปรุงพัฒนาแล้ว มาดำเนินการโดยการจัดประชาพิจารณ์ร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดังนี้

(1) วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยจัดประชุมประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการนำมาตรฐานฯ ไปใช้โดยการนำเสนอและชี้แจงร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และรับฟังข้อคิดเห็นจากที่ประชุม

(2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล การประชาพิจารณ์ร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ครั้งนี้ ดำเนินการเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมจามจูรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 10 คน ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 10 คน และครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 10 คน รวมจำนวน 35 คน

4.3 นำข้อมูลจากการประชุมประชาพิจารณ์มาปรับปรุงร่างมาตรฐานห้องเรียน คุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

4.4 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือได้แนวทางการจัดทำคู่มือมาพัฒนาเป็นร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

5. การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของร่างคู่มือมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

คณะผู้วิจัยได้นำร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นไปดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ดังนี้

5.1 วิธีดำเนินการ คณะผู้วิจัยจัดส่งร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างมาตรฐานฯ ด้วยแบบประเมินที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนิเทศการศึกษา และด้านการบริหารการศึกษา รวม 15 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก)

5.3 เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดังนี้

1) ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ คณะผู้วิจัยสร้างแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ลักษณะของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2) การพัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการดังนี้

2.1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้

2.2) วิเคราะห์นิยามความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากนิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางในการร่างข้อคำถาม

2.3) สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมในแต่ละด้าน

2.4) การหาคุณภาพเครื่องมือ หาความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องและนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ ได้ค่าความสอดคล้องของแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการจัดส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตัดสินอย่างอิสระจากนั้นจึงไปรับผลการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยนำผลการประเมินคือ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แปลงเป็นคะแนนที่มีค่าเป็น 5 4 3 2 1 ตามลำดับ แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายชื่อ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด : 2556) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หากผลของการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากถึงมากที่สุด นั่นคือมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ไม่ต้องมีการปรับปรุง แต่ถ้าผลประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางถึงน้อยที่สุด นั่นคือมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.50 ต้องทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

การศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาผลการประเมินของโรงเรียน

1.1 วิธีดำเนินการ โรงเรียนทุกโรงเรียนให้ครูผู้สอนประเมินห้องเรียนตนเอง และโรงเรียนตรวจสอบผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนห้องเรียนคุณภาพ หลังการดำเนินงานได้ 1 ภาคเรียน

1.2 ประชากร เป็นห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 94 คน

2) ครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 567 ห้องเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561

1.3 ลักษณะเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ เครื่องมือแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

1) ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ คณะผู้วิจัยสร้างแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ลักษณะของแบบประเมิน เป็นแบบตรวจสอบการปฏิบัติหรือคุณภาพการปฏิบัติตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีการปฏิบัติหรือมีคุณภาพการปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2) การพัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

2.1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา

2.2) วิเคราะห์นियามการประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาจากนियามเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการร่างรายการตรวจสอบ

2.3) สร้างรายการตรวจสอบให้ครอบคลุมในแต่ละด้าน

2.4) หาความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องและนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ ได้ค่าความสอดคล้องของแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยทำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ให้ทุกโรงเรียนประเมินห้องเรียนระดับประถมศึกษาด้วยการประเมินตนเองผ่านการตรวจสอบและรับรองของผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียน

4) การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลการประเมินเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

2. การศึกษาเชิงลึกกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

2.1 วิธีดำเนินการ คณะผู้วิจัยเลือกห้องเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อศึกษาเชิงลึก โดยเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 11 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 8 โรงเรียน รวม 20 โรงเรียน

2.2 กลุ่มเป้าหมาย เป็นห้องเรียน จำนวน 167 ห้องเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคน จำนวน 20 คน

2) ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาทุกคนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 236 คน จำนวน 167 ห้องเรียน

2.3 เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้เครื่องมือแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการ ดังนี้

1) ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ คณะผู้วิจัยสร้างแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ลักษณะของแบบประเมิน เป็นแบบตรวจสอบการปฏิบัติหรือคุณภาพการปฏิบัติตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีการปฏิบัติหรือมีคุณภาพการปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูผู้สอนในห้องเรียน เป็นแบบสัมภาษณ์ครุควบคู่กับการใช้แบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

2) การพัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการ ดังนี้

2.1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้

2.2) วิเคราะห์นิยามการประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาจากนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการร่างรายการตรวจสอบ

2.3) สร้างรายการตรวจสอบให้ครอบคลุมในแต่ละด้าน

2.4) หาความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องและนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ ได้ค่าความสอดคล้องของแต่ละรายการอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3) การพัฒนาและการหาคุณภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูผู้สอนในห้องเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการดังนี้

3.1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูผู้สอนในห้องเรียน

3.2) วิเคราะห์นิยามสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูผู้สอนในห้องเรียน จากนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการร่างข้อคำถาม

3.3) สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมในแต่ละด้าน

3.4) หาความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องและนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective

Congruence : IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ ได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยร่วมกับคณะทำงาน จำนวน 13 คน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยการประเมินห้องเรียนทุกห้องเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมาย จากฐานการประเมินของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์ครูเชิงลึก

5) การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยนำผลการประเมินมาเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และนำผลการประเมินมาเทียบกับผลการประเมินของโรงเรียน และสรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนำมาสัมพันธ์กับผลการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลสรุปผลการประเมิน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และเพื่อศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

นำเสนอผลการวิเคราะห์ ในแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ในตาราง 4.1-4.4

ตาราง 4.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในภาพรวม

ที่	ด้าน	ระดับสภาพปัจจุบันปัญหา		การแปลความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
1	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	3.17	1.06	ปานกลาง
2	ด้านคุณภาพของครู	3.10	1.04	ปานกลาง
3	ด้านคุณภาพนักเรียน	3.00	1.01	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.06	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 4.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$, S.D. = 1.03) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = 1.06) รองลงมาคือด้านคุณภาพครู อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$, S.D. = 1.04) และน้อยที่สุด คือ ด้านคุณภาพนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 1.03)

ตาราง 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้

ที่	รายการ	ระดับสภาพปัจจุบันปัญหา		การแปลความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
1	ความสะอาดของห้องเรียน	3.17	1.14	ปานกลาง
2	การจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี	3.12	1.12	ปานกลาง
3	การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	3.15	1.06	ปานกลาง
4	การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	3.20	1.02	ปานกลาง
5	การจัดบรรยากาศห้องเรียนโดยใช้แนวติดตาม	3.20	0.96	ปานกลาง

ที่	รายการ	ระดับสภาพปัจจุบันปัญหา		การแปล ความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
	หลักการพัฒนาการทางสมอง (Brain-Based Learning :BBL)			
	รวมเฉลี่ย	3.17	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = 1.06) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า การจัดบรรยากาศห้องเรียนโดยใช้แนวคิดตามหลักการพัฒนาการทางสมอง สมอง (Brain-Based Learning :BBL) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$, S.D. = 0.96) รองลงมา คือ การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$, S.D. = 1.02) และถัดมา คือ ความสะอาดของห้องเรียน ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = 1.14) ตามลำดับ ในส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$, S.D. = 1.12)

ตาราง 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านคุณภาพของครู

ที่	รายการ	ระดับสภาพปัจจุบันปัญหา		การแปล ความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
1	การรู้จักจัดนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.12	1.25	ปานกลาง
2	การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้	3.17	1.09	ปานกลาง
3	การเสริมแรงทางบวก	3.15	1.11	ปานกลาง
4	การใช้ ICT เพื่อการสอนและการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	3.18	1.06	ปานกลาง
5	การใช้ ICT เพื่อสนับสนุนการสอน	3.11	1.08	ปานกลาง
6	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในรายวิชาที่รับผิดชอบในการสอน	3.06	1.00	ปานกลาง

ที่	รายการ	ระดับสภาพปัจจุบันปัญหา		การแปล ความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
7	การใช้หน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในรายวิชาที่รับผิดชอบในการสอน	3.11	1.03	ปานกลาง
8	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบในการสอน	3.10	0.99	ปานกลาง
9	การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบในการสอน	3.07	1.05	ปานกลาง
10	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.03	1.10	ปานกลาง
11	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นเชิงรุก (Active Learning)	3.13	0.94	ปานกลาง
12	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	3.07	1.05	ปานกลาง
13	การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC)	3.12	0.98	ปานกลาง
14	การแก้ปัญหานักเรียน การใช้นวัตกรรม และร่วมพัฒนานักเรียนตามข้อตกลงร่วมกันของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู	3.11	0.93	ปานกลาง
15	การมีผลงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน	3.04	0.84	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.10	1.04	ปานกลาง

จากตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านคุณภาพของครู พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$,S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า การใช้ ICT เพื่อการสอนและการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$, S.D. = 1.06) รองลงมา คือ การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = 1.09) และถัดมา คือ การเสริมแรงทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.15$, S.D. = 1.11) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$, S.D. = 1.10)

ตาราง 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียน
ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านคุณภาพนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับสภาพปัจจุบันปัญหา		การแปล ความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
1	ความสามารถของนักเรียนในการอ่านตามเกณฑ์ ของแต่ละระดับชั้น	3.05	0.91	ปานกลาง
2	ความสามารถของนักเรียนในการเขียนตามเกณฑ์ ของแต่ละระดับชั้น	2.99	0.85	ปานกลาง
3	ความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารภาษาไทย ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	3.01	0.92	ปานกลาง
4	ความสามารถของนักเรียนในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	3.14	0.87	ปานกลาง
5	ความสามารถของนักเรียนในการคิดคำนวณตาม เกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	3.10	0.81	ปานกลาง
6	ความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ คิด วิจารณ์ ถอด อภิปราย และเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	3.16	0.77	ปานกลาง
7	ความสามารถของนักเรียนในการใช้เทคโนโลยี และการสื่อสารตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	3.08	0.87	ปานกลาง
8	ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละระดับชั้น ปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.07	0.85	ปานกลาง
9	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการวัดผล ปลายปีของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ปีการศึกษา ที่ผ่านมา	3.03	0.89	ปานกลาง
10	ความสามารถพื้นฐานของนักเรียนระดับชาติ (National Test : NT) ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา	2.98	0.89	ปานกลาง
11	ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนจากผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน	3.02	0.82	ปานกลาง

ที่	รายการ	ระดับสภาพปัจจุบันปัญหา		การแปล ความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
	(O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษาที่ผ่านมา			
12	ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนจากผลการทดสอบด้วยข้อสอบกลางชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.08	0.80	ปานกลาง
13	ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนจากผลการทดสอบด้วยข้อสอบกลางชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.05	0.78	ปานกลาง
14	ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนจากผลการทดสอบด้วยข้อสอบกลางชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา	2.99	0.80	ปานกลาง
15	ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.08	0.85	ปานกลาง
16	คุณลักษณะและค่านิยมของนักเรียนเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม	2.97	1.14	ปานกลาง
17	นักเรียนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.99	1.28	ปานกลาง
18	นักเรียนภูมิใจในท้องถิ่น	2.96	1.30	ปานกลาง
19	นักเรียนภูมิใจในความเป็นไทย	2.95	1.27	ปานกลาง
20	นักเรียนยอมรับเหตุผล ความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	2.93	1.18	ปานกลาง
21	นักเรียนมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง	3.04	1.18	ปานกลาง
22	นักเรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	2.99	1.19	ปานกลาง
23	นักเรียนรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก	2.89	1.17	ปานกลาง
24	นักเรียนเพิกเฉยต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	2.59	1.08	ปานกลาง
25	นักเรียนอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม	2.93	1.21	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.00	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ด้านคุณภาพนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า ความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ คติวิจารณ์ญาณ อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ ความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$, S.D. = 0.87) และถัดมา คือความสามารถของนักเรียนในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนเพิกเฉยต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.59$, S.D. = 1.08)

โดยสรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา จากการศึกษา พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพของครู ด้านคุณภาพนักเรียน มีสภาพปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การจัดบรรยากาศห้องเรียนโดยใช้แนวคิดตามหลักการพัฒนาการทางสมอง (Brain-Based Learning :BBL) การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และความสะอาดของห้องเรียน ด้านคุณภาพของครู มีรายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การใช้ ICT เพื่อการสอนและการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก และด้านคุณภาพนักเรียน รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ คติวิจารณ์ญาณ อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น และความสามารถของนักเรียนในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ตอนที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์ สักระยะงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ สักระยะงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วยมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ มาตรฐานวิชาชีพครู คุณภาพของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การพัฒนามาตรฐานและประเด็นการพิจารณา การศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการสังเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญ ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญนำไปเป็นกรอบในการเตรียมกร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดังแสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในตาราง 4.5

ตาราง 4.5 แสดงข้อมูลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การจัดทำกรอบในการเตรียมกร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา

หัวข้อหลัก	มาตรฐาน การ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึก ษาระดับ การศึกษา ขั้น พื้นฐาน (2556)	มาตรฐาน การศึกษา ขั้น พื้นฐาน เพื่อการ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึก ษาระดับ การศึกษา (2559)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศีก ษาลำพูน เขต 1 (2556)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศีก ษาลำพูน เขต 2 (2558)	สำนัก วิชาการ สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ (2553)	สำนักงา นคณะ กรรม การเข้า ราช การ ครูและ บุคลากร ทางการ ศึกษา (2560)	สรุป ผล
การจัด บรรยากาศ และสภาพ แวดล้อม ในห้องเรียนที่ เอื้อต่อการ เรียนรู้	√		√	√	√	√	√
คุณภาพครู	√	√	√	√	√	√	√
คุณภาพของ นักเรียน							

หัวข้อหลัก	มาตรฐาน การ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึก ชาระดับ การศึกษา ขั้น พื้นฐาน (2556)	มาตรฐาน การศึกษา ขั้น พื้นฐาน เพื่อการ ประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึก ชาระดับ การศึกษา (2559)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึก ชาลำพูน เขต 1 (2556)	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึก ชาลำพูน เขต 2 (2558)	สำนัก วิชาการ สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ (2553)	สำนักงา นคณะ กรรม การข้า ราช การ ครูและ บุคลากร ทางการ ศึกษา (2560)	สรุป ผล
-ด้าน ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียน	√	√	√		√	√	√
-ด้านทักษะ และ สมรรถนะ สำคัญของ ผู้เรียน	√	√	√		√	√	√
-ด้าน คุณลักษณะ อันพึง ประสงค์	√	√	√		√	√	√

หมายเหตุ ใช้เกณฑ์การพิจารณาตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป

จากตาราง 4.5 แสดงข้อมูลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่
การจัดทำกรอบในการเตรียมร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเป็น 3 ด้าน

คือ ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้านคุณภาพครู และด้านคุณภาพนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตอนที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์การพัฒนากรอบมาตรฐานและมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ตลอดจนคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

การพัฒนากรอบมาตรฐานและมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ตลอดจนคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดังนี้

1. ผู้รายงานนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลตามตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และตอนที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มากำหนดเป็นร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ยกร่างกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้านคุณภาพครู และด้านคุณภาพนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะและสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยศึกษานิเทศก์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องระดับประถมศึกษา จำนวน 10 คน ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ชัดเจน และจัดทำเป็นร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทำให้ได้ร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ด้าน 29 ประเด็นการพิจารณา รายการพิจารณาให้คะแนน และหลักฐาน/ร่องรอยในแต่ละประเด็นการพิจารณา

2. การประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประชุมวันที่ 2 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมจามจุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 ท่าน ผลการประชุมสนทนากลุ่ม สรุปได้ว่า กรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครูด้านที่ 3

ด้านคุณภาพนักเรียนที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนและที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความสอดคล้องกัน

3. การประชาพิจารณ์ร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 10 คน ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 10 คน ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 10 คน รวมจำนวน 35 คน ได้ผลการประชาพิจารณ์นำมาปรับปรุงร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ตามข้อสังเกตคือ ด้านคุณภาพครู ในประเด็นการพิจารณา รายการพิจารณาให้คะแนน และหลักฐาน/ร่องรอยในทุกประเด็น ประเด็นการพิจารณา และด้านคุณภาพนักเรียน ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน ในส่วนของประเด็นการพิจารณาค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายมีการปรับการพิจารณาระดับคะแนน และหลักฐาน/ร่องรอย

4. ผู้รายงานวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของคู่มือการปฏิบัติงาน จากนักวิชาการศึกษา และจากหลายองค์กร (ไพสณฑ์ มโนยานะ. 2560; พิสิฐ เทพไกรวัล. 2554; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2558; กระทรวงวัฒนธรรม. 2552; กระทรวงสาธารณสุข. ม.ป.พ.; กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2558; สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2553.) ดังแสดงในตาราง 4.6

ตาราง 4.6 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของคู่มือ

องค์ประกอบของคู่มือ	ไพสณฑ์ มโนยานะ (2560)	พิสิฐ เทพไกรวัล (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	กระทรวงวัฒนธรรม (2552)	กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.พ.)	กระทรวงพัฒนาสังคมฯ (2558)	สรุปการสังเคราะห์
ส่วนประกอบต้น							
ปก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
คำนำ	✓	✓	✓	✓		✓	✓
สารบัญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ส่วนประกอบกลาง							
1.บทนำ							

องค์ประกอบของคู่มือ	โพสณฑ์ มโนยานะ (2560)	พิสิฐ เทพไกรวัล (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558)	กระทรวงวัฒนธรรม (2552)	กระทรวงสาธารณสุข (ม.ป.พ.)	กระทรวงพัฒนาสังคมฯ (2558)	สรุปการสังเคราะห์
ความเป็นมาและความสำคัญ	✓	✓		✓	✓		✓
วัตถุประสงค์	✓	✓		✓	✓	✓	✓
ขอบเขตของคู่มือ			✓		✓		✓
คำนิยาม					✓		✓
2. เนื้อหาสำคัญที่แสดงรายละเอียดที่ชัดเจน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ส่วนประกอบท้าย							
เอกสารอ้างอิง	✓	✓		✓	✓	✓	✓
ภาคผนวก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ ใช้เกณฑ์การพิจารณาตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป

จากตาราง 4.6 การวิเคราะห์องค์ประกอบคู่มือการปฏิบัติงาน จากนักวิชาการศึกษา และจากหลายองค์กร โดยภาพรวมแล้วจะเห็นว่า คู่มือควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ส่วนประกอบต้นประกอบด้วย ปก คำนำ และสารบัญ ส่วนประกอบกลาง ประกอบด้วย ส่วนประกอบที่ 1 บทนำ คือ ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของคู่มือ และคำนิยาม ส่วนประกอบที่ 2 คือ เนื้อหาสำคัญที่แสดงรายละเอียดที่ชัดเจน และส่วนประกอบท้ายประกอบด้วยเอกสารอ้างอิง ภาคผนวก

โดยองค์ประกอบของคู่มือที่ได้วิเคราะห์นี้ ผู้ศึกษาจะนำไปปรับ และประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคู่มือได้กรอบการจัดทำคู่มือ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนประกอบต้น ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ ส่วนประกอบกลาง ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และส่วนประกอบท้าย ประกอบด้วย เอกสารอ้างอิง ภาคผนวกโดยศึกษานิเทศก์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน จัดทำเป็นคู่มือการใช้ร่างมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

5. การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 คน ดังแสดงในตาราง 4.7-4.8

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสมของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
ส่วนประกอบต้น		4.49	0.49	มาก
1	ปก	4.27	0.59	มาก
2	คำนำ	4.53	0.64	มากที่สุด
3	สารบัญ	4.67	0.62	มากที่สุด
ส่วนประกอบกลาง		4.69	0.44	มากที่สุด
	ส่วนที่ 1 บทนำ	4.60	0.63	มากที่สุด
4	ความเป็นมาและความสำคัญ	4.73	0.59	มากที่สุด
5	วัตถุประสงค์	4.40	0.74	มาก
6	เป้าหมาย	4.67	0.62	มากที่สุด
7	ค่านิยม	4.60	0.83	มากที่สุด
	ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.61	0.45	มากที่สุด
8	แนวคิดห้องเรียนคุณภาพ	4.20	0.68	มาก
9	ความหมายของห้องเรียนคุณภาพ	4.40	0.51	มาก
10	ความหมายของมาตรฐาน มาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.67	0.49	มากที่สุด
11	องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.67	0.62	มากที่สุด
12	แนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.60	0.83	มากที่สุด
13	ลักษณะของห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ	4.80	0.41	มากที่สุด
14	บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.73	0.59	มากที่สุด

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
15	ผลที่เกิดจากห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ	4.80	0.41	มากที่สุด
	ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.72	0.44	มากที่สุด
	ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	4.63	0.55	มากที่สุด
16	1.1 ความสะอาดและการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี	4.60	0.63	มากที่สุด
17	1.2 การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	4.67	0.49	มากที่สุด
	ด้านที่ 2 คุณภาพของครู	4.65	0.50	มากที่สุด
18	2.1 ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.80	0.41	มากที่สุด
19	2.2 ครูมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก	4.67	0.49	มากที่สุด
20	2.3 ครูใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน	4.67	0.49	มากที่สุด
21	2.4 ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง	4.60	0.51	มากที่สุด
22	2.5 ครูจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้	4.60	0.63	มากที่สุด
23	2.6 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.67	0.49	มากที่สุด
24	2.7 ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร	4.60	0.63	มากที่สุด
25	2.8 ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน	4.67	0.62	มากที่สุด
26	2.9 ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง	4.60	0.63	มากที่สุด
	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน	4.77	0.44	มากที่สุด
	3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน	4.74	0.48	มากที่สุด

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
27	3.1.1 ความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.73	0.59	มากที่สุด
28	3.1.2 ความสามารถในการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.80	0.41	มากที่สุด
29	3.1.3 ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.73	0.59	มากที่สุด
30	3.1.4 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.73	0.59	มากที่สุด
31	3.1.5 ความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.73	0.59	มากที่สุด
32	3.1.6 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด วิจารณ์ ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ แก้ปัญหา	4.73	0.59	มากที่สุด
33	3.1.7 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและ การสื่อสาร	4.67	0.49	มากที่สุด
34	3.1.8 ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา	4.80	0.41	มากที่สุด
35	3.1.9 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปี ของแต่ละชั้น	4.80	0.41	มากที่สุด
36	3.1.10 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขต พื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือ คุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย	4.67	0.49	มากที่สุด
	3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	4.81	0.40	มากที่สุด
37	3.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและ วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม	4.80	0.41	มากที่สุด
38	3.2.2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.80	0.41	มากที่สุด
39	3.2.3 ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.87	0.35	มากที่สุด

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
40	3.2.4 การยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.80	0.41	มากที่สุด
41	3.2.5 การมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง	4.80	0.41	มากที่สุด
42	3.2.6 การรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	4.80	0.41	มากที่สุด
43	3.2.7 การรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รักแก	4.80	0.41	มากที่สุด
44	3.2.8 การไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชน และสังคม	4.80	0.41	มากที่สุด
	ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.71	0.43	มากที่สุด
45	ระดับโรงเรียน	4.80	0.41	มากที่สุด
46	ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.67	0.49	มากที่สุด
47	ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	4.67	0.49	มากที่สุด
	ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	4.64	0.50	มากที่สุด
48	ระดับโรงเรียน	4.67	0.49	มากที่สุด
49	ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.67	0.49	มากที่สุด
50	ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	4.60	0.63	มากที่สุด
	ส่วนประกอบท้าย	4.71	0.43	มากที่สุด
51	เอกสารอ้างอิง	4.73	0.46	มากที่สุด
52	ภาคผนวก	4.80	0.41	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.68	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 4.7 ความเหมาะสมของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาพบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $\sigma = 0.43$) เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วน ทุกส่วนและทุกรายการผ่านเกณฑ์ความเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่วนประกอบท้ายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma = 0.43$) รองลงมา คือ ส่วนประกอบกลาง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.69$, $\sigma = 0.44$) และน้อยที่สุด คือ ส่วนประกอบต้น อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.49$, $\sigma = 0.49$)

เมื่อพิจารณาแต่ละส่วน พบว่า ส่วนประกอบต้น โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.49$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารบัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma = 0.62$) รองลงมา คือ คำนำ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.53$, $\sigma = 0.64$) และน้อยที่สุด คือ ปก อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.27$, $\sigma = 0.59$)

ส่วนประกอบกลาง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด $\mu=4.69$, $\sigma = 0.63$) และเมื่อพิจารณาแต่ละส่วน พบว่าส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.72$, $\sigma = 0.44$) รองลงมา คือ ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma = 0.43$) และน้อยที่สุด คือ ส่วนที่ 1 บทนำ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.60$, $\sigma = 0.63$)

ส่วนประกอบท้าย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$, $\sigma = 0.43$) และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาคผนวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.80$, $\sigma = 0.41$) รองลงมา คือ เอกสารอ้างอิง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.73$, $\sigma = 0.46$)

จากข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ภาพรวมของผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า ร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนทั้ง ส่วนประกอบต้น ส่วนประกอบกลาง และส่วนประกอบท้าย มีความเหมาะสมในการนำไปใช้กับการดำเนินงานห้องเรียนคุณภาพประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
ส่วนประกอบต้น		4.40	0.49	มาก
1	ปก	4.27	0.46	มาก
2	คำนำ	4.40	0.63	มาก
3	สารบัญ	4.53	0.64	มากที่สุด
ส่วนประกอบกลาง		4.51	0.54	มากที่สุด
	ส่วนที่ 1 บทนำ	4.55	0.65	มากที่สุด
4	ความเป็นมาและความสำคัญ	4.73	0.59	มากที่สุด

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
5	วัตถุประสงค์	4.33	0.82	มาก
6	เป้าหมาย	4.60	0.63	มากที่สุด
7	ค่านิยม	4.53	0.83	มากที่สุด
	ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน ห้องเรียนคุณภาพ	4.45	0.57	มาก
8	แนวคิดห้องเรียนคุณภาพ	4.13	0.74	มาก
9	ความหมายของห้องเรียนคุณภาพ	4.33	0.62	มาก
10	ความหมายของมาตรฐาน มาตรฐานการศึกษา และ มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.60	0.63	มากที่สุด
11	องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.60	0.63	มากที่สุด
12	แนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐานห้องเรียน คุณภาพ	4.60	0.63	มากที่สุด
13	ลักษณะของห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ	4.53	0.74	มากที่สุด
14	บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนให้ได้ มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.40	0.63	มาก
15	ผลที่เกิดจากห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ	4.40	0.74	มาก
	ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.52	0.55	มากที่สุด
	ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริม การเรียนรู้	4.60	0.54	มากที่สุด
16	1.1 ความสะอาดและการจัดสภาพห้องเรียนที่มี บรรยากาศที่ดี	4.67	0.49	มากที่สุด
17	1.2 การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริม การเรียนรู้	4.53	0.64	มากที่สุด
	ด้านที่ 2 คุณภาพของครู	4.45	0.53	มาก
18	2.1 ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.67	0.49	มากที่สุด
19	2.2 ครูมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรง ทางบวก	4.53	0.52	มากที่สุด
20	2.3 ครูใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน	4.40	0.51	มาก

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
21	2.4 ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง	4.40	0.51	มาก
22	2.5 ครูจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้	4.47	0.64	มาก
23	2.6 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.40	0.74	มาก
24	2.7 ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร	4.33	0.82	มาก
25	2.8 ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน	4.40	0.63	มาก
26	2.9 ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง	4.47	0.64	มาก
	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน	4.54	0.59	มากที่สุด
	3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน	4.51	0.62	มากที่สุด
27	3.1.1 ความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.47	0.83	มาก
28	3.1.2 ความสามารถในการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.60	0.63	มากที่สุด
29	3.1.3 ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.53	0.74	มากที่สุด
30	3.1.4 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.40	0.74	มาก
31	3.1.5 ความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.53	0.74	มากที่สุด
32	3.1.6 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา	4.53	0.64	มากที่สุด
33	3.1.7 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	4.47	0.64	มาก

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
34	3.1.8 ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.60	0.63	มากที่สุด
35	3.1.9 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น	4.60	0.63	มากที่สุด
36	3.1.10 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย	4.40	0.51	มาก
	3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	4.58	0.55	มากที่สุด
37	3.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม	4.67	0.49	มากที่สุด
38	3.2.2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.60	0.63	มากที่สุด
39	3.2.3 ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.53	0.64	มากที่สุด
40	3.2.4 การยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.60	0.63	มากที่สุด
41	3.2.5 การมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง	4.67	0.49	มากที่สุด
42	3.2.6 การรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	4.67	0.49	มากที่สุด
43	3.2.7 การรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รักแก	4.47	0.64	มาก
44	3.2.8 การไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชน และสังคม	4.47	0.64	มาก
	ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	4.56	0.71	มากที่สุด
45	ระดับโรงเรียน	4.73	0.59	มากที่สุด
46	ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.47	0.83	มาก
47	ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	4.47	0.83	มาก
	ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	4.49	0.53	มาก
48	ระดับโรงเรียน	4.47	0.83	มาก
49	ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.60	0.63	มากที่สุด

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ความหมาย
		μ	σ	
50	ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	4.40	0.51	มาก
ส่วนประกอบท้าย		4.70	0.59	มากที่สุด
51	เอกสารอ้างอิง	4.67	0.62	มากที่สุด
52	ภาคผนวก	4.73	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.51	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 ความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วน ทุกส่วนและทุกรายการผ่านเกณฑ์ความเป็นไปได้ตามที่กำหนดไว้ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่วนประกอบท้ายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.70$, $\sigma = 0.59$) รองลงมา คือ ส่วนประกอบกลาง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.51$, $\sigma = 0.54$) และน้อยที่สุด คือ ส่วนประกอบต้น อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.40$, $\sigma = 0.49$)

เมื่อพิจารณาแต่ละส่วน พบว่า ส่วนประกอบต้น โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.40$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารบัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.53$, $\sigma = 0.64$) รองลงมา คือ คำนำ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.40$, $\sigma = 0.46$) และน้อยที่สุด คือ ปก อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.27$, $\sigma = 0.46$)

ส่วนประกอบกลาง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด $\mu=4.51$, $\sigma = 0.54$ และเมื่อพิจารณาแต่ละส่วน พบว่าส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.56$, $\sigma = 0.71$) รองลงมา คือ ส่วนที่ 1 บทนำ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.55$, $\sigma = 0.65$) และน้อยที่สุด คือ ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.45$, $\sigma = 0.57$)

ส่วนประกอบท้าย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.70$, $\sigma = 0.59$) และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาคผนวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.73$, $\sigma = 0.59$) รองลงมา คือ เอกสารอ้างอิง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma = 0.62$)

จากข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ภาพรวมของผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนทั้งส่วน

ประกอบต้น ส่วนประกอบกลาง และส่วนประกอบท้าย มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้กับการดำเนินงานห้องเรียนคุณภาพประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

6. การนำผลการตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒินำมาปรับปรุงจนได้คู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 นำไปใช้กับทุกห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

3.1 การศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินของโรงเรียน ดังแสดง ตาราง 4.9

ตาราง 4.9 ผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินของโรงเรียน

ที่	ด้าน	จำนวน ห้องเรียน ทั้งหมด	ผ่าน เกณฑ์ ระดับดี ขึ้นไป (จำนวน/ ร้อยละ)	ผลการประเมินห้องเรียนของโรงเรียน				
				ดีเยี่ยม (จำนวน/ ร้อยละ)	ดีมาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ดี (จำนวน/ ร้อยละ)	พอใช้ (จำนวน/ ร้อยละ)	ปรับปรุง (จำนวน/ ร้อยละ)
1	การจัด สภาพแวดล้อม ที่เอื้อและ ส่งเสริมการ เรียนรู้	567	548 96.65	226 39.86	222 39.15	100 17.64	19 3.35	0 0.00
2	คุณภาพของ ครู	567	540 95.24	133 23.46	209 36.86	198 34.92	27 4.76	0 0.00

ที่	ด้าน	จำนวน ห้องเรียน ทั้งหมด	ผ่าน เกณฑ์ ระดับดี ขึ้นไป (จำนวน/ ร้อยละ)	ผลการประเมินห้องเรียนของโรงเรียน				
				ดีเยี่ยม (จำนวน/ ร้อยละ)	ดีมาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ดี (จำนวน/ ร้อยละ)	พอใช้ (จำนวน/ ร้อยละ)	ปรับปรุง (จำนวน/ ร้อยละ)
3	คุณภาพ นักเรียน	567	522 92.07	135 23.81	155 27.34	232 40.92	45 7.94	0 0.00
	จำนวนห้องเรียน ผ่านเกณฑ์ ทั้งรายด้านและ ภาพรวม	567	540 95.24	131 23.10	251 44.27	158 27.87	27 4.76	0 0.00

จากตาราง 4.9 ผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้ เป็นห้องเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปทั้งรายด้านและภาพรวม จำนวน 540 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.24 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมในแต่ละระดับเรียงตามลำดับ ดังนี้ ผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมระดับดีมาก จำนวน 251 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.27 ผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวม ผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมระดับดีจำนวน 158 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.87 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมระดับดีเยี่ยมจำนวน 131 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.10 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด และผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมระดับพอใช้ จำนวน 27 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.76 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านและภาพรวมตามเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้เป็นห้องเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปจำนวน 548 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 96.65 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ด้านคุณภาพของครูผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป จำนวน 540 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.24 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ด้านคุณภาพนักเรียน ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป จำนวน 522 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 92.07 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด

3.2 การศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินของโรงเรียนเองในกลุ่ม

โรงเรียนเป้าหมายเชิงลึก ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน จำนวน 167 ห้องเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรงเรียน จำนวน 39 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 11 โรงเรียน จำนวน 80 ห้องเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 8 โรงเรียน จำนวน 48 ห้องเรียน ดังแสดง ตาราง 4.10

ตาราง 4.10 ผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินตนเองของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ที่	ด้าน	จำนวน ห้องเรียน ทั้งหมด	ผ่าน เกณฑ์ ระดับดี ขึ้นไป (จำนวน/ ร้อยละ)	ผลการประเมินตนเอง				
				ดีเยี่ยม (จำนวน/ ร้อยละ)	ดีมาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ดี (จำนวน/ ร้อยละ)	พอใช้ (จำนวน/ ร้อยละ)	ปรับปรุง (จำนวน/ ร้อยละ)
1	การจัด สภาพแวดล้อม ที่เอื้อและ ส่งเสริมการ เรียนรู้	167	163 97.60	87 52.10	51 30.54	25 14.97	4 2.40	0 0.00
2	คุณภาพของ ครู	167	165 98.80	71 42.51	42 25.15	52 31.14	2 1.20	0 0.00
3	คุณภาพ นักเรียน	167	160 95.81	68 40.72	26 15.57	66 39.52	7 4.19	0 0.00
	ห้องเรียนผ่าน เกณฑ์ทั้งรายด้าน และภาพรวม	167	167 100	50 29.94	66 39.52	51 30.54	0 0.00	0 0.00

จากตาราง 4.10 ผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ระดับโรงเรียนในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1พบว่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้ เป็นห้องเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปทั้งรายด้านและภาพรวม จำนวน 167

ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมในแต่ละระดับ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมระดับดีมาก จำนวน 66 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.52 ผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวม ผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมระดับดี จำนวน 51 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.54 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด และผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวมระดับดีเยี่ยมจำนวน 50 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.94 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด

เมื่อพิจารณาห้องเรียนทั้งหมด จำนวน 167 ห้องเรียน ในแต่ละด้านและภาพรวมตามเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้เป็นห้องเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปจำนวน 163 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.60 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ด้านคุณภาพของครู ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป จำนวน 165 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 98.80 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ด้านคุณภาพนักเรียน ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป จำนวน 160 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.81 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด

3.3 ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองในการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่มีผลต่อการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 4.11-4.14

ตาราง 4.11 ผลการประเมินและตรวจสอบในการนิเทศเชิงลึกกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองในการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่มีผลต่อการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวม

ที่	ด้าน	ผลการประเมิน (ห้องเรียน)		ร้อยละของห้องเรียนที่ผ่านการประเมิน การตรวจสอบของศึกษานิเทศก์เทียบกับผลการประเมินของโรงเรียนที่มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยมทั้งหมด (ร้อยละ)
		การประเมินของโรงเรียน (จำนวนห้องเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม) (จำนวน)	ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (จำนวน)	
1	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	50	50	100
2	คุณภาพของครู	50	50	100
3	คุณภาพนักเรียน	50	50	100
ห้องเรียนผ่านเกณฑ์ทั้งรายด้านและภาพรวม		50	50	100

จากตาราง 4.11 ผลการประเมินและตรวจสอบในการนิเทศเชิงลึก เพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองในการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่มีผลต่อการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวม จำนวนห้องเรียน 50 ห้องเรียน พบว่า ผลการตรวจสอบในระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยศึกษานิเทศก์ที่มีการนิเทศ ติดตามตรวจสอบยืนยันร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นไปตามผลการประเมินตนเอง จำนวนห้องเรียน 50 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม ด้านที่ 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ที่	ด้านย่อยประเด็นพิจารณา	จำนวนห้องเรียนคุณภาพดีเยี่ยมที่เป็นผลการประเมินของโรงเรียน				รวมจำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยมที่ผ่านการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของห้องเรียนที่ผ่านการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์
		โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียนกลาง (จำนวน)	โรงเรียนเล็ก (จำนวน)	รวม (จำนวน)		
1	ความสะอาดและการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี	19	21	10	50	50	100
2	การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	19	21	10	50	50	100
	ภาพรวมทุกด้านย่อยประเด็นพิจารณา	19	21	10	50	50	100

จากตาราง 4.12 ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษา ที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านย่อยประเด็นพิจารณาและภาพรวมในด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ห้องเรียน จำนวน 50 ห้องเรียน จากการสัมภาษณ์และการตรวจสอบร่องรอยหลักฐานสภาพจริงในห้องเรียนกับครูผู้สอนทุกห้องเรียนมีการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐาน คือ ห้องเรียนมีความสะอาด มีการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี และมีการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพครู ใน โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ที่	ด้านย่อยประเด็น พิจารณา	จำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยม				รวม จำนวน ห้อง คุณภาพดี เยี่ยมที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษา นิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของ ห้องเรียนที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษา นิเทศ ก์
		โรงเรียน ขนาดใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด กลาง (จำนวน)	โรงเรียน เล็ก (จำนวน)	รวม (จำ นวน)		
1	ครูรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	19	21	10	50	50	100
2	ครูมีการใช้จิตวิทยาการ เรียนรู้ และการเสริมแรง ทางบวก	19	21	10	50	50	100
3	ครูใช้ ICT เพื่อการสอน และสนับสนุนการสอน	19	21	10	50	50	100
4	ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามหลักสูตร แกนกลาง	19	21	10	50	50	100
5	ครูจัดทำและใช้แผน การจัดการเรียนรู้ตาม	19	21	10	50	50	100

ที่	ด้านย่อยประเด็น พิจารณา	จำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยม				รวม จำนวน ห้อง คุณภาพดี เยี่ยมที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษา นิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของ ห้องเรียนที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษา นิเทศก์
		โรงเรียน ขนาด ใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด กลาง (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด เล็ก (จำนวน)	รวม (จำ นวน)		
	หน่วยการเรียนรู้						
6	ครูจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	19	21	10	50	50	100
7	ครูมีการวัดผลและ ประเมินผลที่เป็นไปตาม หลักการและ กระบวนการของ การวัดผลและ ประเมินผลตามหลักสูตร	19	21	10	50	50	100
8	ครูเข้าร่วมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัย ในชั้นเรียน	19	21	10	50	50	100
9	ครูศึกษาและพัฒนา ตนเอง	19	21	10	50	50	100
	ภาพรวมทุกด้านย่อยประเด็น พิจารณา	19	21	10	50	50	100

จากตาราง 4.13 ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษา ที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านย่อยประเด็นพิจารณาและภาพรวมในด้านที่ 2 คุณภาพของครู พบว่า ห้องเรียน จำนวน 50 ห้องเรียน จากการสัมภาษณ์และการตรวจสอบร่องรอยหลักฐานสภาพจริงในห้องเรียนกับครูผู้สอนทุกห้องเรียนมีการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐาน คือ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวก ใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน มีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง จัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร ครูมีการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน และศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม ด้านที่ 3 ด้านคุณภาพนักเรียน ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ที่	ด้านย่อยประเด็นพิจารณา	จำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยม				รวมจำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยมที่ผ่านการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของห้องเรียนที่ผ่านการประเมินและตรวจสอบของ
		โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียนกลาง (จำนวน)	โรงเรียนเล็ก (จำนวน)	รวม (จำนวน)		
1	ความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	19	21	10	50	50	100
2	ความสามารถในการเขียนตามเกณฑ์	19	21	10	50	50	100

ที่	ด้านย่อยประเด็น พิจารณา	จำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยม				รวม จำนวน ห้อง คุณภาพดี เยี่ยมที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของ ห้องเรียนที่ ผ่านการ ประเมินและ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์
		โรงเรียน ขนาด ใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด กลาง (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด เล็ก (จำนวน)	รวม (จำนวน)		
	ของแต่ละระดับชั้น						
3	ความสามารถใน การสื่อสารภาษาไทย ตามเกณฑ์ของแต่ละ ระดับชั้น	19	21	10	50	50	100
4	ความสามารถใน การสื่อสาร ภาษาอังกฤษตาม เกณฑ์ของแต่ละ ระดับชั้น	19	21	10	50	50	100
5	ความสามารถใน การคิดคำนวณตาม เกณฑ์ของแต่ละ ระดับชั้น	19	21	10	50	50	100
6	ความสามารถใน การคิดวิเคราะห์ คิด วิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน	19	21	10	50	50	100

ที่.	ด้านย่อยประเด็น พิจารณา	จำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยม				รวม จำนวน ห้อง คุณภาพดี เยี่ยมที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของ ห้องเรียนที่ ผ่านการ ประเมินและ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์
		โรงเรียน ขนาด ใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด กลาง (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด เล็ก (จำนวน)	รวม (จำนวน)		
	ความคิดเห็น และ แก้ปัญหา						
7	ความสามารถใน การใช้เทคโนโลยีและ การสื่อสาร	19	21	10	50	50	100
8	ความก้าวหน้า ทางการเรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษา	19	21	10	50	50	100
9	ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนจาก การวัดผลปลายปีของ แต่ละชั้น	19	21	10	50	50	100
10	ค่าเฉลี่ยผล การทดสอบ ระดับชาติ/ระดับเขต พื้นที่การศึกษาของ ผู้เรียนมีพัฒนาการ สูงขึ้นหรือคุณภาพ เป็นไปตามเป้าหมาย	19	21	10	50	50	100

ที่	ด้านย่อยประเด็น พิจารณา	จำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยม				รวม จำนวน ห้อง คุณภาพดี เยี่ยมที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของ ห้องเรียนที่ ผ่านการ ประเมินและ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์
		โรงเรียน ขนาด ใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด กลาง (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด เล็ก (จำนวน)	รวม (จำนวน)		
11	การมีคุณลักษณะ และค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับ กฎหมายและ วัฒนธรรมอันดีงาม ของสังคม	19	21	10	50	50	100
12	การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	19	21	10	50	50	100
13	ความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่นและความเป็น ไทย	19	21	10	50	50	100
14	การยอมรับเหตุผล ความคิดเห็นของผู้อื่น และมี มนุษยสัมพันธ์ ที่ดี	19	21	10	50	50	100
15	การมีวิธีรักษาสุขภาพ ของตนเองให้แข็งแรง	19	21	10	50	50	100

ที่.	ด้านย่อยประเด็น พิจารณา	จำนวนห้องคุณภาพดีเยี่ยม				รวม จำนวน ห้อง คุณภาพดี เยี่ยมที่ ผ่านการ ประเมิน และ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์ (จำนวน)	ร้อยละของ ห้องเรียนที่ ผ่านการ ประเมินและ ตรวจสอบ ของ ศึกษานิเทศก์
		โรงเรียน ขนาด ใหญ่ (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด กลาง (จำนวน)	โรงเรียน ขนาด เล็ก (จำนวน)	รวม (จำนวน)		
16	การรักษาอารมณ์ และสุขภาพจิตให้ดี อยู่เสมอ	19	21	10	50	50	100
17	การรู้และมีวิธีการ ป้องกันตนเองจาก การล่อลวง ช่มเหง รังแก	19	21	10	50	50	100
18	การไม่เพิกเฉยต่อการ กระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดี ในครอบครัว ชุมชน และสังคม	19	21	10	50	50	100
	ภาพรวมทุกด้านย่อย ประเด็นพิจารณา	19	21	10	50	50	100

จากตาราง 4.14 ผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียน คุณภาพ ระดับประถมศึกษา ที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านย่อยประเด็นพิจารณาและ ภาพรวมในด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน จากการสัมภาษณ์และการตรวจสอบร่องรอยหลักฐานสภาพจริง ในห้องเรียนของครูผู้สอนทุกห้องเรียน ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน พบว่า ห้องเรียน จำนวน 50 ห้องเรียน คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีความสามารถในการอ่านและมีการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น มีความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละ ระดับชั้น มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ แก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้าทางการเรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น และมีค่าเฉลี่ยผล การทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือมีคุณภาพเป็นไป ตามเป้าหมาย ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตาม เกณฑ์มาตรฐาน คือ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและ วัฒนธรรมอันดีงามของสังคมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภูมิใจในท้องถิ่นและความ เป็นไทยยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีรักษาสุขภาพของตนเองให้ แข็งแรงรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอรู้และป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแกไม่ เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เพื่อพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 และเพื่อศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ประกอบด้วยครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 254 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 254 ห้องเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างในธีรวิฑูฒิ เอกะกุล, 2543) และใช้วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียน ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561 แหล่งข้อมูลการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์งานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และประชากรที่ใช้ในการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา มี 3 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 ศึกษานิเทศก์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 ศึกษานิเทศก์ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 35 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 94 คน ครูผู้สอนห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 702 คน ที่ปฏิบัติการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 567 ห้องเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2561 และการศึกษาผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวมระดับโรงเรียนผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน และการศึกษาผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวม ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ให้ข้อมูลเป็นศึกษานิเทศก์ จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบประเมินมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รายงานเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดย

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผล

สรุปผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพของครู ด้านคุณภาพนักเรียน มีสภาพปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การจัดบรรยากาศห้องเรียนโดยใช้แนวคิดตามหลักการพัฒนาการทางสมอง (Brain-Based Learning : BBL การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และความสะอาดของห้องเรียน ด้านคุณภาพของครู มีรายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การใช้ ICT เพื่อการสอนและการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก และด้านคุณภาพนักเรียน รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น และความสามารถของนักเรียนในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น

2. การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทำให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้มี 2 ประเด็นการพิจารณา ด้านที่ 2 คุณภาพของครู มี 9 ประเด็นการพิจารณา และด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มี 18 ประเด็นการพิจารณา ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ห้องเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ โดยการประเมินของโรงเรียนมีผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งรายด้านและภาพรวมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผ่านเกณฑ์จำนวน 540 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.24 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด และผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ลำพูน เขต 1 ด้วยการประเมินของโรงเรียนในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเชิงลึกซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน จำนวน 167 ห้องเรียน พบว่า ห้องเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ โดยมีผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งรายด้านและภาพรวมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผ่านเกณฑ์จำนวน 167 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด

จากการตรวจสอบผลของการประเมินของโรงเรียนและผลการประเมินและตรวจสอบของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศเชิงลึกห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเพื่อยืนยันผลการประเมินของโรงเรียนในการประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวมจำนวน 50 ห้องเรียน พบว่า ผลการประเมินและตรวจสอบ เป็นไปตามผลการประเมินของโรงเรียนจำนวน 50 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของห้องเรียนทั้งหมดในระดับประถมศึกษาที่มีผลการประเมินระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้าน โดยในด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ห้องเรียนมีการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐาน คือ ห้องเรียนมีความสะอาด มีการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี และมีการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 คุณภาพของครู พบว่า ครูมีการดำเนินการเป็นไปตาม มาตรฐาน คือ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวกใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอนมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง จัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร ครูมีการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน และศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีความสามารถในการอ่านและมีการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมาย

และวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอรู้และป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแกไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพของครู ด้านคุณภาพนักเรียน มีสภาพปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การจัดบรรยากาศห้องเรียนโดยใช้แนวคิดตามหลักการพัฒนาการทางสมอง (Brain-Based Learning : BBL การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และความสะอาดของห้องเรียน ด้านคุณภาพของครู มีรายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ การใช้ ICT เพื่อการสอนและการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวก และด้านคุณภาพนักเรียน รายการที่มีปัญหาอยู่ใน 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ความสามารถของนักเรียนในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น และความสามารถของนักเรียนในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ที่ผ่านมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีการนิเทศกำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ภาพรวมโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการจัดสภาพแวดล้อม คุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนในห้องเรียนค่อนข้างน้อย จึงส่งผลให้การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพของครู ด้านคุณภาพนักเรียน มีสภาพปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของเจตนา เมืองมูล (2557) ที่ได้รายงานการประเมินโครงการการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตตามโครงการ ในตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ สามารถแก้ปัญหาจนสำเร็จลุล่วงได้

2. จากการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทำให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ด้าน ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่

2 คุณภาพของครู และด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานพัฒนา มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการทั้งการวิเคราะห์และ สังเคราะห์เอกสาร การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผู้มี ประสบการณ์การทำงาน ผ่านการประชุมวิชาการ และการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งไม่สอดคล้อง ผลการศึกษาของดวงตา ประทุมชาติ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ห้องเรียนคุณภาพในโรงเรียนบ้านคลอง มะละกอ พบว่า องค์ประกอบสำคัญในห้องเรียนคุณภาพเกี่ยวข้องกับด้านคุณภาพของครู ด้านคุณภาพ ของนักเรียน และผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางบริหาร

3. ผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เมื่อพิจารณาห้องเรียนทั้งหมด จำนวน 167 ห้องเรียน ในแต่ละ ด้านและภาพรวมตามเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้เป็นห้องเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป พบว่า ด้าน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปจำนวน 163 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.60 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ด้านคุณภาพของครู ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป จำนวน 165 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 98.80 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ด้านคุณภาพนักเรียน ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป จำนวน 160 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.81 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด และผลการประเมินและตรวจสอบในการนิเทศเชิงลึก เพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองในการประเมิน ห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1 ที่มีผลต่อการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งรายด้านและภาพรวม จำนวนห้องเรียน 50 ห้องเรียน พบว่า ผลการตรวจสอบในระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยศึกษานิเทศก์ที่มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบยืนยันร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นไปตามผลการประเมินตนเอง จำนวนห้องเรียน 50 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยในด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ห้องเรียนมีการดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐาน คือ ห้องเรียนมีความสะอาด มีการจัดสภาพ ห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี และมีการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 คุณภาพของครู พบว่า ครูมีการดำเนินการเป็นไปตาม มาตรฐาน คือ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้ จิตวิทยาการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวกใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอนมีหน่วย การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลาง จัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้จัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผล และประเมินผลตามหลักสูตร ครูมีการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยใน ชั้นเรียน และศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการ ของนักเรียน พบว่า คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีความสามารถในการอ่าน

และมีการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอรู้และป้องกันตนเองจากการล่อลวง ชุมเห่ง รังแกไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากความตระหนักและเห็นความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาห้องเรียนให้ได้ตามมาตรฐาน และการเอาใจใส่ในการนิเทศ ติดตามผลของศึกษานิเทศก์อย่างต่อเนื่อง และการที่ครูผู้สอนมีคู่มือมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นแนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภชัย จันปุม (2558) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนคุณภาพของห้องเรียนภาพรวม อยู่ในระดับดีมากปัจจัยสำคัญในการนำรูปแบบการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ความตระหนักและเห็นความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนที่ต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานอย่างแท้จริงโดยอาศัยการนิเทศกำกับติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงตา ประทุมชาติ (2552) ได้ศึกษาเรื่องห้องเรียนคุณภาพในโรงเรียนบ้านคลองมะละกอ พบว่า การพัฒนาห้องเรียนคุณภาพมีความจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กันจึงจะส่งผลถึงคุณภาพโดยรวมได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Heck (2009) ได้ศึกษาเรื่อง Teacher effectiveness and student achievement พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและความแน่นอนของผู้สอน คุณภาพการจัดองค์กร และกระบวนการสอน มีผลเชิงบวกต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Wright, Horn and Sanders (1997) ได้ศึกษาเรื่อง Teacher and classroom context effects on student

achievement : Implications for teacher evaluation โดยมุ่งเน้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมากที่สุดคือครู และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภชัย จันป๋ม (2558) ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า มีข้อเสนอแนะการลงมือปฏิบัติควรใช้คู่มือเป็นแนวทางในการนำรูปแบบมาใช้เพื่อให้กระบวนการใช้เป็นไปตามขั้นตอนและปฏิบัติจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการประเมินผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพครู และด้านคุณภาพนักเรียน ความคิดเห็นของครูและผู้อำนวยการโรงเรียนมีต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อมีการนิเทศ ติดตาม และข้อมูลจากผลการทดสอบคุณภาพผู้เรียนระดับประเทศ ยังพบสภาพปัจจุบันและปัญหา โดยเฉพาะสภาพปัจจุบันและปัญหาคุณภาพการสอนของครูที่ยังไม่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ผู้เรียนยังต้องได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพความสามารถในการคิดระดับสูง จึงควรที่จะมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาที่รอบด้านมากขึ้น มีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่งมากขึ้น

2. จากการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ถึงแม้ผลการพัฒนาจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีการพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด แต่จากการนำไปใช้ยังมีจุดที่พบ ยังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ในด้านคุณภาพครู จึงควรที่จะนำข้อมูลและผลที่พบจากการนำมาตราฐานไปใช้ ไปปรับปรุงคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต่อไป

3. จากผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1พบว่า จากผลการประเมินตนเองของห้องเรียนทุกห้องเรียนห้องเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ โดยมีผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งรายด้านและภาพรวมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีห้องเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 97.88 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมด ซึ่งจากข้อมูลยังมีห้องเรียนจำนวนมากที่ยังต้องมีการพัฒนาให้เป็นห้องเรียนคุณภาพอยู่ในมาตรฐานที่ยอมรับได้ จึงควรนำผลการประเมินไปเป็นข้อมูลในการเร่งรัดพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนคุณภาพให้มีจำนวนร้อยละเพิ่มสูงขึ้นอีก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในห้องเรียนที่ผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งห้องเรียนระดับประถมศึกษา และห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นสารสนเทศในการเผยแพร่ผลงานของครูในห้องเรียนคุณภาพที่ประสบผลสำเร็จให้กับโรงเรียนโดยทั่วไป
2. ควรมีการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
3. ควรมีการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

บรรณานุกรม

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2558). **คู่มือการปฏิบัติงานของเครือข่ายเพื่อ การเฝ้าระวังและเตือนภัยความเสี่ยงต่อความรุนแรงในครอบครัว**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ปลัดกระทรวง.
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2552). **คู่มือศูนย์เครือข่ายวัฒนธรรมในสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- กระทรวงสาธารณสุข. (ม.ป.พ.). **คู่มือปฏิบัติงาน/คู่มือให้บริการประชาชน**. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต.
- กันทิมา เอมประเสริฐ. (2542). **การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานระดับ ประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์. (2542). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาและการจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงานอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อ.ส.มศ)**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ครุสภา. (2556). **มาตรฐานวิชาชีพครู**. สืบค้นจาก <http://www.ksp.or.th>. เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2561.
- เครือวัลย์ เฝ้าผิ้ง. (2548). **การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สื่อความสำหรับครูภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจตนา เมืองมูล. (2557). **รายงานการประเมินโครงการการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1**. เอกสารอัดสำเนา.
- ฉลอง น้อยฉิม. (2542). **การพัฒนาคู่มือสื่อความหมายธรรมชาติและประวัติศาสตร์เพื่อ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานภูหินร่องกล้า**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิดา ยอดสาลี และกาญจนา บุญส่ง. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2**. Veridian e-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ และ ฉบับ International Humanities, Social Sciences and arts. 9(1), 1208-1223.

- ชาญณรงค์ ปานเลิศ. (2554). **ห้องเรียนคุณภาพ**. สืบค้นจาก <http://www.latyao.ac.th>. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2561.
- ดวงตา ประทุมชาติ. (2552). **ห้องเรียนคุณภาพ**. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org>. เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2561.
- นพวรรณ ปามุทา. (2553). **“คุณภาพ (The Complete Classroom/Quality Classroom)**. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org>. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2561.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา สัจจากุล. (2550). **การพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 38 จังหวัดระนอง**. ปรินญาณีพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พัชรพร สันติวิจิตรกุล. (2553). **การพัฒนาคู่มือวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี(ตอนสักผดุงวิทย์)**. ปรินญาณีพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พิพัฒน์ พงษ์สมใจ ภัทรา พรเกษสังข์ และนฤมล ศักดิ์ปภรณ์กานต์. (2557). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยโดยการวิเคราะห์พระระดับ**. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 9(28), 83-92.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2555). **คู่มือปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้สู่ห้องเรียนแห่งคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). **การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (บริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพสณฑ์ มโนยานะ. (2560). **คู่มือการใช้รูปแบบเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. แพร่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.**
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>. เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2561.
- เรืองชัย จรุงศิริวัฒน์. (2554). **เทคนิคการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน**. สืบค้นจาก <http://www.human.nu.ac.th/th/docs/research/05>. เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559.
- วิบูลย์ ธรรมสิทธิ์. (2553). **ห้องเรียนคุณภาพกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน**. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org>. เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2561.

- ศิริวรรณ ธัญญาภรณ์, อัมภาพรรณ ตันตินาครกุล, ปริญญาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, กัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์. (2561). แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 17(2), 169-178.
- ศุภรัตน์ อุปลง. (2555). การขับเคลื่อนแนวคิด “ห้องเรียนคุณภาพ” สู่การปฏิบัติของโรงเรียน. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://ratlong1350.blogspot.com>. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2561.
- สกุณา ยวงทอง. (2542). การพัฒนาคู่มือศึกษาระบบชาติประจำเส้นทางเดินศึกษาระบบชาติในหมู่บ้านแสดงพันธุ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและวิธีการสอน). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สนิท สัตโยภาส. (2551). เอกสารประกอบการเรียน. การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. (2558). เอกสารหลักสูตรอบรมแบบ e-Training หลักสูตรห้องเรียนคุณภาพ 5 ด้าน. สืบค้นจาก <http://www.krukird.com>. เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2561.
- สามารถ ประสูวรรณ์. (2545). การพัฒนาคู่มือครูในโรงเรียนทหารช่าง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารสำเนา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. (2556). รหัสคุณภาพ. ลำพูน : กราฟฟิค.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. (2561). ข้อมูลทางการศึกษา 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2. (2558). คู่มือและแนวทางการประเมินห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2558. เอกสารอัดสำเนา
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบข้าราชการ. (2549). คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual) เอกสารประกอบการฝึกอบรมวิทยากรต้นแบบโครงการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. (เอกสารประกอบการอบรม). กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.. เอกสารสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). คู่มือการปฏิบัติงานความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแกนนำในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารสำเนา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (9 ธันวาคม 2559). ที่ ศธ. 0206.3/ว 20. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เรื่อง การปรับปรุงมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการและการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะชำนาญการ.

สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน. 2556. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). รายงานการวิจัยแนวทางการ พัฒนาการศึกษไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการประเมิน คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). แนวทาง การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). คู่มือการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและ การส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พิมพ์ครั้งที่ 2. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พิมพ์ครั้งที่ 2. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุทธิชัย ผ่านสุวรรณ. (2559). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพครูที่ส่งผลต่อ คุณลักษณะของนักเรียนในช่วงต้นของ ศตวรรษ ที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 6(3),

69-77.

- สุพักตร์ พิบูลย์. (2553). "ห้องเรียนคุณภาพ" กับ การขับเคลื่อนหลักสูตร 2551. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org>. เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2561.
- สุภชัย จันปุม. (2558). การพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน (Standard Classroom). สืบค้นจาก <http://www.obec.go.th>. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2561.
- สุรพล ศรีศิลป์. (2555). การพัฒนาคู่มือการนิเทศภายในเพื่อบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก แบบเรียนรวมบางชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. แม่ฮ่องสอน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2.
- เสถียร คามิศักดิ์. (2553). การเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน. สืบค้นจาก <http://www.khonkaenlink.info/ebook/data/manual/Sa1.pdf>. เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559.
- อมรรัตน์ เชียงหอม, วัลนิกา ฉลากบาง, จำนง วงษ์ชาชม, วาโร เฟ็งสวัสต์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38(3), 193-202.
- อิทธิฤทธิ์ พงษ์ปิยะรัตน์. (2542). อิทธิพลของปัจจัยด้านนักเรียนครูและโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์: การวิเคราะห์ห่อภิมาณด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่นและวิธีการของกลาส. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- Cooke, Brian. (1995). **A Quality Classroom: Quality teaching tools that facilitate student success.** Conference papers of the NISOD International conference on teaching excellence.
- Heck, R. H. (2009). Teacher effectiveness and student achievement. **Journal of Educational Administration**, 47(2), 227-249.
- Linda Darling-Hammond. (2000). Teacher quality and student achievement : A review of state policy evidence. **Education policy analysis archives**.8(1). doi:<http://dx.doi.org/10.14507/epaa.v8n1.2000>.
- Somayah, G., Sayyed, Mirshah, J., SayyedMostafa, S., & Azizollah, A. (2013). Investigating the effect of positive discipline on the learning process and its achieving strategies with focusing on the students' abilities. **International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences**, 3(5), 305.
- Wright, S. P., Horn, S. P., & Sanders, W. L. (1997). Teacher and classroom context effects on student achievement: Implications for teacher evaluation. **Journal of personnel evaluation in education**, 11(1), 57-67.

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบร่างคู่มือมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ
ระดับประถมศึกษา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ-สาขา	ตำแหน่ง-สถานที่ทำงาน
1	ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง	ศษ.ด. (การบริหาร การศึกษา)	อาจารย์สาขาบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2	ดร.บัณฑิต ชุนสิทธิ์	Ph.D. (การบริหารทรัพยากร มนุษย์)	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
3	ดร.วีระ สุขทอง	ศษ.ด. (การบริหาร การศึกษา)	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
4	ดร.วิชากร ลังกาฟ้า	ค.ม. (นิเทศการศึกษาและ พัฒนาหลักสูตร) ศษ.ด. (ประชากรศึกษา)	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
5	ดร.บุญสุขุม อินกองงาม	ศษ.ด. (การบริหาร การศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบร่างคู่มือมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษา

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ-สาขา	ตำแหน่ง-สถานที่ทำงาน
1	ดร.นิพนธ์ แสงเนตร	ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา)	ผู้อำนวยการโรงเรียนธีรกาหนท์บ้านโฮ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา 35
2	ดร.บัณฑิต ชุนสิทธิ์	Ph.D. (การบริหารทรัพยากรมนุษย์)	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1
3	ดร.เพ็ญพรรณ แสงเนตร	ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านหนองเงือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1
4	นางสาวอารีรัตน์ ญาณะศร	กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชน บ้านเหมืองจี้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
5	นายวรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์	ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล ลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
6	ดร.วิชากร ลังกาฟ้า	ค.ม. (นิเทศการศึกษาและ พัฒนาหลักสูตร) ศษ.ด. (ประชากรศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1
7	นางรัชณี สมบุตร	ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ-สาขา	ตำแหน่ง-สถานที่ทำงาน
			การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
8	ดร.ณรงค์ ฌ ลำพูน	Ph.D. (การศึกษาเพื่อ การพัฒนา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญ การพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
9	นายสมภพ พงชากุล	ศษ.ม. (หลักสูตรและการ สอน)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญ การพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
10	นางสาวมยุรี กันต์โรจน์	ค.ม.(การประถมศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญ การพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
11	นางสุดารัตน์ วงศ์จุ	ศษ.ม. (หลักสูตรและการ สอน)	ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียน วัดน้ำดิบสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
12	นางชวนชม เครือเขียว	ศษ.ม. (การประถมศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีตครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลลำพูน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ ลำพูน เขต 1
13	นางวิมลพร เทพศักดิ์	ค.บ.(การประถมศึกษา)	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดป่าตึง-ห้วยยาบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ-สาขา	ตำแหน่ง-สถานที่ทำงาน
14	นายประวัติ พุ่มพวง	ค.บ.(วิทยาศาสตร์ทั่วไป)	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดอ่องกอก สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1
15	นายสมพล นันตะจันทร์	ค.บ.(ภาษาไทย)	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแม่เมย สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการรายงานเป็นแบบสอบถามและแบบประเมิน

รวม 5 ชุด

- แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษา
- แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา
- แบบประเมินห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- แบบบันทึกประเด็นสัมภาษณ์ครูเชิงลึกในห้องเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ประชุมวันที่ ณ ห้องประชุม

.....

ผู้นำการสนทนากลุ่ม

.....

ผู้เข้าร่วมประชุมการสนทนากลุ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม

.....

.....

.....

แผนผังแสดงที่นั่งการประชุมสนทนากลุ่ม

5. สรุปภาพรวมของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครู ด้านที่ 3 ด้านคุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนและที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร

สรุปที่ประชุม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1**

คำชี้แจง ขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดตามสภาพความเป็นจริงหรือตาม
ความคิดเห็นของท่าน โดยมีระดับความคิดเห็น ดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียน
คุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
35	3.1.9 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น										
36	3.1.10 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย										
	3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน										
37	3.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม										
38	3.2.2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม										
39	3.2.3 ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย										
40	3.2.4 การยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี										
41	3.2.5 การมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง										
42	3.2.6 การรักษาอารมณณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ										
43	3.2.7 การรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รักแก										
44	3.2.8 การไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชน และสังคม										
	ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ										
45	ระดับโรงเรียน										

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
46	ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา										
47	ระดับเขตพื้นที่การศึกษา										
	ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ										
48	ระดับโรงเรียน										
49	ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา										
50	ระดับเขตพื้นที่การศึกษา										
	ส่วนประกอบท้าย										
51	เอกสารอ้างอิง										
52	ภาคผนวก										

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นปลายเปิดต่อร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

1. ส่วนที่ 1 บทนำ

.....

.....

.....

2. ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

.....

.....

3. ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

.....

.....

.....

4. ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ

.....

.....

5. ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

.....

.....

.....

6. เอกสารอ้างอิง และภาคผนวก

.....

.....

.....

6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

แบบประเมินห้องเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

คำชี้แจงขอความร่วมมือท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่กำหนดตามสภาพความเป็นจริงหรือตาม
ความคิดเห็นของท่าน โดยมีระดับความคิดเห็น ดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่อรายการนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียน
คุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ด้าน/รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้					
1. ความสะอาด และการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี					
2. การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้					
ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครู					
1. ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
2. ครูมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวก					
3. ครูใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน					
4. ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง					
5. ครูจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้					
6. ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
7. ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร					
8. ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน					
9. ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง					
ด้านที่ 3 ด้านคุณภาพนักเรียน					

ด้าน/รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน					
1. ความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น					
2. ความสามารถในการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น					
3. ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น					
4. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น					
5. ความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น					
6. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา					
7. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร					
8. ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา					
9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจาก การวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น					
10. ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย					
3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน					
1. การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม					

ด้าน/รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
3. ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย					
4. การยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
5. การมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง					
6. การรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ					
7. การรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก					
8. การไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม					

ข้อเสนอแนะ

.....

ขอขอบคุณ

ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรายงาน

- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของเครื่องมือ

ตาราง 1 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เกี่ยวกับความเหมาะสมของร่างคู่มือการใช้งานมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
ส่วนประกอบต้น								
ปก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
คำนำ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
สารบัญ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนประกอบกลาง								
ส่วนที่ 1 บทนำ								
ความเป็นมาและความสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
เป้าหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
คำนิยาม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับมาตรฐาน ห้องเรียนคุณภาพ								
แนวคิดห้องเรียนคุณภาพ	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
ความหมายห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความหมายของมาตรฐาน มาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
แนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐาน ห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ลักษณะของห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียน คุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนให้ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ								
ผลที่เกิดจากห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียน คุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ								
ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริม การเรียนรู้								
ความสะอาดและการจัดสภาพห้องเรียนที่มี บรรยากาศที่ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริม การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครู								
ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรง ทางบวก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน	1	1	1	1	0	4	1.00	สอดคล้อง
ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
ครูจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วย การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการ และกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตาม หลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มี	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
ผลงานการวิจัยในชั้นเรียน								
ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน								
1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน								
ความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถในการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน								
การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่							
	1	2	3	4	5			
กำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดี งามของสังคม								
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
การมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่ม เหง รักแก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอยู่ ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชน และสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียน คุณภาพ								
ระดับโรงเรียน	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ								
ระดับโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนประกอบท้าย								
เอกสารอ้างอิง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ภาคผนวก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของร่างคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
ส่วนประกอบต้น								
ปก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
คำนำ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
สารบัญ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนประกอบกลาง								
ส่วนที่ 1 บทนำ								
ความเป็นมาและความสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
เป้าหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
คำนิยาม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับมาตรฐาน ห้องเรียนคุณภาพ								
แนวคิดห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความหมายห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความหมายของมาตรฐาน มาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
แนวทางการพัฒนาห้องเรียนให้ได้มาตรฐาน ห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
ลักษณะของห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียน คุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนให้ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ								
ผลที่เกิดจากห้องเรียนได้มาตรฐานเป็นห้องเรียนคุณภาพ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 3 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ								
ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้								
ความสะอาดและการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครู								
ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน								
1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน								
ความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน								
การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ชมเชย รักแก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและอยู่ ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชน และสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 4 การดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียน คุณภาพ								
ระดับโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ								
ระดับโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ระดับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ส่วนประกอบท้าย								
เอกสารอ้างอิง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ภาคผนวก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่							
	1	2	3	4	5			
3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน								
ความสามารถในการอ่านตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถในการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด วิจัย ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจาก การวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน								
การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่							
	1	2	3	4	5			
การยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การมีวิธีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การรู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ข่มเหง รังแก	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
การไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 4 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ข้อความการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ความหมาย
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่							
	1	2	3	4	5			
1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
2. ด้านคุณภาพของครู มีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อความคำถามการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร								
3. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน มีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
4. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
5. สรุปรภาพรวมของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครู ด้านที่ 3 ด้านคุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน และที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 5 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกประเด็นสัมภาษณ์ครูเชิงลึกใน
ห้องเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลำพูน เขต 1

ข้อความการประเมิน	ระดับความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้มี ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียน คุณภาพอย่างไร	1	1	0	1	1	5	0.80	สอดคล้อง
2. ด้านคุณภาพของครู มีผลการดำเนินงานเป็นไปตาม เกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
3. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของ นักเรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
4. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง

บันทึกการสนทนากลุ่ม

และตัวอย่างการบันทึกการสัมภาษณ์ครูในห้องเรียนที่เป็น

กลุ่มเป้าหมาย

- บันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
- (ตัวอย่าง) บันทึกประเด็นสัมภาษณ์ครูเชิงลึกในห้องเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

บันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
เกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

.....

ประชุมวันที่ 2 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมจามจรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลำพูน เขต 1

ผู้นำการสนทนากลุ่ม

ดร. เจตนา เมืองมูล ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ผู้เข้าร่วมประชุมการสนทนากลุ่ม (จำนวน 15 คน)

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ-สาขา	ตำแหน่ง-สถานที่ทำงาน
1	ดร.นิพนธ์ แสงเนตร	ศษ.ด. (การบริหาร การศึกษา)	ผู้อำนวยการโรงเรียนธีรกาณฑ์ บ้านโอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา 35
2	ดร.บัณฑิต ชุนสิทธิ์	Ph.D. (การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์)	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
3	ดร.เพ็ญพรรณ แสงเนตร	ศษ.ด. (การบริหาร การศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านหนองเงือก สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1
4	นางสาวอารีรัตน์ ญาณะศร	กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชน บ้านเหมืองจี้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
5	นายวรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์	ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1

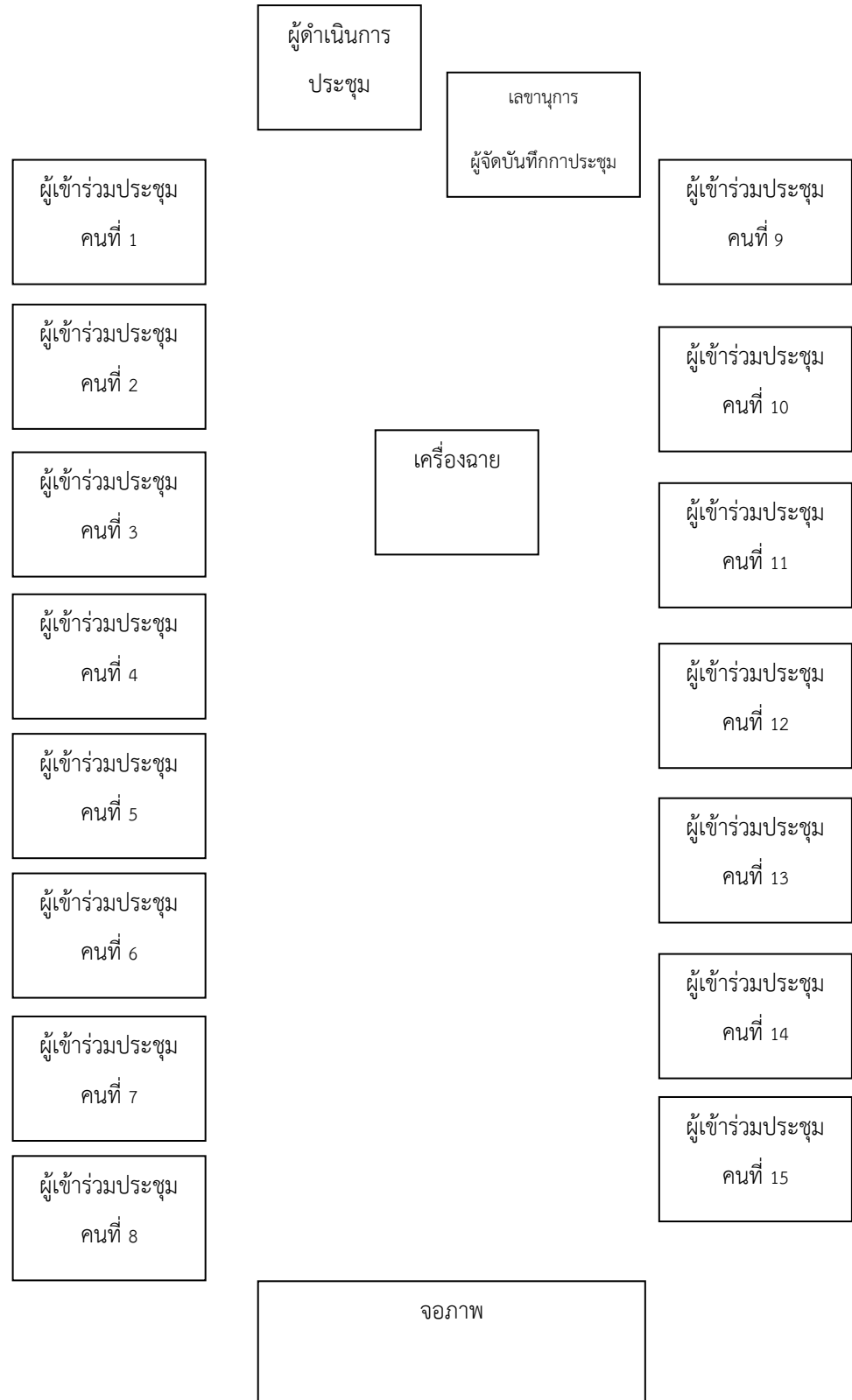
ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ-สาขา	ตำแหน่ง-สถานที่ทำงาน
6	ดร.วิชากร ลังกาฟ้า	ค.ม. (นิเทศการศึกษาและ พัฒนาหลักสูตร) ศษ.ด. (ประชากรศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญ การพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
7	นางรัชณี สมบุตร	ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1
8	ดร.ณรงค์ ญ ลำพูน	Ph.D. (การศึกษาเพื่อ การพัฒนา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญ การพิเศษ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1
9	นายสมภพ พงชากุล	ศษ.ม. (หลักสูตรและ การสอน)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญ การพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
10	นางสาวมยุรี กันต์โรจน์	ค.ม.(การประถมศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีต ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญ การพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
11	นางสุดารัตน์ วงศ์จู	ศษ.ม. (หลักสูตรและ การสอน)	ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียน วัดน้ำดิบสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ-สาขา	ตำแหน่ง-สถานที่ทำงาน
12	นางชวนชม เครือเขียว	ศษ.ม. (การประถมศึกษา)	ข้าราชการบำนาญ อดีตครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลลำพูน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1
13	นางวิมลพร เทพศักดิ์	ค.บ.(การประถมศึกษา)	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดป่าตึง-ห้วยยาบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1
14	นายประวัตติ พุ่มพวง	ค.บ.(วิทยาศาสตร์ทั่วไป)	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดฮ่องกอก สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
15	นายสมพล นันตะจันทร์	ค.บ.(ภาษาไทย)	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแม่เมย สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม

นางนงคราญ ปัญญาสิทธิ์

แผนผังแสดงที่นั่งการประชุมสนทนากลุ่ม

บันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

สรุปที่ประชุม

เห็นด้วย ทั้ง 2 ประเด็นการพิจารณา เพราะการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความสะอาด และการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนสามารถเอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

2. ด้านคุณภาพของครูมีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

สรุปที่ประชุม

เห็นด้วย ทั้ง 9 ประเด็นการพิจารณา เพราะประเด็นการพิจารณา ทั้ง 9 ประเด็นการพิจารณา เป็นองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวข้องกับด้านคุณภาพของครู ในการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ คือ รู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล มีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการเสริมแรงทางบวกใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอนมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร ครูมีการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน และศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน มีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

สรุปที่ประชุม

เห็นด้วย ทั้ง 10 ประเด็นการพิจารณา เพราะในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนนั้น ต้องวัด คุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีความสามารถในการอ่านและมีการเขียนตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตร

สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละชั้น และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ/ระดับเขตพื้นที่การศึกษาของผู้เรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย

4. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีความเหมาะสม ความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

สรุปที่ประชุม

เห็นด้วย ทั้ง 8 ประเด็นการพิจารณา เพราะคุณภาพของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยยอมรับเหตุผลความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอและป้องกันตนเองจากการล่อลวง ชมเหง รังแกไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม

5. สรุปภาพรวมของกรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครูด้านที่ 3 ด้านคุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนและที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

สรุปที่ประชุม

เห็นด้วย เพราะการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐานของโรงเรียนในสังกัดมีความจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาองค์ประกอบด้านต่างๆไปพร้อมๆ กัน เพราะการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและความแน่นอนของผู้สอน คุณภาพการจัดองค์กร และกระบวนการสอน มีผลเชิงบวกต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ดังนั้น กรอบมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพของครูด้านที่ 3 ด้านคุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนและที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถส่งผลถึงคุณภาพโดยรวมได้

แบบบันทึกประเด็นสัมภาษณ์ครูเชิงลึกในห้องเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย
 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 โรงเรียนอนุบาลลำพูน ครูผู้สอน นางณอมจิต ปิ่นกันทา
 ผู้สัมภาษณ์ นางนงคราญ ปัญญาสิทธิ์
 วันที่ 18 ธันวาคม 2561

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์
 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า ห้องเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสะอาด จัดสภาพห้องเรียน ที่มีบรรยากาศที่ดี และการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่ เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนและนักเรียน มีส่วนร่วมกัน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	ความสะอาด และการจัดสภาพห้องเรียนที่มี บรรยากาศที่ดี 1. มีความสะอาด, แสงสว่างเพียงพอ และ ความเป็นระเบียบ 2. มีป้ายชื่อชั้นเรียนกำกับทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ 3. มีป้ายชื่อครูประจำชั้น 4. มีป้ายทำเนียบรูปและชื่อ-สกุลของนักเรียน 5. มีสัญลักษณ์ของชาติ, ศาสนา, พระมหากษัตริย์ 6. มีป้ายข้อตกลงของห้องเรียน การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริม การเรียนรู้ 1. มีสื่อ ICT ที่พร้อมใช้งาน 2. มีมุมส่งเสริมการเรียนรู้ 3. มีป้ายนิเทศที่สอดคล้องกับการเรียนการ สอนและสถานการณ์ปัจจุบัน 4. มีการจัดตกแต่งห้องเรียนให้สวยงาม ใช้สีสันทันเหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ 5. มีการแสดงผลงานของนักเรียนเป็นปัจจุบัน

2. ด้านคุณภาพของครูมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ กล่าวคือ ครูผู้สอนเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีหลักฐานการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้เป็นรายบุคคลกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ ครูผู้สอนมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ กำหนดแนวปฏิบัติที่เกิดผลดีกับตนเองโดยสร้างข้อตกลงร่วมกันครูเสริมแรงให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลดีต่อตนเองและสังคม มีความภาคภูมิใจและยึดถือปฏิบัติอย่างยั่งยืนครูผู้สอนใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน ครูผู้สอนมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง ครูผู้สอนจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร และครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน	1. บันทึกข้อมูลรายบุคคล 2. บันทึกการวิเคราะห์ข้อมูล 3. หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ 4. วิจัยในชั้นเรียน 5. รายงานการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล 6. แผนการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม/รายบุคคล 7. ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 8. เอกสาร หลักฐานการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กล่าวคือ พัฒนาด้านความสามารถในการอ่าน การเขียน ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการคิดคำนวณ การคิด วิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ	1. แผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. ผลการพัฒนาผู้เรียนตามแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3. การตรวจสอบเอกสาร -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 4. บันทึกการสอนซ่อมเสริม และผลการสอนซ่อมเสริมนักเรียน

4. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่งผลให้มีนักเรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม นักเรียนมีการปฏิบัติตนที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย นักเรียนมีการปฏิบัติตนที่ดีที่แสดงถึงการยอมรับเหตุผล ความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีวิธีการปฏิบัติตนที่ดีในการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง มีวิธีการปฏิบัติตนในการรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ รู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก มีการปฏิบัติตนที่ไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม	1. ผลการประเมินการอ่าน การเขียนของนักเรียนในห้องเรียน 2. ผลการประเมินการสื่อสารภาษาไทย ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของนักเรียนในห้องเรียน 3. ผลการประเมินการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของนักเรียนในห้องเรียน 4. ผลการประเมินการคิดคำนวณของนักเรียนในห้องเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตร 5. ผลการประเมินความสามารถของนักเรียนในห้องเรียนในด้านการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาตามจุดเน้นของหลักสูตร 6. ผลการประเมินความสามารถของนักเรียนในห้องเรียนในด้านการใช้เทคโนโลยี 7. การตรวจสอบเอกสาร -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 8. สภาพจริงเชิงประจักษ์ของนักเรียนในห้องเรียน

รูปภาพในห้องเรียน

(ตัวอย่าง) บันทึกประเด็นสัมภาษณ์ครูเชิงลึกในห้องเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย
 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเมืองลำพูน ครูผู้สอน นางจิตสุภัค มานะการ
 ผู้สัมภาษณ์ นางนงคราญ ปัญญาสิทธิ์
 วันที่ 21 ธันวาคม 2561

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์
 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า ห้องเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสะอาด จัดสภาพห้องเรียน ที่มีบรรยากาศที่ดี และการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่ เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนและนักเรียน มีส่วนร่วมกัน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	ความสะอาด และการจัดสภาพห้องเรียนที่มี บรรยากาศที่ดี 1. มีความสะอาด, แสงสว่างเพียงพอ และ ความเป็นระเบียบ 2. มีป้ายชื่อชั้นเรียนกำกับทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ 3. มีป้ายชื่อครูประจำชั้น 4. มีป้ายทำเนียบรูปและชื่อ-สกุลของนักเรียน 5. มีสัญลักษณ์ของชาติ, ศาสนา, พระมหากษัตริย์ 6. มีป้ายข้อตกลงของห้องเรียน การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริม การเรียนรู้ 1. มีสื่อ ICT ที่พร้อมใช้งาน 2. มีมุมส่งเสริมการเรียนรู้ 3. มีป้ายนิเทศที่สอดคล้องกับการเรียนการ สอนและสถานการณ์ปัจจุบัน 4. มีการจัดตกแต่งห้องเรียนให้สวยงาม ใช้สีสันทันเหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ 5. มีการแสดงผลงานของนักเรียนเป็นปัจจุบัน

2. ด้านคุณภาพของครูมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ กล่าวคือ ครูผู้สอนเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีหลักฐานการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้เป็นรายบุคคลกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ ครูผู้สอนมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ กำหนดแนวปฏิบัติที่เกิดผลดีกับตนเองโดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน ครูเสริมแรงให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลดีต่อตนเอง และสังคม มีความภาคภูมิใจและยึดถือปฏิบัติอย่างยั่งยืน ครูผู้สอนใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน ครูผู้สอนมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง ครูผู้สอนจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผล และประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร และครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน	1. บันทึกข้อมูลรายบุคคล 2. บันทึกการวิเคราะห์ข้อมูล 3. หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ 4. วิจัยในชั้นเรียน 5. รายงานการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล 6. แผนการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม/รายบุคคล 7. ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 8. เอกสาร หลักฐานการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กล่าวคือ พัฒนาด้านความสามารถในการอ่าน การเขียน ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ คติวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และการสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูล และสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ	1. แผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. ผลการพัฒนาผู้เรียนตามแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3. การตรวจสอบเอกสาร -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 4. บันทึกการสอนซ่อมเสริม และผล การสอนซ่อมเสริมนักเรียน

4. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่งผลให้มีนักเรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม นักเรียนมีการปฏิบัติตนที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย นักเรียนมีการปฏิบัติตนที่ดีที่แสดงถึงการยอมรับเหตุผล ความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีวิธีการปฏิบัติตนที่ดีในการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง มีวิธีการปฏิบัติตนในการรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ รู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหลง รังแก มีการปฏิบัติตนที่ไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม	1. ผลการประเมินการอ่าน การเขียนของนักเรียนในห้องเรียน 2. ผลการประเมินการสื่อสารภาษาไทย ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของนักเรียนในห้องเรียน 3. ผลการประเมินการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของนักเรียนในห้องเรียน 4. ผลการประเมินการคิดคำนวณของนักเรียนในห้องเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตร 5. ผลการประเมินความสามารถของนักเรียนในห้องเรียนในด้านการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาตามจุดเน้นของหลักสูตร 6. ผลการประเมินความสามารถของนักเรียนในห้องเรียนในด้านการใช้เทคโนโลยี 7. การตรวจสอบเอกสาร -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 8. สภาพจริงเชิงประจักษ์ของนักเรียนในห้องเรียน

รูปภาพในห้องเรียน

(ตัวอย่าง) บันทึกประเด็นสัมภาษณ์ครูเชิงลึกในห้องเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย
 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองเจ๊ก ครูผู้สอน นางไพวรรณ ศรีบัวนำ
 ผู้สัมภาษณ์ นางนงคราญ ปัญญาสิทธิ์
 วันที่ 17 ธันวาคม 2561

.....
 1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์
 มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสะอาด จัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี และการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนและนักเรียนมีส่วนร่วมกัน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	ความสะอาด และการจัดสภาพห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี 1. มีความสะอาด, แสงสว่างเพียงพอ และความเป็นระเบียบ 2. มีป้ายชื่อชั้นเรียนกำกับทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ 3. มีป้ายชื่อครูประจำชั้น 4. มีป้ายทำเนียบรูปและชื่อ-สกุลของนักเรียน 5. มีสัญลักษณ์ของชาติ, ศาสนา, พระมหากษัตริย์ 6. มีป้ายข้อตกลงของห้องเรียน การจัดบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ 1. มีสื่อ ICT ที่พร้อมใช้งาน 2. มีมุมส่งเสริมการเรียนรู้ 3. มีป้ายนิเทศที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนและสถานการณ์ปัจจุบัน 4. มีการจัดตกแต่งห้องเรียนให้สวยงาม ใช้สีสันทันเหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ 5. มีการแสดงผลงานของนักเรียนเป็นปัจจุบัน

2. ด้านคุณภาพของครูมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ กล่าวคือ ครูผู้สอนเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีหลักฐานการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้เป็นรายบุคคลกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ ครูผู้สอนมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ กำหนดแนวปฏิบัติที่เกิดผลดีกับตนเองโดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน ครูเสริมแรงให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลดีต่อตนเอง และสังคม มีความภาคภูมิใจและยึดถือปฏิบัติอย่างยั่งยืน ครูผู้สอนใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน ครูผู้สอนมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง ครูผู้สอนจัดทำและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการและกระบวนการของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร และครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน	1. บันทึกข้อมูลรายบุคคล 2. บันทึกการวิเคราะห์ข้อมูล 3. หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ 4. วิจัยในชั้นเรียน 5. รายงานการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล 6. แผนการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม/รายบุคคล 7. ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 8. เอกสาร หลักฐานการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กล่าวคือ พัฒนาด้านความสามารถในการอ่าน การเขียน ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และการสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูล และสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ	1. แผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. ผลการพัฒนาผู้เรียนตามแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3. การตรวจสอบเอกสาร -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 4. บันทึกการสอนซ่อมเสริม และผลการสอนซ่อมเสริมนักเรียน

4. คุณภาพนักเรียน ที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพอย่างไร

บันทึกการสัมภาษณ์	บันทึกการสังเกต ร่องรอยหลักฐานสภาพจริงที่ปรากฏ
จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่งผลให้มีนักเรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม นักเรียนมีการปฏิบัติตนที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย นักเรียนมีการปฏิบัติตนที่ดีที่แสดงถึงการยอมรับเหตุผล ความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีวิธีการปฏิบัติตนที่ดีในการรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรง มีวิธีการปฏิบัติตนในการรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดี อยู่เสมอ รู้และมีวิธีการป้องกันตนเองจากการล่อลวง ช่มเหง รังแก มีการปฏิบัติตนที่ไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัว ชุมชนและสังคม	1. ผลการประเมินการอ่าน การเขียน ของนักเรียนในห้องเรียน 2. ผลการประเมินการสื่อสารภาษาไทย ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ของนักเรียนในห้องเรียน 3. ผลการประเมินการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียนในห้องเรียน 4. ผลการประเมินการคิดคำนวณของ นักเรียนในห้องเรียนตามมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตร 5. ผลการประเมินความสามารถของ นักเรียนในห้องเรียนในด้านการ คิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา ตามจุดเน้นของหลักสูตร 6. ผลการประเมินความสามารถของ นักเรียนในห้องเรียนในด้านการใช้ เทคโนโลยี 7. การตรวจสอบเอกสาร -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็น ผลงานจากการจัดการเรียนรู้ 8. สภาพจริงเชิงประจักษ์ของนักเรียนในห้องเรียน

รูปภาพในห้องเรียน

ภาคผนวก จ

ข้อมูลประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน
ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

โรงเรียน		คำนำปัญหาสภาพแวดล้อม		คำนำปัญหาคุณภาพครู		ปัญหาด้านคุณภาพนักเรียน		ผู้อำนวยการ	
ลำดับ	โรงเรียน	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation
1	บ้านเชียงทอง,วัดศรีบุญเรือง-วังไธ	3.20	1.03	3.17	0.97	3.04	3.02	3.07	3.03
2	บ้านศรีชัย,วัดพันตามัน, วัดจักรคำวณิช	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
3	บ้านสันมะนะ	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
4	วัดป่าตด	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
5	วัดสันตวง	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
6	อุมบาศลำพูน	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
7	เขตนันทองหนู	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
8	คำเดิมบึง	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
9	บ้านคันตัง	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
10	บ้านป่าสัก	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
11	บ้านศรีบุญยืน-วังทอง	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
12	บ้านศรีสุทรม	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
13	บ้านหนองงัวเจียง	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
14	วัดชัยสถาน	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
15	วัดประดู่ป่า	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
16	วัดป่าทอง	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
17	วัดศรีวังบัว	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
18	วัดหนองงำ บ้านอุบลบ้านป่าขาม	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
19	วัดดงกลอก	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
20	อุมบาศลำพูน	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
21	ชุมชนบ้านเหนือรังสี	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
22	บ้านหนองหนาม	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
23	บ้านหัวขี้ม	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
24	วัดทุ่งไผ่	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
25	วัดคันไช้	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
26	วัดป่าศรีทองร่ม	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
27	วัดสันป่าสัก	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
28	วัดหัวมอป่าไผ่	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03
29	วัดน้ำทิพย์	3.15	1.08	3.18	1.13	3.04	3.02	3.07	3.03

โรงเรียน		ผู้ช่วยการศึกษา																																																	
		ด้านปัญหาสภาพแวดล้อม												ด้านปัญหาคณาจารย์																																					
ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation	mean	standard deviation																										
		3.20	1.03	3.17	0.97	3.20	1.03	3.17	0.97	3.20	1.03	3.17	0.97	3.20	1.03	3.17	0.97	3.20	1.03	3.17	0.97	3.20	1.03	3.17	0.97	3.20	1.03																								
		3.15	1.13	1.08	1.05	0.98	0.89	1.15	0.97	1.05	0.94	0.97	0.99	1.00	0.96	0.88	0.96	0.95	0.97	0.96	0.87	0.88	3.04	3.02	3.07	3.09	3.03	3.07	3.01	3.02	3.02	2.94	3.02	3.03	3.12	3.05	3.10	3.01	2.93	2.93	2.86	2.93	3.01	2.98	2.94	2.74	2.97				
		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	2.10	2.11	2.12	2.13	2.14	2.15	2.16	2.17	2.18	2.19	2.20	2.21	2.22	2.23	2.24	2.25	2.26	2.27	2.28	2.29	2.30	2.31	2.32	2.33	2.34	2.35	2.36	2.37	2.38	2.39	2.40					
85	บ้านหนองงาไต้	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4					
86	บ้านเนินขาว	4	4	5	5	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
87	บ้านหืองอ้ง	4	4	5	4	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3			
88	วัดพาท	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	4	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
89	บ้านวังงะ	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	3	3	4	3	4	3	4	4	4	4			
90	วัดบ้านธิ	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
91	วัดป่าชิงท่าแยก วัดคูยาง	3	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3				
92	วัดป่าสัก	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
93	วัดศรีดอนชัย	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
94	วัดสันทราย	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

โรงเรียน		บ้าน		ตำบลบ้านคา		อำเภอบ้านคา		จังหวัดราชบุรี	
บ้าน		ตำบลบ้านคา		อำเภอบ้านคา		จังหวัดราชบุรี		ปีงบประมาณ 2564	
mean		standard deviation		standard deviation		standard deviation		standard deviation	
76	บ้านท่ามะหาด	1	4	4	4	4	4	4	4
77	บ้านสี่ชาย	1	2	3	3	2	2	1	2
78	วัดอู่ตะเภา	1	4	5	3	3	3	3	3
79	บ้านหอยคำ	1	2	2	2	2	2	2	2
80	บ้านแม่แฝด (รวมทุกตา)	1	3	3	3	3	3	3	3
81	บ้านบึงจ่า (รวมทุกตา)	1	3	4	4	4	4	4	4
82	บ้านตะขุมทอง	1	4	3	3	3	3	3	3
83	บ้านแม่เปิน	1	4	3	3	3	3	3	3
84	บ้านศรีบ้านคา	1	3	3	3	3	3	3	3
85	บ้านหนองไผ่	1	4	4	4	4	4	4	4

ลำดับ	โรงเรียน	ด้าน		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์					
		mean	standard deviation	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์				
		ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์	ค่าสัมประสิทธิ์				
86	บ้านหมื่นบัว	3.18	1.12	3.13	3.12	3.16	3.12	3.19	3.10	3.09	3.04	3.00	3.02	3.09	3.02	2.97	3.08	2.95	3.02	2.98	3.05	3.00	2.88	2.56	2.91
87	บ้านศรีเมือง	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	3.3	4.4	
88	วัดท่าอิฐ	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0	3.1	3.2	3.3	
89	บ้านพันโพ	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0	3.1	3.2	3.3	
90	วัดบ้านธิ	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	4.0	4.1	4.2	4.3	4.4	
91	วัดบ้านศรีเมือง	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	4.0	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6	4.7	4.8	4.9	5.0	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	
92	วัดบ้านธิ	4.4	4.5	4.6	4.7	4.8	4.9	5.0	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7	5.8	5.9	6.0	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	
93	วัดศรีเมือง	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0	3.1	3.2	3.3	
94	วัดบ้านธิ	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	4.0	4.1	4.2	4.3	4.4	

ข้อ	ผู้อำนวยการ		ครู		ครู และ ผ.อ.	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1.1	3.15	1.13	3.18	1.14	3.17	1.14
1.2	3.13	1.08	3.11	1.13	3.12	1.12
1.3	3.20	1.05	3.13	1.06	3.15	1.06
1.4	3.23	0.98	3.18	1.03	3.20	1.02
1.5	3.27	0.89	3.18	0.98	3.20	0.96
2.1	3.18	1.15	3.10	1.28	3.12	1.25
2.2	3.26	0.97	3.13	1.13	3.17	1.09
2.3	3.21	1.03	3.12	1.14	3.15	1.11
2.4	3.24	0.98	3.16	1.09	3.18	1.06
2.5	3.28	0.97	3.05	1.11	3.11	1.08
2.6	3.15	0.99	3.03	1.00	3.06	1.00
2.7	3.11	1.00	3.11	1.04	3.11	1.03
2.8	3.09	0.96	3.11	1.00	3.10	0.99
2.9	3.06	0.88	3.08	1.10	3.07	1.05
2.10	3.09	0.96	3.02	1.14	3.03	1.10
2.11	3.18	0.93	3.11	0.95	3.13	0.94
2.12	3.17	0.97	3.03	1.07	3.07	1.05
2.13	3.15	0.96	3.11	0.98	3.12	0.98
2.14	3.21	0.87	3.07	0.95	3.11	0.93
2.15	3.17	0.88	3.00	0.82	3.04	0.84
2.16	3.04	0.92	3.05	0.91	3.05	0.91
2.17	3.02	0.90	2.98	0.84	2.99	0.85
2.18	3.07	0.95	2.98	0.91	3.01	0.92
2.19	3.09	0.88	3.16	0.86	3.14	0.87
2.20	3.03	0.75	3.12	0.83	3.10	0.81
2.21	3.07	0.78	3.19	0.77	3.16	0.77
2.22	3.01	0.87	3.10	0.87	3.08	0.87
2.23	3.02	0.87	3.09	0.84	3.07	0.85
2.24	3.02	0.95	3.04	0.86	3.03	0.89
2.25	2.94	0.93	3.00	0.87	2.98	0.89
2.26	3.02	0.90	3.02	0.79	3.02	0.82
2.27	3.03	0.83	3.09	0.79	3.08	0.80
2.28	3.12	0.71	3.02	0.80	3.05	0.78
2.29	3.05	0.73	2.97	0.82	2.99	0.80
2.30	3.10	0.85	3.08	0.85	3.08	0.85
2.31	3.01	1.07	2.95	1.16	2.97	1.14
2.32	2.93	1.23	3.02	1.29	2.99	1.28
2.33	2.93	1.26	2.98	1.31	2.96	1.30
2.34	2.86	1.27	2.98	1.28	2.95	1.27
2.35	2.93	1.19	2.93	1.18	2.93	1.18
2.36	3.01	1.13	3.05	1.20	3.04	1.18
2.37	2.98	1.14	3.00	1.21	2.99	1.19
2.38	2.94	1.14	2.88	1.17	2.89	1.17
2.39	2.74	1.06	2.54	1.08	2.59	1.08
2.40	2.97	1.12	2.91	1.24	2.93	1.21

ประวัติผู้รายงาน

ชื่อ นายเจตนา นามสกุล เมืองมูล
 สถานที่อยู่อาศัย บ้านเลขที่ 363/1 หมู่ 1 บ้านป่าซางงาม ซอย 5 ตำบล ป่าซาง อำเภอป่าซาง
 จังหวัดลำพูน 51120

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอก การประถมศึกษา
 จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก หลักสูตรและการสอน
 จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปริญญาเอก ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึกษา
 และผู้นำการเปลี่ยนแปลง จาก มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ชื่อ นางนงคราญ นามสกุล ปัญญาสิทธิ์
 สถานที่อยู่อาศัย บ้านเลขที่ 51/3 หมู่ 5 บ้านน้ำโค้ง ตำบล หนองช้างค้ำ อำเภอเมืองลำพูน
 จังหวัดลำพูน 51150

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอก การประถมศึกษา
 จาก วิทยาลัยครูเชียงใหม่
ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก หลักสูตรและการสอน
 จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง